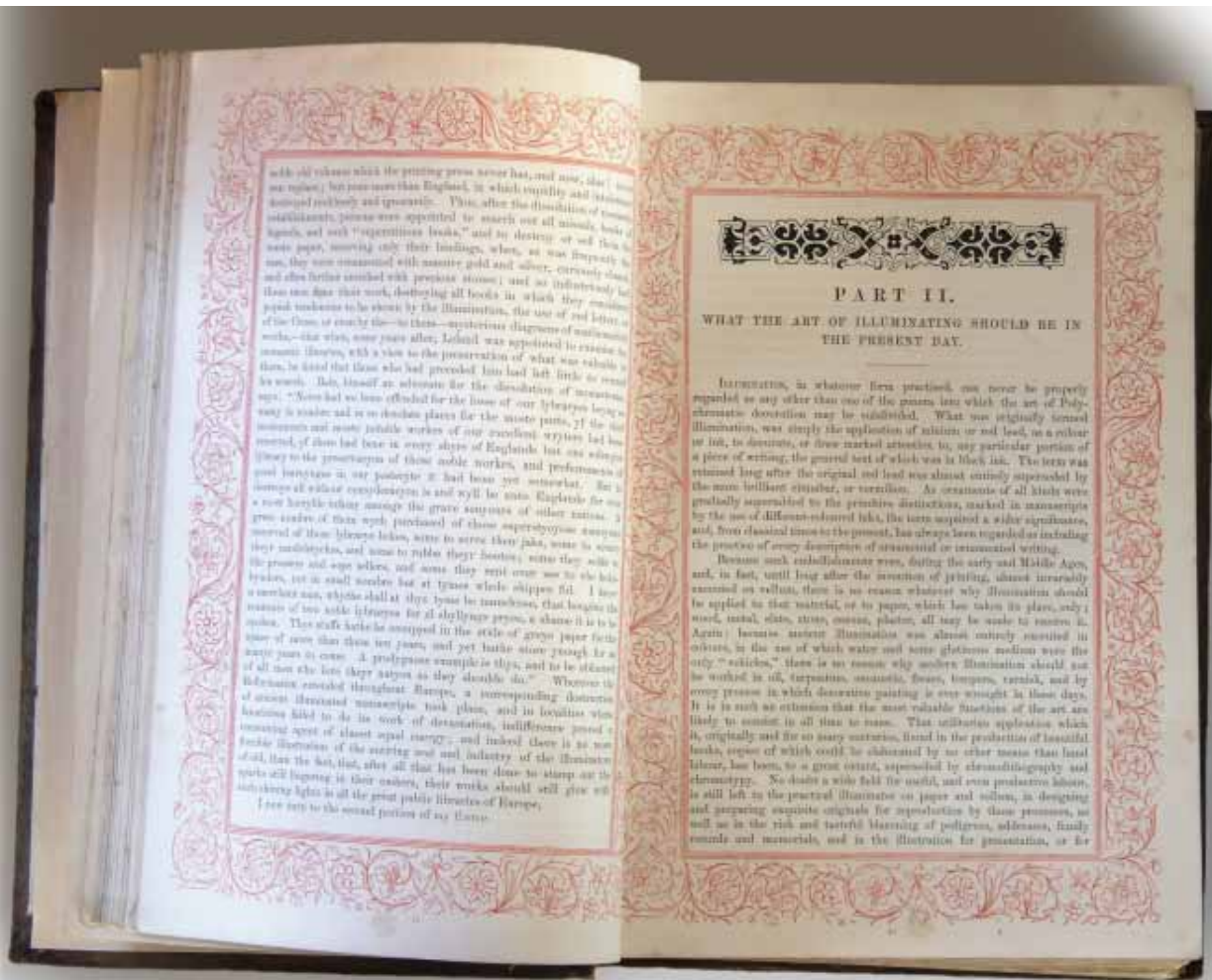

ΓΙΩΡΓΟΣ Δ. ΜΑΤΘΙΟΠΟΥΛΟΣ - ΤΟΜΕΑΣ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ - ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ *Πρώιμη περίοδος*

*19ος αιώνας:
Η βιβλιοπαραγωγή*

Τα βιβλία του 19ου αιώνα

Έως τα μέσα του 19ου αιώνα η ταχεία επιστημονική και τεχνολογική εξέλιξη της Βόρειας Ευρώπης σε κάθε πεδίο είχε διαβρώσει τα πρότυπα, τις πρακτικές και την προσκόληση του κοινού σε ήθη και αντιλήψεις που είχαν εμπεδωθεί για αιώνες. Η βίαια αυτή αλλαγή είχε ως κινητήριο μοχλό το επιδιωκόμενο χρηματικό κέρδος που διαπότιζε όλο και περισσότερο τον οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό ιστό και σε ένα βαθμό αποτύπωνε το στίγμα της και στον χώρο των τεχνών. Οι μηχανικές μέθοδοι κατασκευής κάθε παλαιού ή νέου προϊόντος βελτιώνονταν μεν συνεχώς, αλλά η εικαστική αναζήτηση δεν μπορούσε να παρακολουθήσει τη αυξανόμενη ζήτηση νέων υφολογικών ιδεών για τη συνεχή ανανέωση του εφήμερου ενδιαφέροντος με σκοπό τη διεύρυνση των πωλήσεων. Το αποτέλεσμα ήταν η αβασάνιστη αντιγραφή κάθε παλαιότερου ύφους και η μίξη ανόμοιων αισθητικών προτύπων με στόχο τον ανούσιο εντυπωσιασμό. Εφήμερες τάσεις, όπως ο νεοκλασικισμός νωρίτερα και η γοθική αναβίωση λίγο μετά οδήγησαν σε αρχιτεκτονικά και σχεδιαστικά μορφώματα που πάντρευαν τα πιο ανόμοια στοιχεία και περιόδους. Το «μεσαιωνικό» αγγλικό κοινοβούλιο (1840) ή ο βιομηχανικός σχεδιασμός του τυπογραφικού πιεστηρίου Columbia με «αρχαιοελληνική» διακόσμηση (1820) αποτελούν σαφή παραδείγματα αυτής της αλλοπρόσαλλης πρακτικής.

Όπως και στη βικτωριανή Αγγλία, έτσι και στη Γαλλία μετά το τέλος της Δεύτερης Αυτοκρατορικής περιόδου, η ταχεία βιομηχανική ανάπτυξη και ο φαρισαισμός των νεόπλουτων αστών είχε αρχίσει να γεννά την αντίδραση των διανοουμένων και των καλλιτεχνικών κύκλων. Οι νέες κατευθύνσεις της τέχνης των Ιμπρεσιονιστών ενάντια στον στείρο ακαδημαϊσμό των κρατικών παραγγελιών δημιουργούσαν σταδιακά τις συνθήκες για τις επερχόμενες αλλαγές. Ωστόσο, στον χώρο του βιβλίου και της τυπογραφίας εκδότες όπως ο Albert Quantin (1850-1933), ο Léon Conquet (1848-1897) και ο Henry Floury (1862-1961). Παρά την προσεκτική και καθαρή ποιότητα των βιβλίων τους δεν παρήγαγαν κάτι που θα προκαλούσε την προσοχή και τον διαχρονικό θαυμασμό.

Η βιομηχανική μαζική παραγωγή των βιβλίων χωρίς καμία ιδιαίτερη αισθητική αξία οδήγησε και σε τάσεις σνομπισμού και στη ζήτηση εκδόσεων που προέβαλλαν μια υπερβολική ψευδο-συλλεκτική διάσταση με το να αριθμούν χωριστά και να τυπώνουν σε χειροποίητο χαρτί ολιγάριθμα αντίτυπα κάθε έκδοσης. Η κίνηση αυτή είχε σίγουρα επιτυχία διαχρονικά, αν κρίνουμε από την αύξηση των βιβλιοφιλικών συλλόγων: από την ύπαρξη ενός μόνο, του Bibliophiles français (1820), στην εμφάνιση των Amis du livre (1873), Bibliophiles contemporaines (1889), Cent bibliophiles (1895) και Les XX (1897). Ο νέος εκδότης που είχε επηρεαστεί περισσότερο από την αγγλική επιστροφή στην απλότητα και τη διαχρονική αξία της σωστής επιλογής τυπογραφικών στοιχείων και της ολοκληρωμένης σχεδίασης ήταν ο Édouard Pelletan (1854-1912), οποίος θεωρούσε, επίσης, την ξυλογραφία ως την καταλληλότερη μέθοδο εικονογράφησης του βιβλίου λόγω της οργανικής συνύπαρξης των χαρακτηριστικών στο ίδιο πιεστήριο με τα τυπογραφικά στοιχεία και του απόλυτου ελέγχου που είχε έτσι ο τυπογράφος στην ποιότητα της εκτύπωσης.

Αν και οι εκδόσεις του, από το 1896 έως το 1912, δεν ήταν όλες ποιοτικά ισάξιες, βιβλία, όμως, όπως το έργο του Charles Nodier, *Histoire du chien du Brisquet* (1900) με εικονογράφηση του Théophile Alexandre Steinlen, χαραγμένη σε ξύλο από τους Deloche, E. Froment και τους Ernest και Frédéric Florian υπήρξαν παραδείγματα που επηρέασαν τις ιδέες και την πρακτική πολλών άλλων εκδοτών, ιδιαίτερα στην επαναφορά της χρήσης ξυλογραφιών. Κατά την τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα και τις πρώτες του 20ού η προσωπικότητα με την μεγαλύτερη, ίσως, επιρροή στον χώρο της τέχνης, γενικότερα, και των χαρακτηριστικών τεχνών και των εκδόσεων, ειδικότερα, υπήρξε ένας ιδιοφυής έμπορος τέχνης, ο Ambroise Vollard (1866-1939). Φθάνοντας στο Παρίσι το 1890, ο νεαρός Vollard κατάφερε σύντομα να δημιουργήσει μία δυναμική σχέση με τους νέους καλλιτέχνες, ιδιαίτερα την

ομάδα των Ναμπί (Les Nabis) –όπως ο Pierre Bonnard, ο Edouard Vuillard, ο Maurice Denis–, τον συμβολιστή Odilon Redon, τον χαράκτη Félix-Edouard Valotton κ.ά. Η ικανότητά του Vollard να εκμαιεύει τον καλύτερο εαυτό από τους καλλιτέχνες του, το κουράγιο του ενάντι στην κοινή γνώμη και η επιμονή του να στηρίζεται στο ένστικτό του, άλλαξε τον καλλιτεχνικό χώρο για πάντα. Όπως αναφέρει ο Christopher Drake «μετά το τέλος της πρώτης δεκαετίας του στο εμπόριο της τέχνης γεννήθηκε η σύγχρονη τέχνη». Από το 1895 είχε αρχίσει να εισέρχεται δυναμικά στον χώρο της έκδοσης χαρακτικών. Οι Ναμπί, ήδη συμμετείχαν στην εικονογράφηση λιθογραφιών για το πρωτοποριακό περιοδικό *La Revue Blanche* και ο Vollard διέκρινε τη δυναμική ανάπτυξη της συλλεκτικής αγοράς χαρακτικών. Συνεργαζόμενος κυρίως με το εξαιρετικό καλλιτεχνικό τυπογραφείο του Auguste Clot κυκλοφόρησε σταδιακά εξαιρετικές συλλογές, όπως ξυλογραφίες του Charles Maurin (1895), λιθογραφίες του Odilon Redon (1896), δύο διαδοχικές συλλογές των Ναμπί (1896 και 1897), έργα των Fantin-Latour, και Denis (1898), των Bonnard, Vuillard, Redon (1899) κ.λπ. Μέσα από αυτές τις συνεργασίες διαμορφώθηκε η σύγχρονη ιδέα των λεγομένων *Livres d'art*, δηλαδή των εικονογραφημένων εκδόσεων από σημαντικούς καλλιτέχνες της περιόδου σε περιορισμένο αριθμό αντιτύπων. Το 1899 ο Vollard κυκλοφόρησε το ποιητικό έργο του Πωλ Βερλαίν, *Parallèlement*, εικονογραφημένο με 100 περίπου λιθογραφίες του Bonnard. Παρότι η έκδοση δεν είχε αρχικά εμπορική επιτυχία, εξαιτίας των προκλητικά αισθησιακών ποιημάτων και της εικονογράφησης, σηματοδότησε, ωστόσο, την αρχή της ειδικής αυτής συλλεκτικής αγοράς που αναπτύχθηκε γρήγορα και διαδόθηκε σε όλη την Ευρώπη και Αμερική κατά το πρώτο μισό του 20ού αιώνα. Έκτοτε ο Vollard συνέχισε να εκδίδει εξαιρετικές εκδόσεις, όπου σημαντικοί καλλιτέχνες, όπως ο Pablo Picasso, ο Aristide Maillol, ο Marc Chagall, ο Georges Rouault, ο André Dunoyer de Segonzac κ.ά. σχεδίασαν απaráμμιλα χαρακτηριστικά έργα.

MANUALE

TIPOGRAFICO

DEL CAVALIERE

GIAMBATTISTA BODONI

VOLUME PRIMO.

PARMA

PRESSO LA VEDOVA

MDCCCVIII.

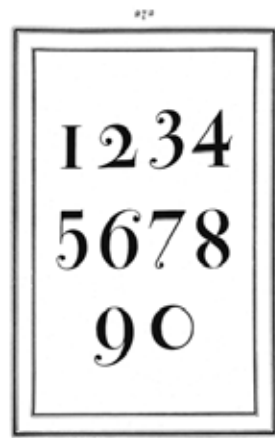
MAJUSCOLE

103

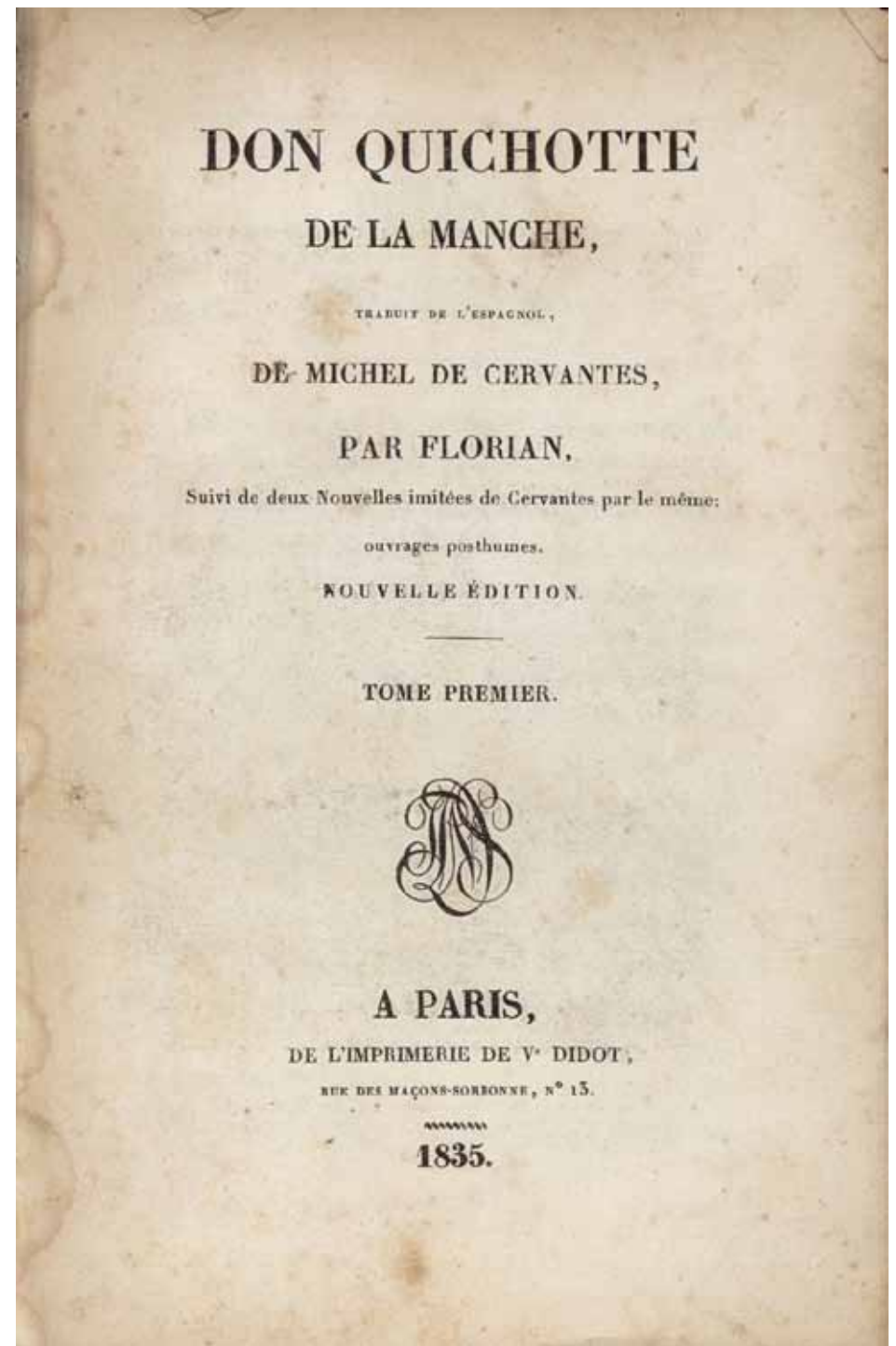
A B C D

E F G H

I J K L

1818 Giambattista Bodoni, *Manuale tipografico*, Πάριμα

1835 E. Cervantes, *Don Quichotte*, Παρίσι. Έκδοση του οίκου Didot.

*Miss Harriet with great delight called
her brother to see two robin redbreasts" p. 4.*

Frontispiece.

FABULOUS HISTORIES,

BY MRS. TRIMMER;

OR, THE

HISTORY OF THE ROBINS.

DESIGNED FOR THE

INSTRUCTION OF CHILDREN,

RESPECTING

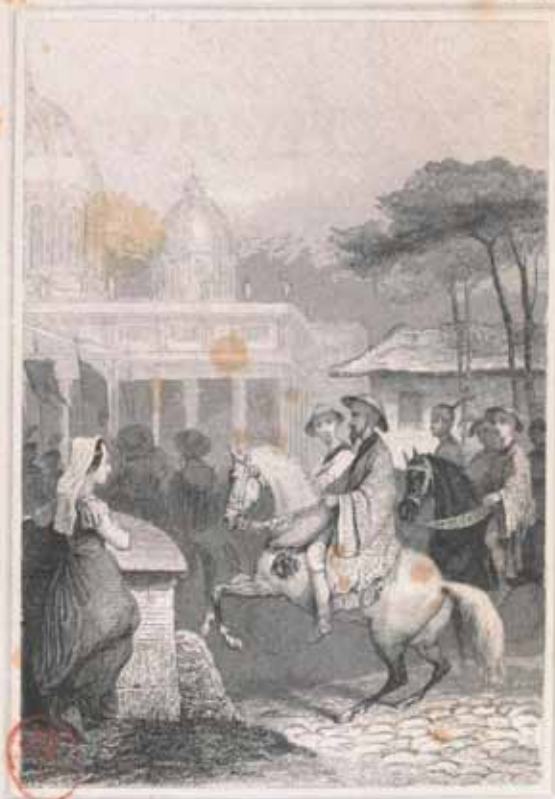
THEIR TREATMENT OF ANIMALS.

ILLUSTRATED WITH TWELVE PLATES.

LONDON :

PRINTED FOR J. F. DOVE, PICCADILLY;
OPPOSITE BURLINGTON HOUSE.

1833.

Entree solennelle de l'ambassade Japonnaise a Rome.

HISTOIRE
ET
Description
DU JAPON
D'APRES
le P. de Charlevoix

Cours
A. Mame & Co.
ÉDITEURS

NOTICE

SUR LA VIE ET LES OUVRAGES

DE

CHARLES PERRAULT

es nombreux ouvrages de Charles Perrault, celui auquel il attachait le moins d'importance, celui dont il dissimulait la paternité, est précisément le seul qui lui ait assuré une célébrité légitime. Sans les *Contes de Fées*, Charles Perrault ne serait connu que par les sarcasmes de Boileau.

Fils d'un avocat au Parlement, originaire de Tours, Charles Perrault était le dernier de quatre frères qui, se prêtant secours après la mort comme pendant la vie, jouissent aujourd'hui d'une renommée collective. Leur association compense l'inégalité de leurs parts respec-

8° F 853

CATALOGUE DES LIVRES

EN PETIT NOMBRE

COMPOSANT LA BIBLIOTHÈQUE

M. VIVENEL

ARCHITECTE, ENTREPRENEUR GÉNÉRAL DE L'HÔTEL DE VILLE
DE PARIS.

PARIS

J. TECHENER, LIBRAIRE-ÉDITEUR,
PLACE DU LOUVRE, 12.

1844

35.616

1635.

Nov. 24,
Tuesday.

The heavy Raine of late hath made much sicknesse to abound. Through mercy our Family are preserved in Health; and *Baby* has cut a Tooth, discovered this morning by the spoon knocking against it.

One *Thomas Parr* is dead at a wonderfull greate age, being, it is said 150 yeares old. The Earle of *Arundell* had him brought to *Whiteball*, and the change did shortly affect his Health: no marvel, poore old Man, he would have beene better pleased, methinks, to have beene lett alone.

1636. The

1636.

The *Hollanders* have sent an Embassy and a noble Present on the occasion of the *Queene* having a third Daughter: there are rare pieces of China and Paintings, one by *Tytian*.

There is talk of a By-poste from *Wickham*, to join the North Poste, which is expected to run night and day betweene *Edinburgh* and *London*, to go thither and come back againe in six days: Men and Horfes will scarce be found to doe this.

Young Mr. *Gage* is put into the *Bastille*. The Earle of *Leycester* hath kindly written to his

1636.
January.Feb. 23,
Tuesday.

1844 Fox Talbot, *The Pencil of Nature*, Λονδίνο

1845 *Les X Commandements*, Παρίσι

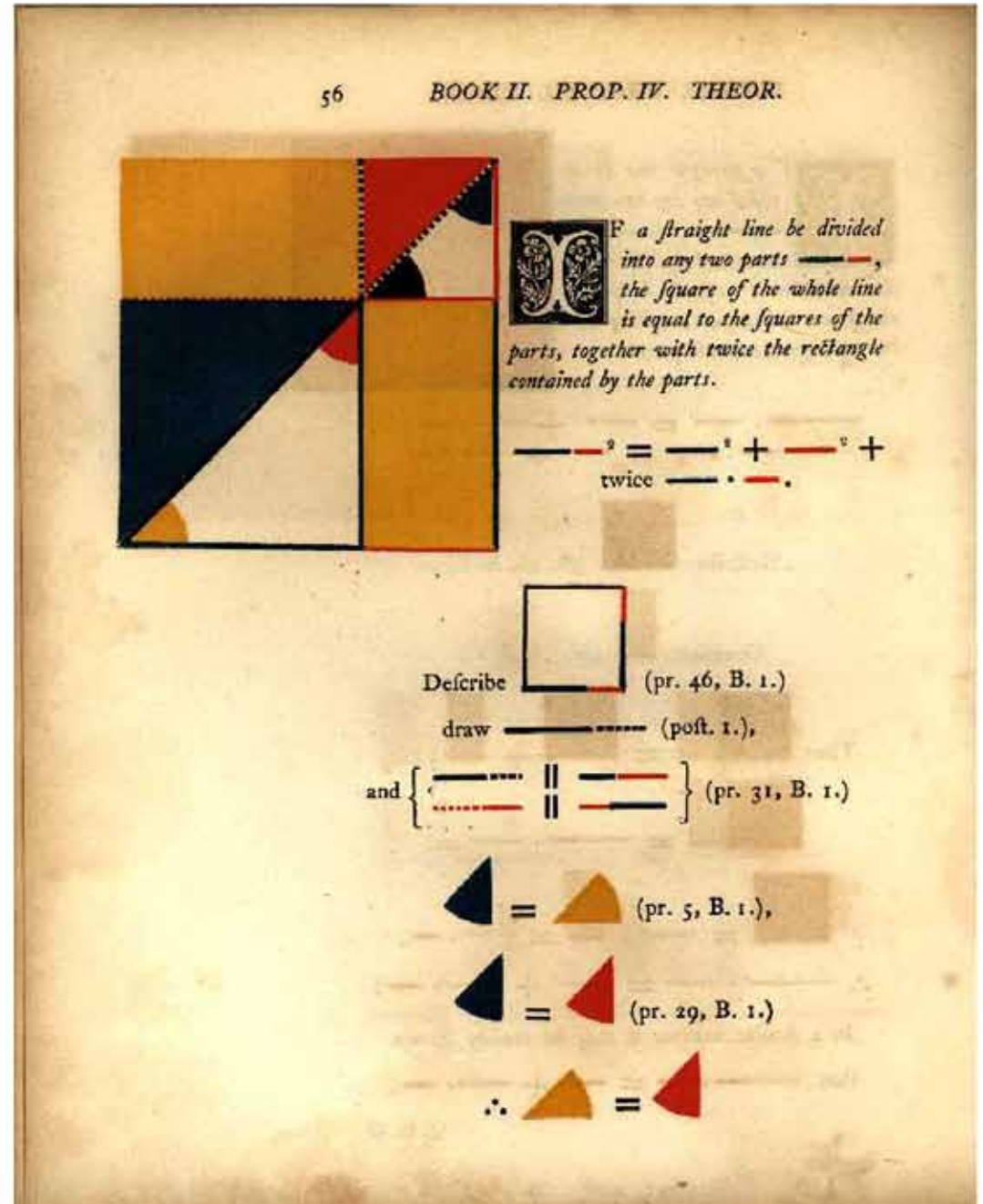
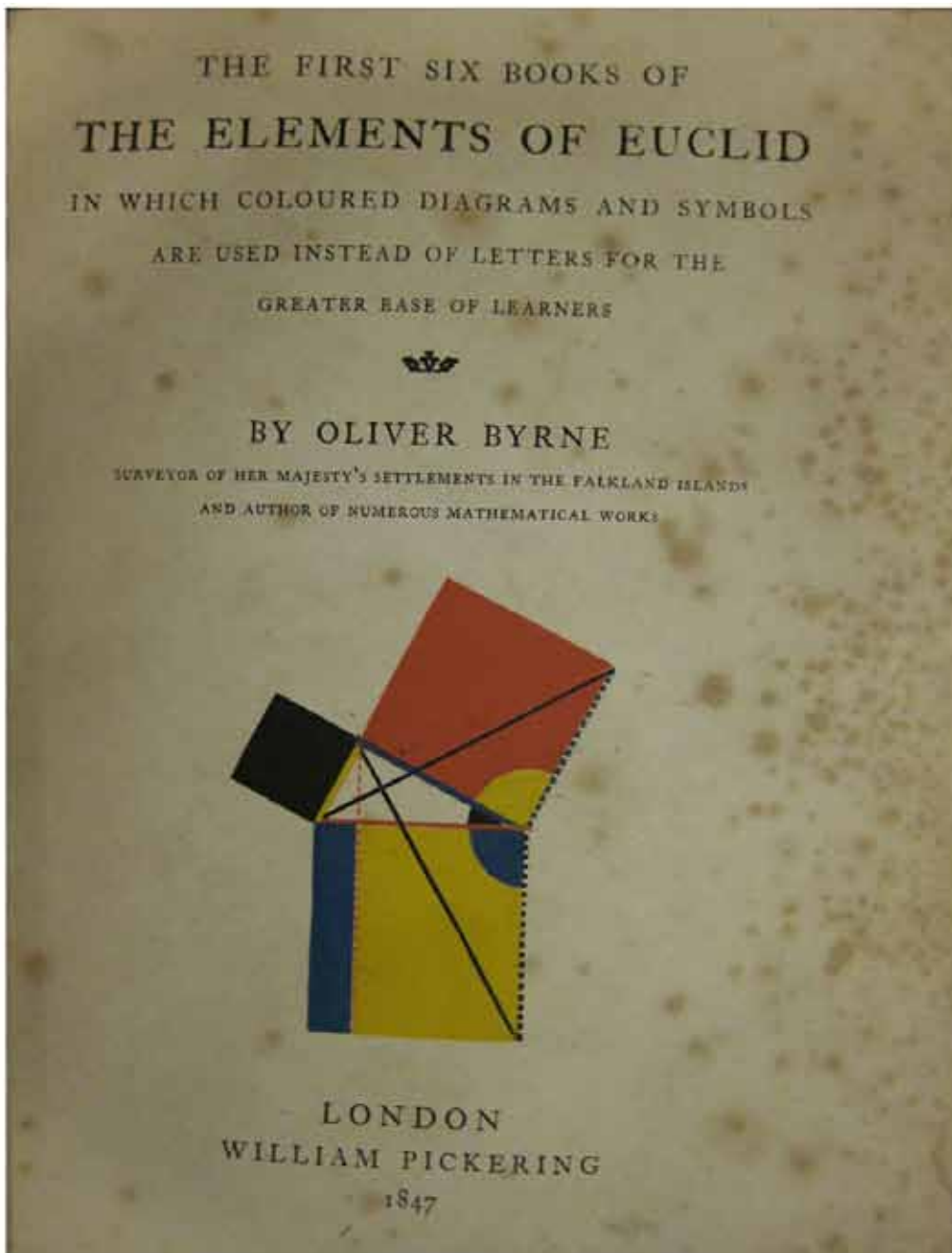
PLATE III.

ARTICLES OF CHINA.

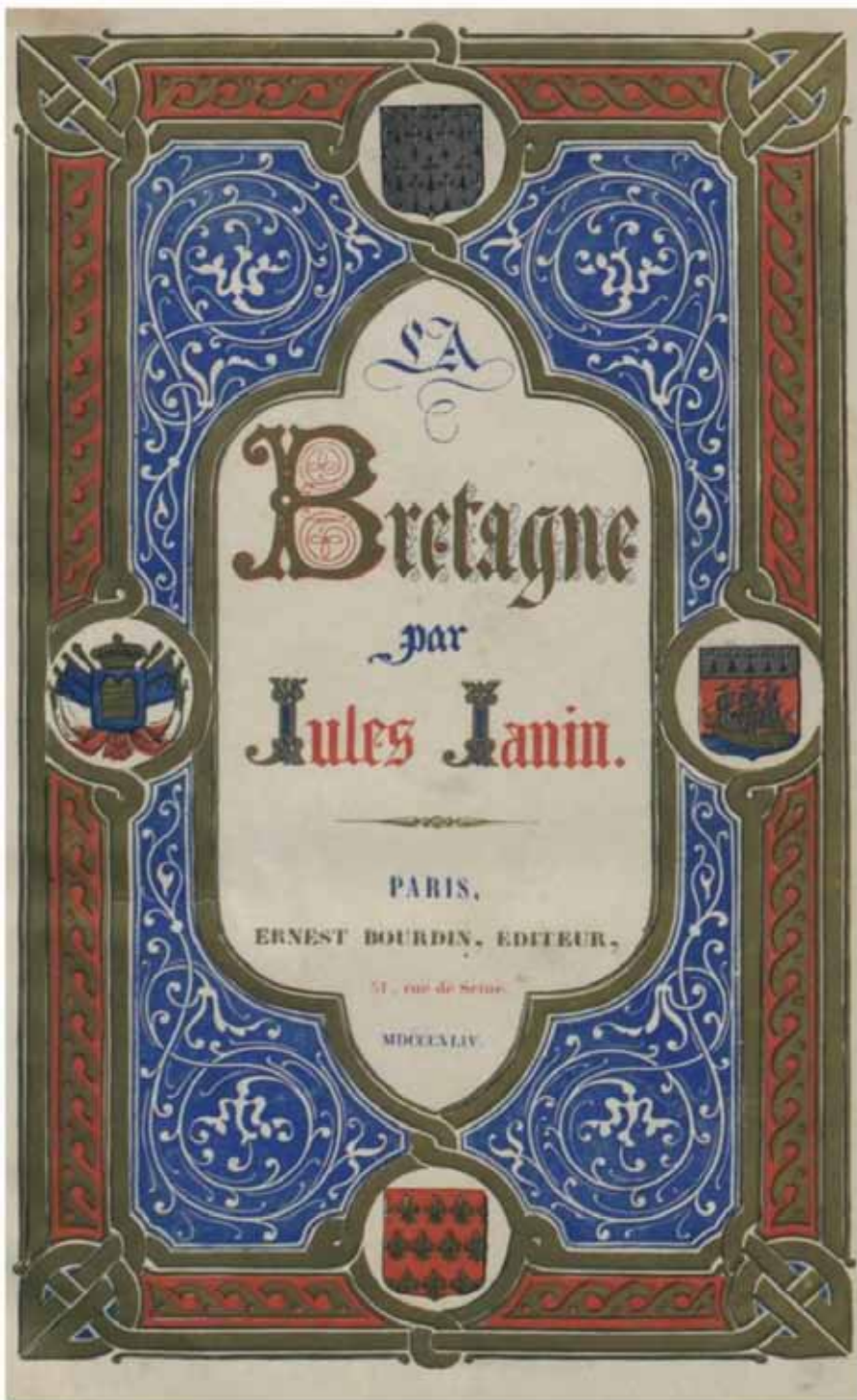

FROM the specimen here given it is sufficiently manifest, that the whole cabinet of a Virtuoso and collector of old China might be depicted on paper in little more time than it would take him to make a written inventory describing it in the usual way. The more strange and fantastic the forms of his old teapots, the more advantage in having their pictures given instead of their descriptions.

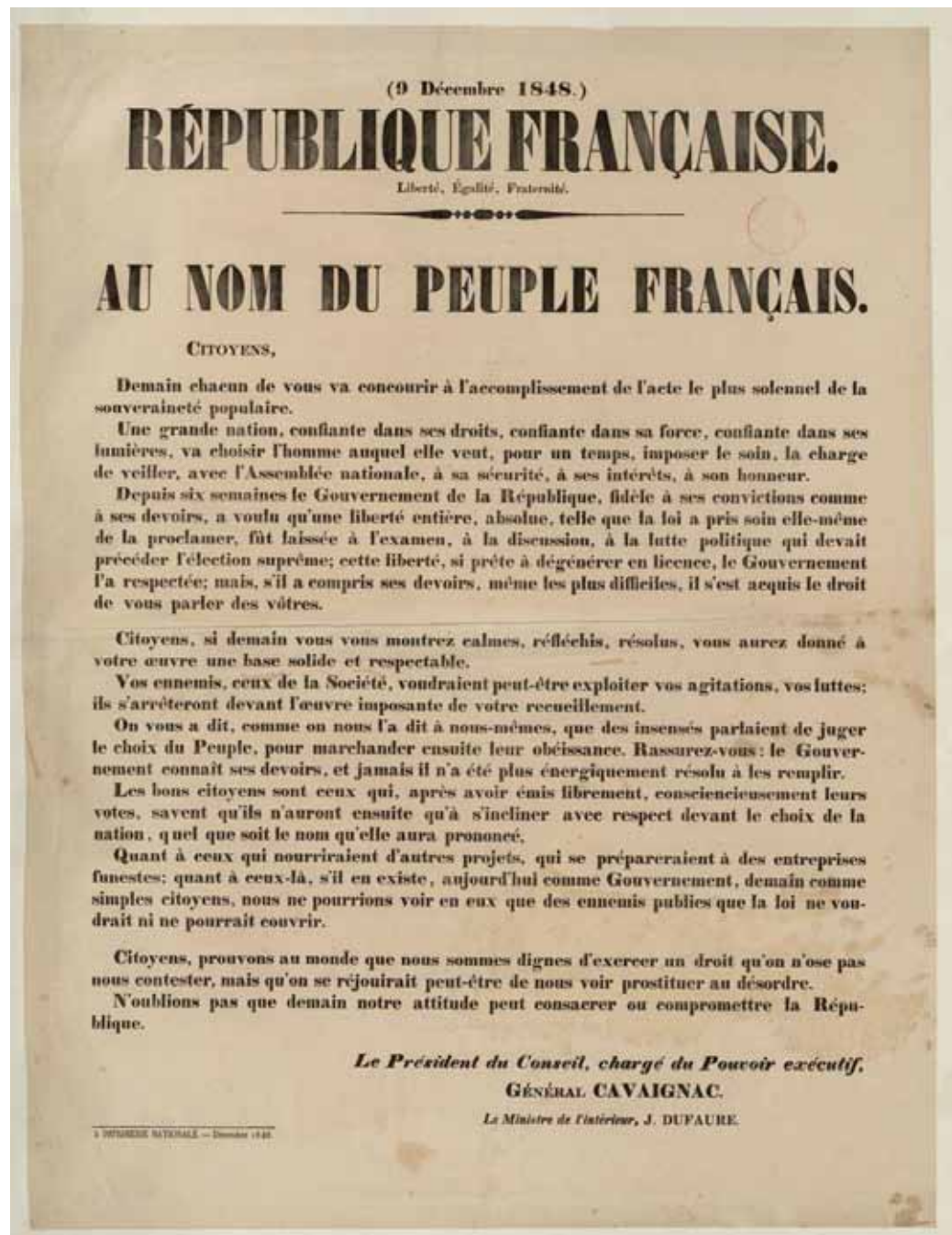
And should a thief afterwards purloin the treasures—if the mute testimony of the picture were to be produced against him in court—it would certainly be evidence of a novel kind; but what the judge and jury might say to it, is a matter which

1847 Oliver Byrne, *The Elements of Euclid*, William Pickering, Λονδίνο. Η εισαγωγή έντυπης έγχρωμης μελάνης σε βιβλία.

1846 Jules Janin, *Bretagne*, Παρίσι.

Έντυπη ανακοίνωση κατά την εργατική επανάσταση του 1848, Παρίσι.

SOCIÉTÉ DES DROITS DE L'HOMME ET DU CITOYEN.

Liberté, Égalité, Fraternité, Unité.

OUVRIERS, NOS FRÈRES,

Les évènements à jamais mémorables qui se sont accomplis dans notre chère Patrie, et qui portent l'empreinte visible du DOIGT de DIEU, nous ont enfin rendu l'exercice de nos droits de citoyens et d'hommes libres. Depuis longtemps ces droits étaient méconnus et même audacieusement niés; mais ils devaient inévitablement triompher.

Grâce à l'énergique initiative de nos Frères de Paris, justice a été faite des oppresseurs, et la France a prouvé une fois de plus au monde qu'elle est digne de conserver le dépôt sacré de la liberté des Peuples.

Mais ne l'oublions pas, Frères, si cette victoire de la Liberté sur le despotisme nous a rendu NOS DROITS, elle nous a aussi créé des devoirs; sachons les remplir; organisons la LIBERTÉ sur des bases inébranlables, et montrons à nos Frères de Paris que nous sommes dignes du sang généreux qu'ils ont versé pour nous.

Il ne nous suffit pas d'avoir des droits, il faut que nous sachions les exercer dignement. Nous avons à nous défendre contre des intérêts organisés depuis longtemps. Eh bien! opposons l'organisation à l'organisation, la discipline à la discipline; ne formons qu'un tout, qu'un immense faisceau composé de la grande famille des Travailleurs; alors nous serons invincibles. — Divisés, nous ne sommes rien; — réunis, nous pouvons tout. — Mais ne l'oublions pas, Frères, nous ne pouvons arriver à bien faire qu'en nous montrant les premiers défenseurs de l'ordre et de la paisible discussion.

Pour parvenir à nous entendre et pouvoir agir avec l'ensemble nécessaire, nous avons fondé un club dans notre ville; notre évangile politique est fondé entièrement sur les principes de la Déclaration des Droits de l'Homme et du Citoyen. Nous venons vous prier instamment de fonder aussi chez vous un CLUB sur les mêmes bases, et nous serons heureux que vous vouliez bien vous mettre le plus tôt possible en rapport avec nous.

SALUT ET FRATERNITÉ.

Sedan, 11 Avril 1848.

Les Membres du Bureau :

PARANT, président. — LAURENCY, *id.* — COMPAGNON, *id.*
BOILVIN, Secrétaire. — WITIER, *id.* — DEHAN (Henri), *id.*
LALLEMENT, membre. — CHARDINAL, *id.* — MATHIEU, *id.*

Sedan, Imp. de Laroche-Jacob. — 11 avril 1848.

1848

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE.

LIBERTÉ. ÉGALITÉ. FRATERNITÉ.

PROCLAMATION.

CITOYENS, la journée d'hier n'a fait qu'ajouter une consécration nouvelle à ce qu'avait si puissamment inauguré la journée du 17 mars.

De même que le 17 mars, le 16 avril a montré combien sont inébranlables les fondements de la République.

Plus de royauté, avions-nous dit dans les premiers jours, et pas de régence! Ces mots libérateurs, ces mots qui rendent la guerre civile impossible, Paris les a répétés hier dans ce cri unanime: *Vive la République! Vive le Gouvernement provisoire!*

Voilà comment vous avez confondu les espérances des ennemis de la République, assuré la sécurité de Paris libre et dissipé les alarmes répandues dans les départements.

Citoyens, l'unité du Gouvernement provisoire représente l'unité de la patrie: c'est ce que vous avez compris, grâce vous en soit rendue!

Dans trois jours une grande fête nationale doit vous réunir encore; le Gouvernement provisoire vous y convie.

Vous y trouverez aussi ces Enfants du Peuple représentant l'Armée qui, en recevant les nouveaux drapeaux de la République, jureront comme vous de ne jamais la laisser périr.

Oui, la République est fondée; soutenue par l'adhésion de tous les Citoyens fraternellement unis, la République est invincible.

Fait en Conseil de Gouvernement, le 17 avril 1848.

Les Membres du Gouvernement provisoire.

DUPONT (de l'Eure), FLOCON, ARMAND MARRAST, LAMARTINE,
MARIE, LEDRU-ROLLIN, AD. CRÉMIEUX, LOUIS BLANC,
ALBERT, ARAGO, GARNIER-PAGÈS.

Le Secrétaire général du Gouvernement provisoire, PAGNERRE.

13501

251974

COMITÉ DE L'AUBE.

CANDIDATS

Présentés au choix des Electeurs par le Comité de l'Aube,
seul Comité qui ait appuyé la candidature de LOUIS-NAPOLÉON :

Arsène BLAVOYER.

Casimir PÉRIER.

Charles DOÉ.

Gabriel DE VENDEUVRE.

Le Général HUSSON.

ÉLECTEURS!

Nous touchons à l'instant décisif; il ne s'agit plus de révolution ou de politique: il s'agit, comprenez-le bien, de repousser le débordement de la barbarie; il s'agit d'épargner à notre malheureuse patrie la destruction peut-être, mais au moins les brigandages, les atroces vengeances et toutes les convulsions sanglantes que les rouges lui préparent.

Allez tous voter; votre salut est dans votre bulletin de vote. Attachez-vous aux noms que nous avons choisis avec autant de soin que de consciencieuse impartialité. Ces noms d'hommes éminents, de citoyens dévoués, de grands propriétaires, ne vous offrent-ils pas toutes les garanties désirables?

Repoussez les influences rivales, faites taire vos préférences, vos sympathies personnelles. La division, c'est la défaite: la défaite, c'est notre ruine.

ÉLECTEURS!

Souvenez-vous de la lutte que nous soutenons depuis quinze mois, pour l'ordre et le respect de la loi. Pendant que tous les ambitieux, qui se pressent autour de vous, balouaient, outrageaient LOUIS-NAPOLÉON BONAPARTE, souvenez-vous que notre organe seul le présentait à vos suffrages. Aujourd'hui, comme au 10 décembre, nous prenons son nom pour drapeau, et nous vous conjurons de n'envoyer à l'Assemblée que des hommes qui aient voté pour le Président de la République, des hommes qui veuillent sincèrement et sérieusement soutenir le Gouvernement de LOUIS-NAPOLÉON BONAPARTE.

Le Bureau du Comité de l'Aube,

**BROCARD, Président; ISIDORE DOÉ, RENAUD-MANCEAU, CHANOINE,
PARIGOT, VICTOR BABEAU et MAGISTER, Secrétaires.**

On est prié d'adhérer.

TRIOUX — BOUQUOT, IMPRIMERIE DU DÉPARTEMENT.

EMPIRE FRANÇAIS

PRÉFECTURE DU RHONE

DÉPÊCHE TÉLÉGRAPHIQUE

Paris, le 16 mars 1856, 5 heures du soir.

Le Ministre de l'Intérieur à MM. les Préfets.

**Le Prince impérial a été ondoyé
aujourd'hui en présence de l'Empereur,
dans la chapelle des Tuileries. Il est très-
bien portant.**

Pour copie conforme:

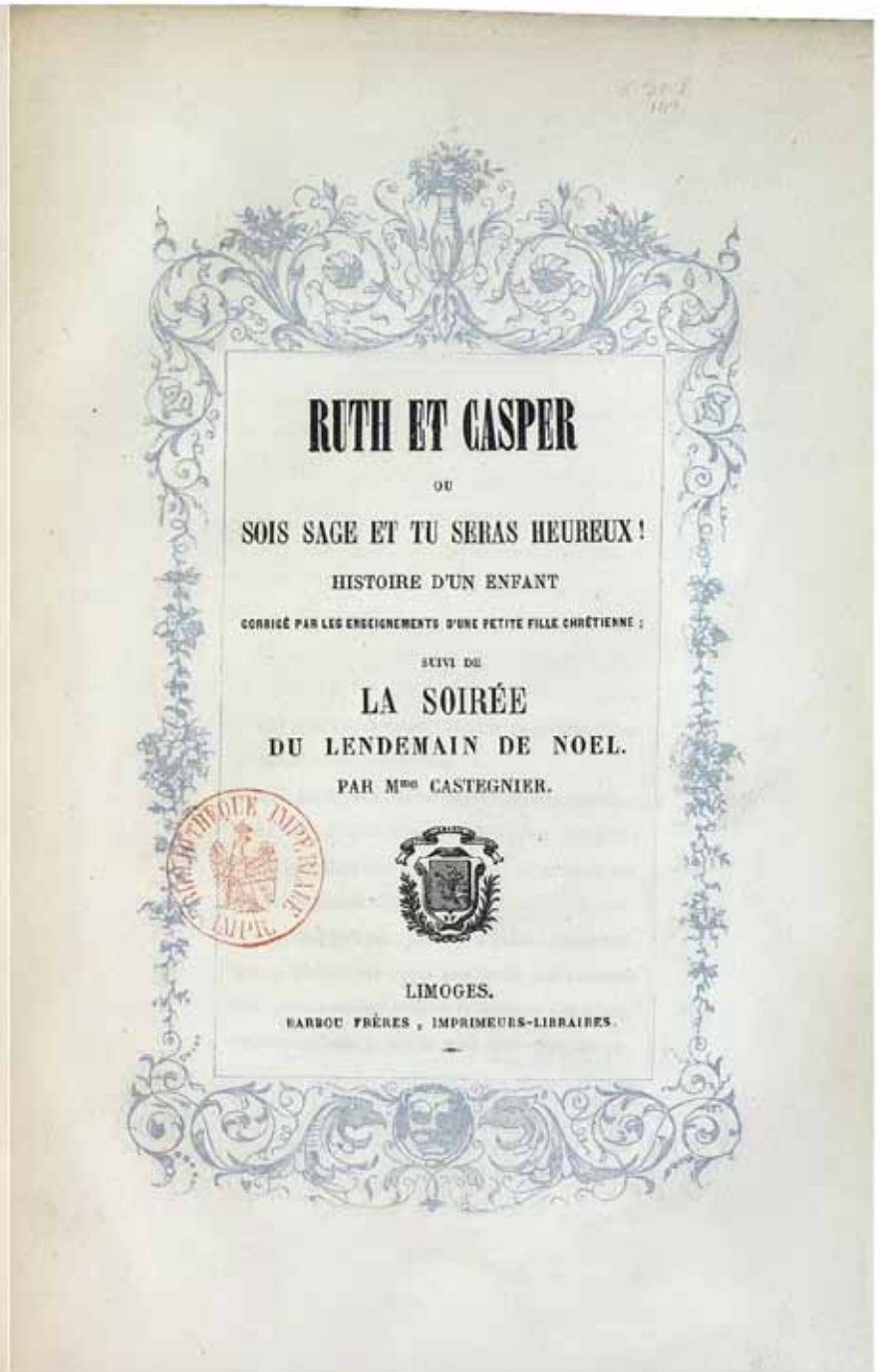
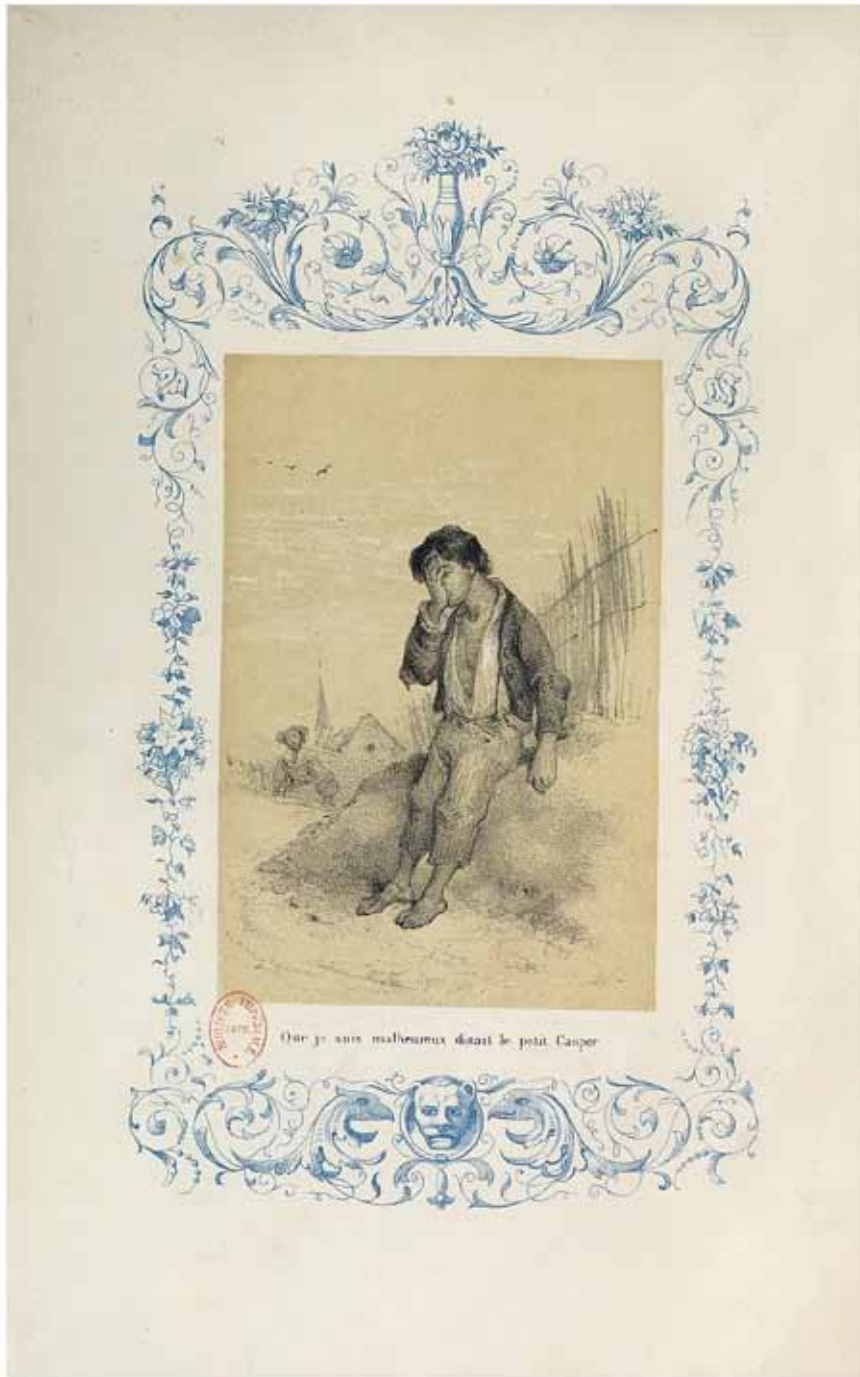
Pour le Sénateur, chargé de l'administration du département du Rhône, empêché:

*Le Secrétaire général pour la Police, délégué,
F. BELENGER.*

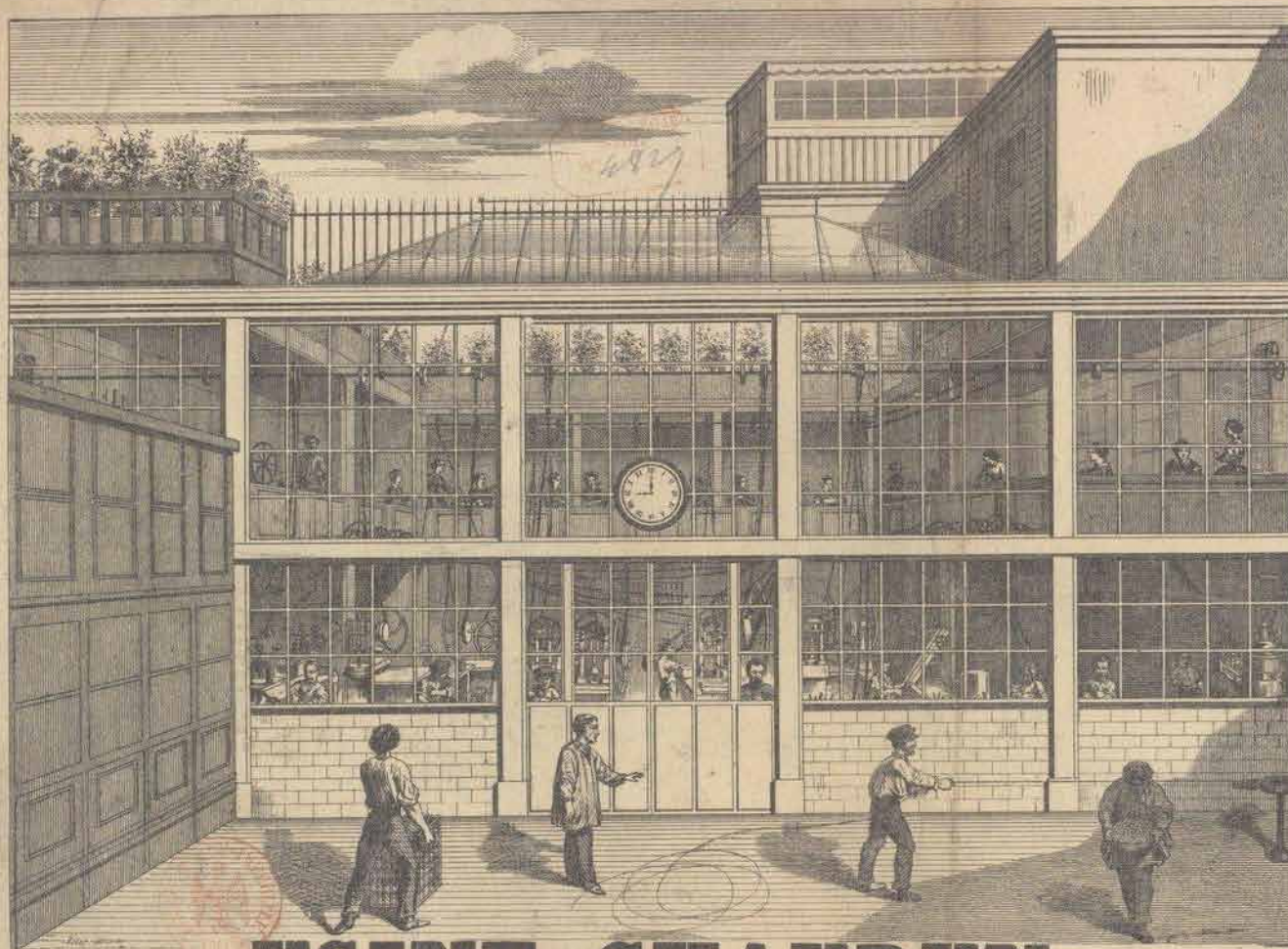
CHAMPAGNE, IMPRIMERIE DE L'ÉTOILE.

1849 Έντυπη ανακοίνωση για τις εθνικές εκλογές, Γαλλία

1856 Έντυπη ανακοίνωση του Υπουργείου Εσωτερικών, Γαλλία

1856 *Ruth et Casper*, Λιμός.

USINE CHAUDUN
FABRIQUE DE CARTOUCHES DE CHASSE

POUR TOUTS SYSTEMES

Le succès obtenu par les produits de **M. CHAUDUN**, inventeur des **CARTOUCHES CONTRACTILES à renfort intérieur** et des **DOUILLES EN CUIVRE pour tous systèmes**, pouvant servir des centaines de fois, et des charges de plomb donnant des portées supérieures, l'a déterminé à accroître sa fabrication et à établir, rue du Faubourg-Montmartre, 7, l'usine dont le modèle est ci-joint, et où il fabrique également divers instruments pour la charge des cartouches. Il peut ainsi répondre à toutes les commandes relatives à ses inventions, qui lui ont valu, en 1844 une médaille de bronze, en 1849 une médaille d'argent aux Expositions nationales, en 1844 et 1850 deux médailles d'argent à la Société d'encouragement, en 1855 la médaille de première classe à l'Exposition universelle. MM. les chasseurs trouveront chez lui des cartouches système Pottet, applicables à toutes les armes percutant par le centre, telles que fusils Poly, Loron, Delaire, Bernimolin, Clerville Gastinne, et pistolets revolvers de tout genre. — Ce système d'inflammation donne une excellente portée avec une moindre charge de poudre. — Faubourg Montmartre. 7.

1858 *Musee universel*, Παρίσι.

SURRAT. BOOTH. HAROLD.

War Department, Washington, April 20, 1865,

\$100,000 REWARD!

THE MURDERER

Of our late beloved President, Abraham Lincoln,
IS STILL AT LARGE.

\$50,000 REWARD
Will be paid by this Department for his apprehension, in addition to any reward offered by Municipal Authorities or State Executives.

\$25,000 REWARD
Will be paid for the apprehension of JOHN H. SURRATT, one of Booth's Accomplices.

\$25,000 REWARD
Will be paid for the apprehension of David C. Harold, another of Booth's accomplices.

LIBERAL REWARDS will be paid for any information that shall conduce to the arrest of either of the above-named criminals, or their accomplices.

All persons harboring or secreting the said persons, or either of them, or aiding or assisting their concealment, or escape, will be treated as accomplices in the murder of the President and the attempted assassination of the Secretary of State, and shall be subject to trial before a Military Commission and the punishment of DEATH.

Let the stain of innocent blood be removed from the land by the arrest and punishment of the murderers.

All good citizens are exhorted to aid public justice on this occasion. Every man should consider his own conscience charged with this solemn duty, and rest neither night nor day until it be accomplished.

EDWIN M. STANTON, Secretary of War.

DESCRIPTIONS.—BOOTH is Five Feet 7 or 8 inches high, slender build, high forehead, black hair, black eyes, and wears a heavy black moustache.

JOHN H. SURRAT is about 5 feet, 9 inches. Hair rather thin and dark; eyes rather light; no beard. Would weigh 145 or 150 pounds. Complexion rather pale and clear, with color in his cheeks. Wore light clothes of fine quality. Shoulders square; cheek bones rather prominent; chin narrow; ears projecting at the top; forehead rather low and square, but broad. Parts his hair on the right side; neck rather long. His lips are firmly set. A slim man.

DAVID C. HAROLD is five feet six inches high, hair dark, eyes dark, eyebrows rather heavy, full face, nose short, hand short and fleshy, feet small, instep high, round bodied, naturally quick and active, slightly closes his eyes when looking at a person.

NOTICE.—In addition to the above, State and other authorities have offered rewards amounting to almost one hundred thousand dollars, making an aggregate of about **TWO HUNDRED THOUSAND DOLLARS.**

1865 Προκήρυξη για τους δολοφόνους του Προέδρου Α. Λίνκολν, Ουάσιγκτον.

« Deux semaines complètes la situation s'est modifiée à notre avantage depuis douze jours, il faut se reporter au lendemain de nos échecs du 5 août. Les corps de Mac-Mahon et de Prossard à moitié anéantis et dispersés; le corps de Faidherbe dans les Vosges entre deux armées ennemies; quelques rassemblements de troupes et de gardes mobiles à Châlons, comme unique obstacle placé entre Paris et l'armée victorieuse du prince royal; la capitale très-peu préparée elle-même à la résistance; une seule grande force militaire debout, l'armée de Metz, mais peu concentrée et menacée par deux armées ennemies très-supérieures en nombre; telle était notre situation.

Aujourd'hui, au contraire, voici où nous en sommes.

Les travaux matériels de défense de Paris sont à peu près achevés. L'économie générale des dépenses et des forts est admirablement servie par des machines et des outils expérimentés; indépendamment des nombreux corps de troupes de ligne, nous avons à Paris 80,000 gardes nationaux armés, dont la moitié au moins sont d'anciens soldats. Or, le 11 août, il y avait seulement 24,000 gardes nationaux armés.

Tout a marché dans cette proportion. C'est seulement une impotente armée que nous avons dans la Champagne. Le corps de Mac-Mahon réorganisé et ren-

forcé, le corps de Faidherbe, n'en sont qu'une faible partie. Faidherbe en un mot, arrêter les armées prussiennes et paralyser l'effet de leurs victoires.

Quant à cette dernière, on sait quelles luttes gigantesques elle a eues. Avec quelle habileté et quelle énergie cette tâche a été et est encore de soutenir avec l'honneur et quelles pertes énormes elle lui a fait subir. C'est ce que nous allons raconter.

Longeville, Buzoy, Stravelotte, Ducourt, Vionville, et surtout Jannet, tels sont les noms des gigantesques combats où il fut donné à la France de prendre sa revanche et que nous essayons d'esquisser, d'après les informations authentiques reçues jusqu'à présent.

Nous aurons sans doute plus tard l'occasion d'y revenir encore.

Les Messins se souviendront de la journée du 14 août. Elle sera l'une de leurs glorieuses épiques. C'est devant leurs murs que notre belle armée a obtenu le premier succès sérieux de la campagne.

En prenant le commandement en chef de l'armée, le maréchal Bazaine, voyant le pays envahi de trois côtés par les armées du prince Frédéric-Charles, du prince Fritz et du maréchal Steinmetz, eut l'idée de venir autour de Metz le camp retranché de la France. Toutes les troupes éparses de divers côtés, afin d'avoir à opposer des masses égales aux masses ennemies.

Le point où cette concentration avait le plus d'intérêt, était Buzoy, petit village placé à la rencontre des routes de Boulay et de Saint-Avold et de Forbach. C'était par là que l'ennemi était venu, plus tard, passant triomphalement depuis ses dernières victoires.

Il convenait d'abord de se rendre un compte exact de la situation géographique.

Aspect de Saveron pendant la retraite du général Mac-Mahon. — Croquis d'après nature.

« Une mission dans ces deux dernières semaines était de protéger la retraite des corps d'armées compromis dans les batailles du 6, et comptaient. Ils firent des efforts suprêmes. Ils ont dégarni toutes leurs rangs le temps nécessaire pour organiser à Châlons une grande force fortifiée et amenant toutes leurs réserves sur le champ de la lutte défensive et pour opérer dans le pays entier une levée en masse; et c'est leur va-tout qu'ils jouent.

Formation des Tirailleurs de Saint-Hubert

APPEL

AUX

CHASSEURS DE PARIS

Un ennemi audacieux menace de venir sous nos murs, pour le repousser et l'anéantir, chaque habitant a le devoir de joindre ses efforts à ceux de notre brave Armée.

Qu'un seul sentiment anime notre immense population :

Écraser l'ennemi et sauver la Patrie!

Tandis que le feu régulier de nos Frères de la Garde nationale foudroiera nos assaillants, que chaque coup de nos carabines mette un ennemi hors de combat.

L'Autorité approuve hautement le principe de l'Institution des Tirailleurs de Saint-Hubert; forts de cette approbation nous faisons appel à nos confrères Chasseurs pour défendre notre capitale menacée.

Tous les Officiers seront choisis et nommés par les Compagnies.

Que tous ceux qui, munis d'un permis de chasse, adhèrent à notre Association envoient leur adresse à M. THOMAS, petit-fils du général THOMAS, rue Saint-Martin, 237.

Hâtons-nous, car l'heure est venue de prendre pour devise :

Du Cœur, du Fer et du Plomb!

La Tenue sera aussi simple que possible, sans éclat et sans luxe.

1871, Paris — Imprimerie V. Fournier et Ce, rue Drouot, 2 et 4.

MUR. POL.

2.

1871 Κομμουνάροι στα παρισινά οδοφράγματα αναμένοντας την επίθεση του Γαλλο-Γερμανικού στρατού κατά της Επαναστατικής Κυβέρνησης.

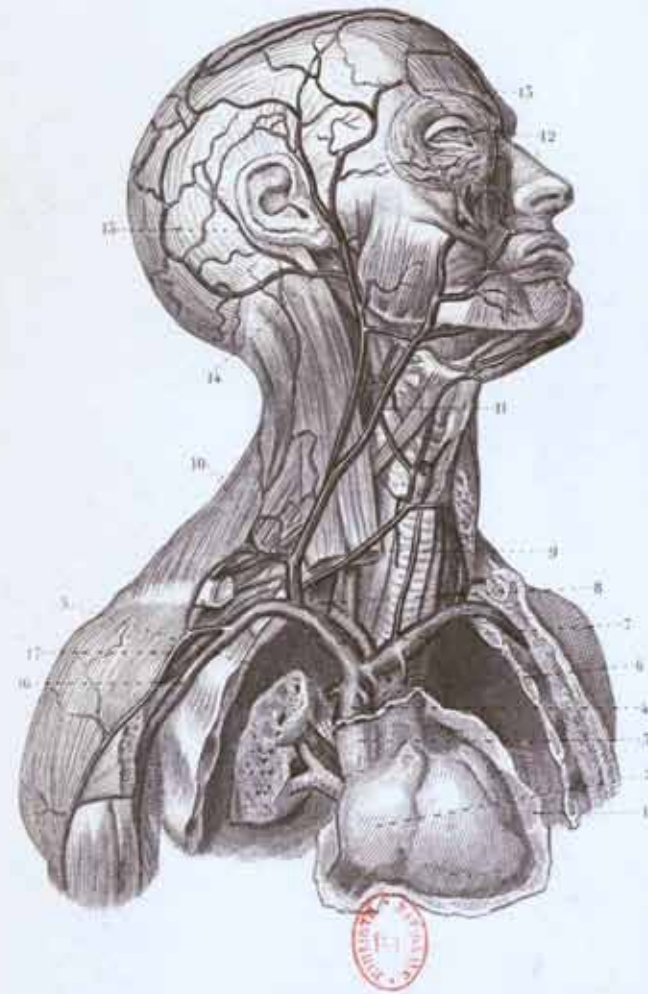
1871 Edouard Manet, *Εκτέλεση Κομμουνάρων*, σχέδιο

1871 Έντυπη ανακοίνωση κατά την Παρισινή Κομμούνα

ANGÉIOLOGIE PL. 14.

VEINES SUPERFICIELLES DE LA TÊTE ET DU COU, VEINES SOUS-CLAVIÈRES, VEINE CAVE SUPÉRIEURE, etc. — Le thorax est ouvert.

1. Péricarde ouvert. — 2. Oreillette droite. — 3. Portion de la veine cave supérieure renfermée dans le péricarde. — 4. Même veine en dehors du péricarde. — 5. Veine azygos. — 6. Tronc de la veine mammaire interne du côté droit. — 7. Veine sous-clavière droite. — 8. Jugulaire interne. — 9. Veine thyroïdienne. — 10. Tronc commun des veines scapulaires postérieure et supérieure. — 11. Veine faciale. — 12. Anastomose avec la veine ophthalmique. — 13. Veine frontale ou préparate. — 14. Veine occipitale. — 15. Veine temporale superficielle. — 16. Veine axillaire. — 17. Veine céphalique.

CATALOGUE
COMPLET
D'EAUX-FORTES
ORIGINALES

Composées et Gravées par les Artistes eux-mêmes

AVEC

HUIT PLANCHES TYPES DIVERS

PAR

VEYRASSAT, FEYEN-PERRIN
MARTIAL, M. LALANNE, BRUNET-DEBAINES
A. APPIAN, A. TAIÉ, A. GAUTHIER

PARIS

A. CADART, ÉDITEUR-IMPRIMEUR

BUE NEUVE-DES-MATHURINS, 58

Maison spéciale et unique pour ce genre de Gravure.

M DCCC LXXIII

L'ILLUSTRATION NOUVELLE

PAR UNE SOCIÉTÉ DE

PEINTRES-GRAVEURS A L'EAU-FORTE

*CECI n'est pas un Livre, c'est un Catalogue.
Dans les quelques pages qui le composent,
les artistes, les amateurs et les curieux trou-
veront indiqués non-seulement les Titres des Séries impor-
tantes que nous avons éditées, mais encore ceux des nom-
breuses Planches sorties de notre Maison.*

*Nous avons réuni ici, côte à côte, les Œuvres marquantes
de l'ancienne Société des Aqua-fortistes, et toutes les Plan-
ches de L'ILLUSTRATION NOUVELLE.*

*Nous devons cette attention aux Artistes qui nous ont
aidé à planter en France le drapeau arboré pour la première*

DEUXIÈME ANNÉE — 1869

Frontispice par Feyta-Perrin.

- 37 SARTIRANA (Duc DE). — En Italie. La Pêche aux Grenouilles.
38 JACQUEMART (J.). — Avant le Bal.
39 LALANNE (M.). — Villiers (Calvados).
40 GOURCY (H. DE). — Port de Gallipoli (Turquie).
41 HAMEL (V.). — A Fécamp. Église de Saint-Étienne, fondée en 1500.
42 VALÉRIO (Th.). — L'Épave (Souvenir des côtes de Bretagne).
43 ABRAHAM (T.). — Ce fut près de cet arbre que fut tué Jean Cottereau (dit le Chouan), en 1794.
44 DANNEQUIN (A.). — Plateau de Belle-Croix (Forêt de Fontainebleau).
45 MAR (L.). — L'Aurore.
46 LECURIEUX. — Amati.
47 MARTIAL (A.). — Le Salon de 1869.
48 APPIAN (A.). — Avant la pluie (Village de Villeneuve).
49 BOUGOURD (A.). — Une Rue de Caudebec (Seine-Inférieure).
50 BELIN. — Jacques Benn (le Flamand).
51 BRUNET-DEBAINES. — Notre-Dame de Bourges.
52 CHEVRIER (J.). — Marché de Volailles en Bresse.
53 MOREL-LAMY. — La Queue en Brie (Souvenir historique).
54 COINDRE (G.). — Une Cour à Charriez (Haute-Saône).

Tiré de la Collection, d'Eaux-Fortes (Figures)
par Feyta-Perrin

L'AGE DE LA PIERRE

L'AGE DU BRONZE

ENTROADE ET EN GRÈCE

ERNEST CHANTRE

LYON

H. GEORG, LIBRAIRE-ÉDITEUR,

52, RUE DE STUR

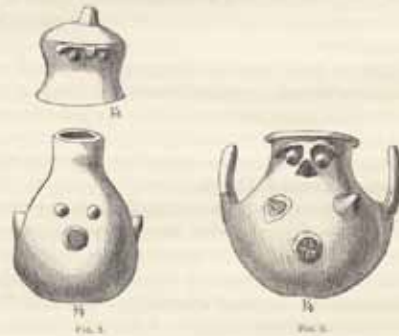
1874

à ceux de la pierre polie jusqu'au sol vierge, à 2 mètres de profondeur.

Je pourrais citer à l'infini des exemples de ce genre, on en rencontre à chaque pas dans les recherches préhistoriques.

Quoi qu'il en soit, des fouilles de M. Schliemann, il ressort un fait incontestable, c'est que les habitants d'Hisarlik n'ont pas employé d'autre métal que le bronze et que les formes des objets qu'ils ont fabriqués sont à peu près celles de toute l'Europe centrale.

Comme dans les palafites, les fustoles se trouvent par milliers à Hisarlik, et beaucoup de vases ou plats offrent encore des ressemblances avec ceux des palafites.

Quelques pièces de céramique ont attiré plus spécialement l'attention de M. Schliemann. Ce sont des vases formés de deux pièces, dont l'une constituant le corps de ces vases, offre des

proéminences paraissant se rapporter à des mamelles et à un nombril, puis deux appendices latéraux qui semblent figurer deux bras; l'autre partie, s'ajuste sur le col de la première pour la fermer et représente une tête d'oiseau (fig. 8 et 9). M. Schliemann croit pouvoir retrouver dans ces figures, dont sont ornés un très-grand nombre de vases, des images d'une déesse à tête de chouette, laquelle serait selon lui la Minerve primitive, dont le souvenir se serait conservé dans le nom qu'Homère donne oncois à Minerve de *l'îleuse Glauképis*, c'est-à-dire aux yeux de chouette.

Je ne puis pas discuter la valeur de cette attribution, mais je rappelais que M. Tuvaison a essayé d'en montrer la vraisemblance, car la chouette se trouve au revers de certaines monnaies d'Athènes.

Cette représentation se retrouve figurée d'une manière plus ou moins grossière sur beaucoup de fustoles et de petites idoles en terre ou en pierre découvertes à Hisarlik (fig. 10).

Parmi les autres débris de céramique, plusieurs ont le plus grand rapport avec ceux qui ont été trouvés à Santorin, à Milo, à Chypre, à Rhodé et en Étrurie. Sur quelques-unes de ces pièces on rencontre, ainsi que sur certaines fustoles, le croix, la roue et le signe appelé *serpentéon*. Ce mot, qui est auvergnat, désigne une sorte de croix dont les quatre bras sont courbés (fig. 11 et 12).

Plusieurs fragments de poteries des palafites de Bourget offrent aussi des *serpentéons*; on en signale aussi sur des objets en métal de l'Étrurie.

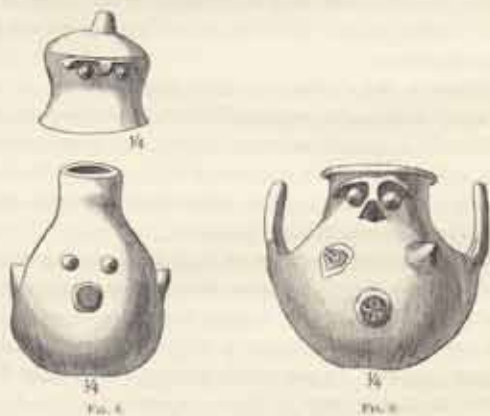
1874 Ernest Chantre, *L'age du bronze*, Λυών.

à ceux de la pierre polie jusqu'au sol vierge, à 2 mètres de profondeur.

Je pourrais citer à l'infini des exemples de ce genre, on en rencontre à chaque pas dans les recherches préhistoriques.

Quoi qu'il en soit, des fouilles de M. Schliemann, il ressort un fait incontestable, c'est que les habitants d'Hissarlik n'ont pas employé d'autre métal que le bronze et que les formes des objets qu'ils ont fabriqués sont à peu près celles de toute l'Europe centrale.

Comme dans les palafittes, les fusaioles se trouvent par milliers à Hissarlik, et beaucoup de vases ou plats offrent encore des ressemblances avec ceux des palafittes.

Quelques pièces de céramique ont attiré plus spécialement l'attention de M. Schliemann. Ce sont des vases formés de deux pièces, dont l'une constituant le corps de ces vases, offre des

proéminences paraissant se rapporter à des mamelles et à un nombril, puis deux appendices latéraux qui semblent figurer deux bras; l'autre partie, s'ajuste sur le col de la première pour la fermer et représente une tête d'oiseau (fig. 8 et 9). M. Schliemann croit pouvoir retrouver dans ces figures, dont sont ornés un très-grand nombre de vases, des images d'une déesse à tête de chouette, laquelle serait selon lui la Minerve primitive, dont le souvenir se serait conservé dans le nom qu'Homère donne encore à Minerve de *déesse Glaucopté*, c'est-à-dire aux yeux de chouette.

FIG. 10.

Je ne puis pas discuter la valeur de cette attribution, mais je rappellerai que M. Ravaisou a essayé d'en montrer la vraisemblance, car la chouette se trouve au revers de certaines monnaies d'Athènes.

FIG. 11.

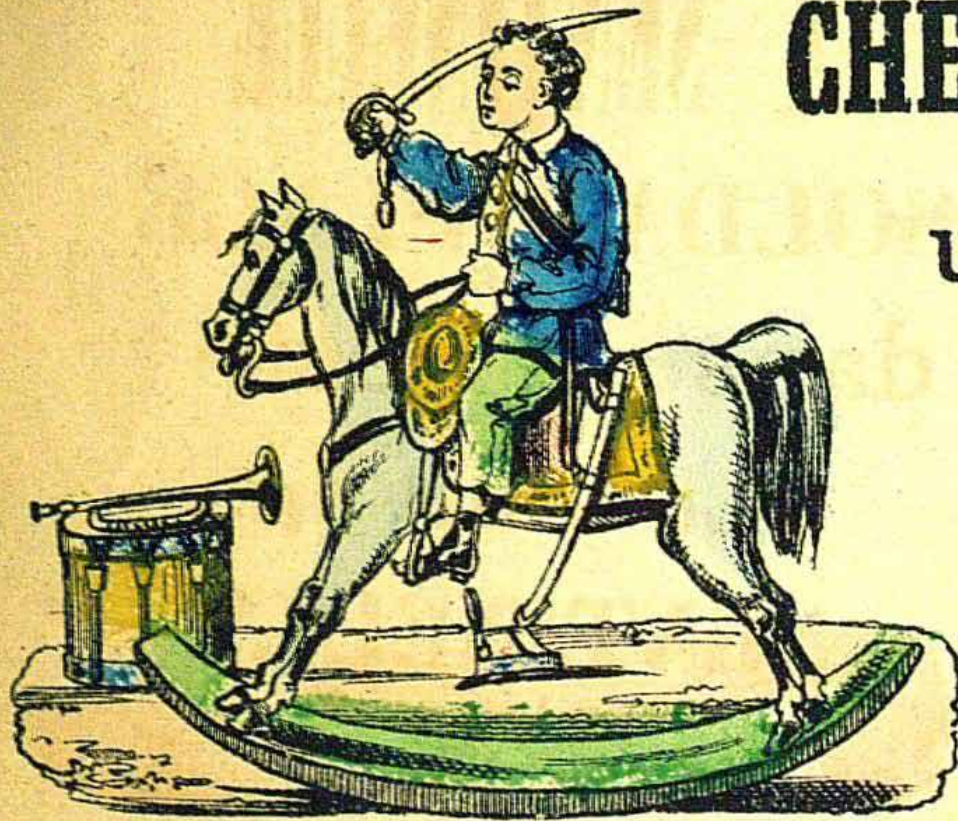
Cette représentation se retrouve figurée d'une manière plus ou moins grossière sur beaucoup de fusaioles et de petites idoles en terre ou en pierre découvertes à Hissarlik (fig. 10).

Parmi les autres débris de céramique, plusieurs ont le plus grand rapport avec ceux qui ont été trouvés à Santorin, à Milo, à Chypre, à Rhode et en Étrurie. Sur quelques-unes de ces pièces on rencontre, ainsi que sur certaines fusaioles, la croix, la roue et le signe appelé *svastika*. Ce mot, qui est sanscrit, désigne une sorte de croix dont les quatre bras sont courbés (fig. 11 et 12).

FIG. 12.

Plusieurs fragments de poteries des palafittes de Bourget offrent aussi des *svastika*; on en signale aussi sur des objets en métal de l'Étrurie.

CHEVAL A BASCULE

un sabre, un

TAMBOUR,

une trompette,

TELLES SONT LES

Etrennes du petit PAUL. —

Paul est un enfant bien sage.

LES GRANDS VOYAGES ET LES GRANDS VOYAGEURS

DÉCOUVERTE

 DE LA TERRE

PAR
JULES VERNE

59 DESSINS PAR L. BENETT ET P. PHILIPPOTEAUX
38 FAC-SIMILE (D'APRÈS LES DOCUMENTS ANCIENS) ET CARTES
PAR DUBAIL ET MATTHIEU

BIBLIOTHÈQUE
D'ÉDUCATION ET DE RÉCRÉATION
J. HETZEL ET C^o, 18, RUE JACOB
PARIS

Tous droits de traduction et de reproduction réservés.

1874 Jules Verne, *Decouverte de la terre*, Παρίσι.

HISTOIRE

CROISADES

PAR MICHAUD

DE L'ÉLITE FRANÇAISE

ILLUSTRÉE DE 100 GRANDES COMPOSITIONS

PAR

GUSTAVE DORÉ

GRAVÉS PAR

BELLENGER, DOMS, GUSMAN, JONNARD, PANNEMAKER, PISAN, QUENNEL.

TOME PREMIER

PARIS

FURNE, JOUVET ET C^o, ÉDITEURS

45, RUE SAINT-ANDRÉ-DES-ARTS, 45.

1877

1874 Michaud, *Histoire de Croisades*, Παρίσι. Με χαρακτηριστικά του Gustave Dore.

aujourd'hui Djilun. Tancrède et ses fidèles guerriers n'oublièrent pas les outrages de Baudouin, et déplorèrent encore le massacre de leurs frères abandonnés au glaive des Turcs, lorsqu'on leur annonça que la troupe de Baudouin venait de dresser ses tentes dans une prairie voisine de la ville. A cette nouvelle, leur vif ressentiment éclata en paroles menaçantes : tous se persuadèrent que Baudouin vient encore insulter à leurs armes et leur disputer la possession de Malnétra. Les chevaliers qui accompagnaient Tancrède lui rappellent avec chaleur les outrages qu'il a reçus, en lui déclarant que l'honneur de la chevalerie, que sa gloire et celle de ses compagnons exigent une vengeance éclatante. En entendant parler de sa gloire outragée, Tancrède ne peut plus retenir sa colère : il assemble ses guerriers, et marche, à leur tête, contre la troupe de Baudouin. Un combat meurtrier s'engage entre des soldats chrétiens : ni l'aspect de la croix qu'ils portent sur leurs vêtements, ni le souvenir des maux qu'ils ont soufferts ensemble, ne peuvent suspendre l'animosité cruelle des combattants. Cependant la troupe de Tancrède, inférieure en nombre, est forcée d'abandonner le champ de bataille, retourne en désordre dans la ville, laissant plusieurs prisonniers entre les mains des vainqueurs et déplorant en silence sa défaite. La nuit ramena le calme dans les esprits. Les soldats de Tancrède avaient reconnu la supériorité des Flamands, et croyaient n'avoir plus d'outrage à venger puisque le sang avait coulé. Les soldats de Baudouin se ressouvenaient que ceux qu'ils avaient vaincus étaient des chrétiens. Le lendemain, on n'écoula plus, dans les deux partis, que la voix de l'humanité et de la religion. Les deux chefs s'envoyèrent en même temps des députés, et, pour n'avoir pas l'air d'implorer la paix, l'un et l'autre attribuèrent leur démarche à l'inspiration du ciel. Ils jurèrent d'oublier leurs querelles et s'embrassèrent à la vue de leurs soldats, qui se reprochaient les tristes effets de leur animosité et brûlaient d'espérer le sang de leurs frères par de nouveaux exploits contre les Turcs.

En peu de temps, la Cilicie fut soumise aux armes de Tancrède. Au nombre des places occupées par le cousin de Bohémond, Albert d'Aix eût le château des Bergers, le château des Adolescents ou château de Babolat, situés dans les montagnes d'Ammanus, le château des Jeunes filles : ce dernier château doit être Harrem, appelé aujourd'hui par les Arabes *Kiriz-Kalassi*, château des Jeunes Filles. La forteresse de Harrem, bâtie sur une élevation, était située à deux heures à l'est du Pont-de-Fer, construit sur l'Oronte. Tancrède s'empara aussi d'Alexandrette, appelé par les Arabes *Souderezza*, au bord de la mer. Il passa au fil de l'épée tous les Turcs qu'il rencontra dans la place. Le héros d'Italie n'était suivi que de deux ou trois cents chevaliers, et avait triomphé, comme en courant, de toute la Cilicie. La bravoure du chef et de ses compagnons ne suffit point pour expliquer la rapidité de ces conquêtes ; il y avait quelque chose de plus puissant que les armes de Tancrède : c'était l'immense terreur qu'avaient répandue la victoire de Dorylée et l'approche de la grande armée des Français.

Cette armée, que nous avons laissée devant Antiochette, avait continué sa marche vers la cité d'Icosium, appelée maintenant Koniak ; les chroniqueurs parlent d'une voie royale que suivit l'armée chrétienne : le pays de Koniak est, en effet, traversé par une ancienne route large et commode. Nos vieux auteurs ne sont pas entrés dans de longs détails sur la métropole de la Lyconie : selon les uns, la ville était déserte, et l'armée n'y trouva aucune ressource ; selon les autres, l'armée y fut comblée de tous les biens de la terre par l'inspiration du Seigneur. En s'éloignant d'Icosium, les croisés, d'après le conseil des habitants, emportèrent de l'eau dans des vases et des outres, parce qu'ils devaient marcher toute une journée sans rencontrer ni rivière ni ruissseau. Le lendemain, dans la soirée, ils arrivèrent auprès d'une rivière ; l'armée s'y arrêta deux jours. Les coureurs qui précédaient les phalanges de la croix étaient arrivés à la cité d'Ércéli, située à trente heures environ de Koniak, appelée Héraclée par les chroniqueurs de la première croisade. Les Turcs rassemblés dans cette ville prirent la fuite à la vue des enseignes des Français : un chroniqueur les compare au jeune daim échappé des lacs qui se retournait, à la hache qu'une bête a blessée. Les pèlerins passèrent quatre jours à Ércéli. Quelques jours de marche à travers le Taurus conduisirent l'armée chrétienne à Cocon ou Cocos, l'ancienne Cocens, célèbre par l'exil de saint Jean Chrysostôme. Les croisés, trouvant à Cocon d'abondantes ressources, y séjournèrent trois jours. De rudes difficultés les attendaient dans le trajet de Cocon à Marésie, située à huit

UNE CHÈVRE MARIÉE AUX BALLERANES DE GILGAM.

GUY DE MAUPASSANT

CLAIR DE LUNE

Illustrations de

ARGOS — BOUTET DE MONVEL
GAMBARD — GRASSET — JEANNIOT — ADRIEN MARIE
MARS — MERWARTH — MYRBACH
RENOUARD — ROCHEGROSSE — TIRADO

PARIS

ED. MONNIER, ÉDITEUR

16, rue des Voisges.

1884

LA VIE PARISIENNE

LA VILLE & LE THÉÂTRE

1884

PAR

PARISIS

(ÉMILE BLAVET)

PRÉFACE

DE

FRANÇOIS COPPÉE

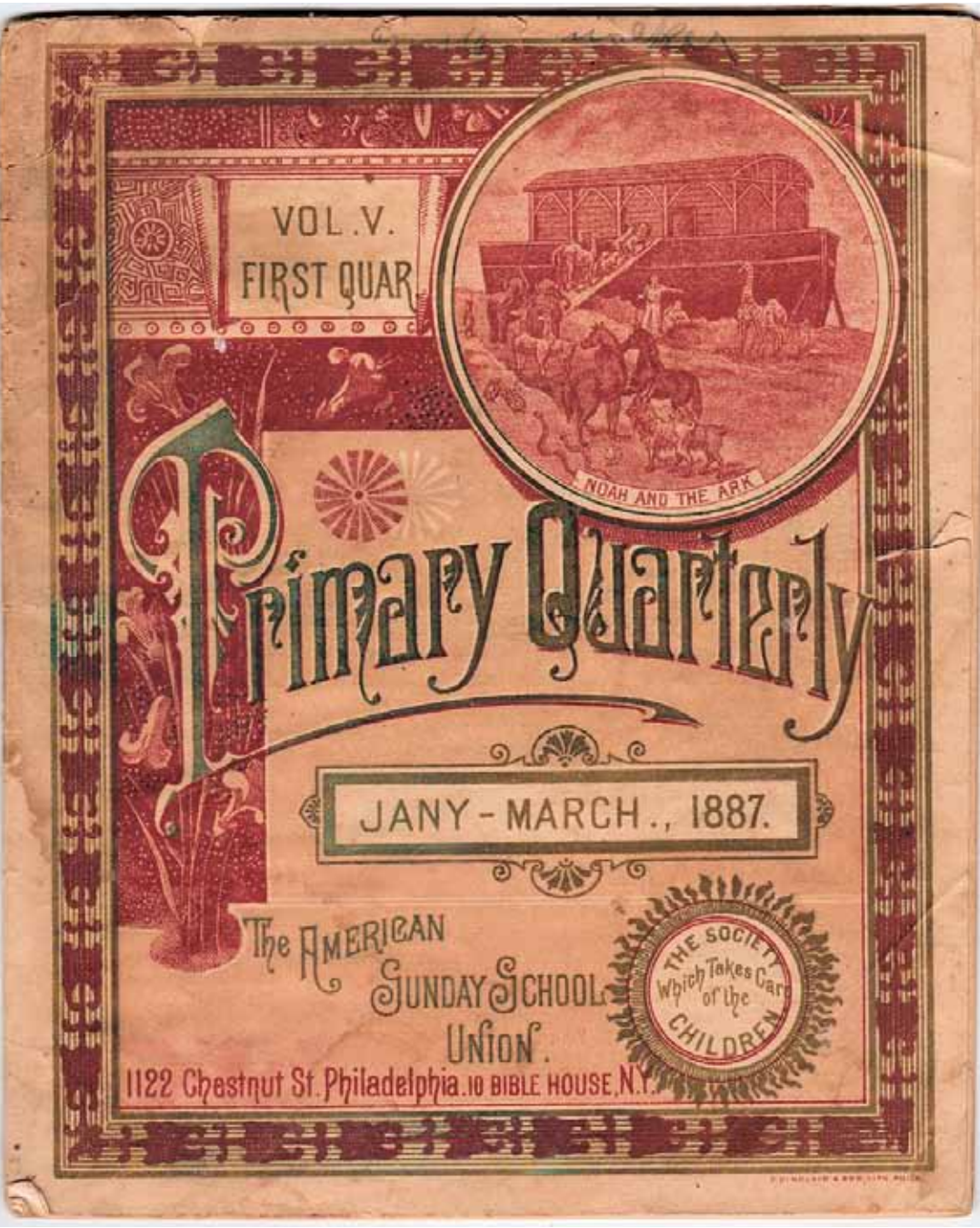
De l'Académie Française

L. BOULANGER, Éditeur, 83, rue de Rennes, PARIS

1884 Guy de Maupassant, *Clair de Lune*, Παρίσι.

1884 Emile Blavet, *La vie Parisienne*, Παρίσι.

1887 Primary Quarterly, Φιλαδέλφεια.

1888 Julius Klinkhardt, Typo, Λευψία-Βιέννη.

A SUSE

JOURNAL DES FOUILLES

1884-1886

Mme JANE DIEULAFOY

DÉVOTÉ DE LA SOCIÉTÉ D'ORIENTALISME, LIÉGÈRE AU S. ACADEMIQUE FRANÇAISE

OUVRAGE

CONTENANT DES GRAVURES SUR BOIS ET 2 CARTES

PARIS
LIBRAIRIE HACHETTE ET C^o

74, BOULEVARD SAINT-GERMAIN, 74

1888

1884-1886 (Page p. 16)

A SUSE

JOURNAL DES FOUILLES

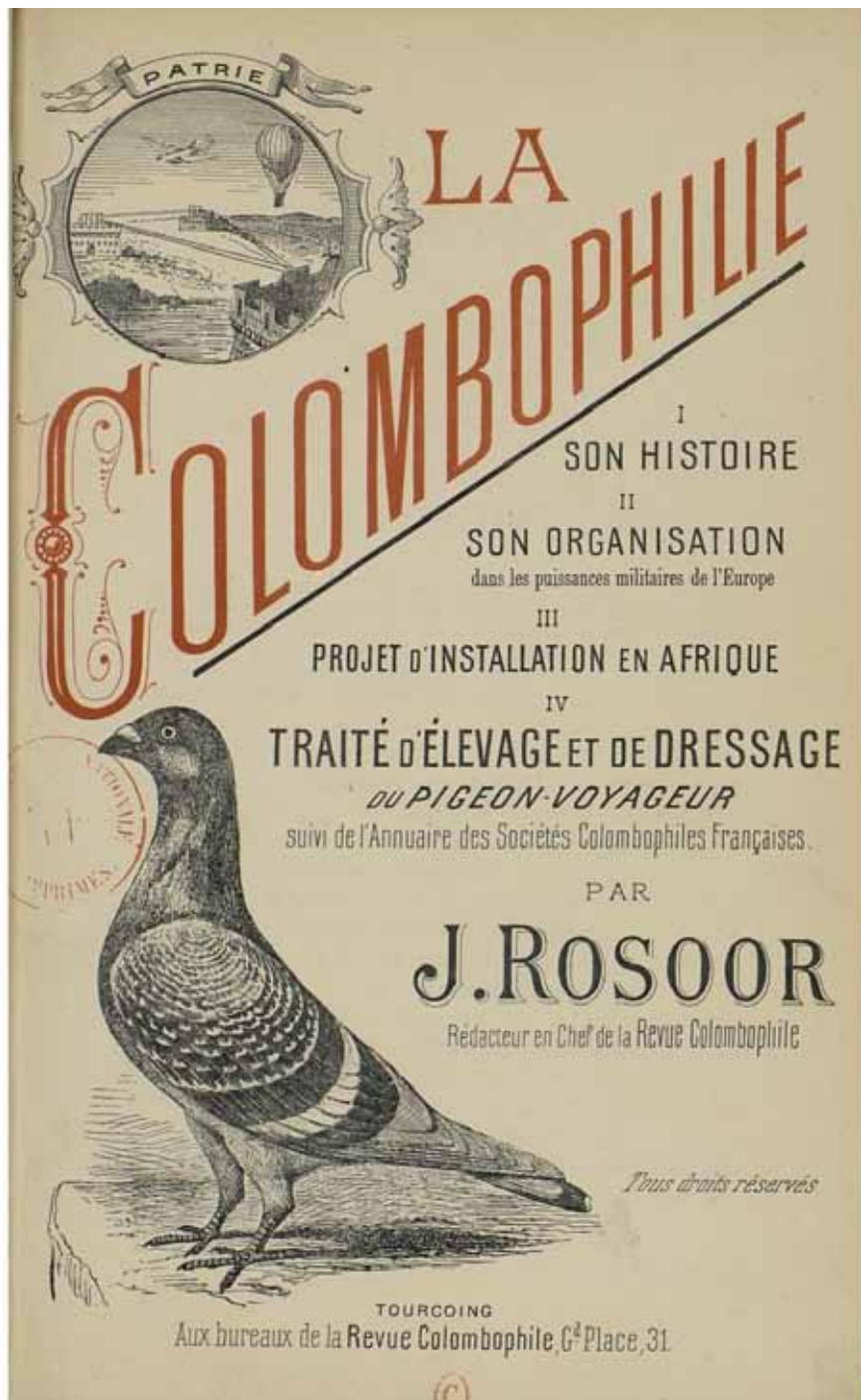
1884-1886

« Je ne m'inquiète pas si les hommes valent à mes côtés
de ceux de l'Inde ou du Tibet, ou à ma gauche ceux
des Arabes ou des Perses; le meilleur des hommes est le
meilleur pour le public. »

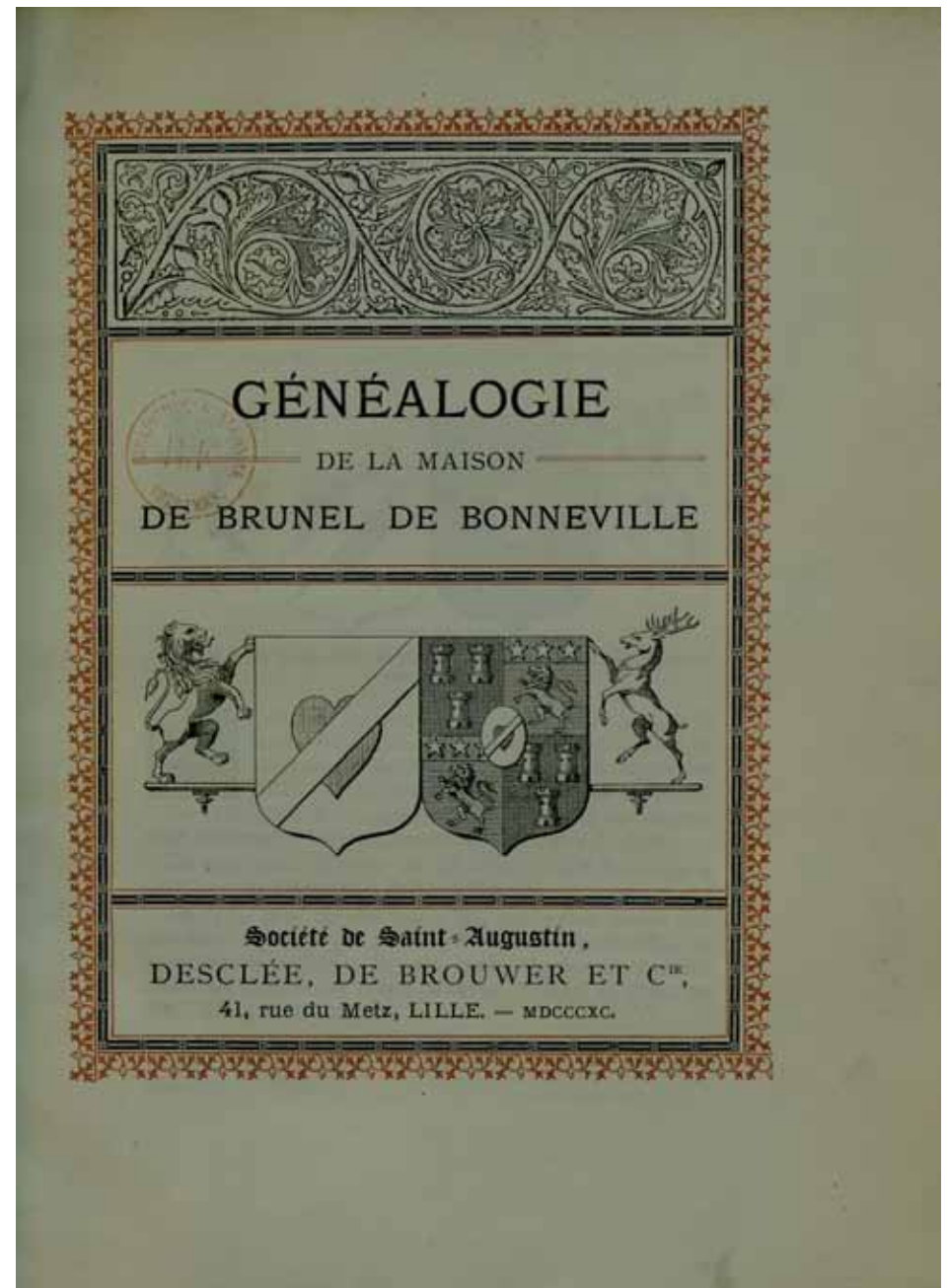
(Housser, 1846.)

Préparé de départ. — A bord de Tadmor. — Philippeville. — Canal de Suez. — Obok.
Le col Mésikh et sa route.

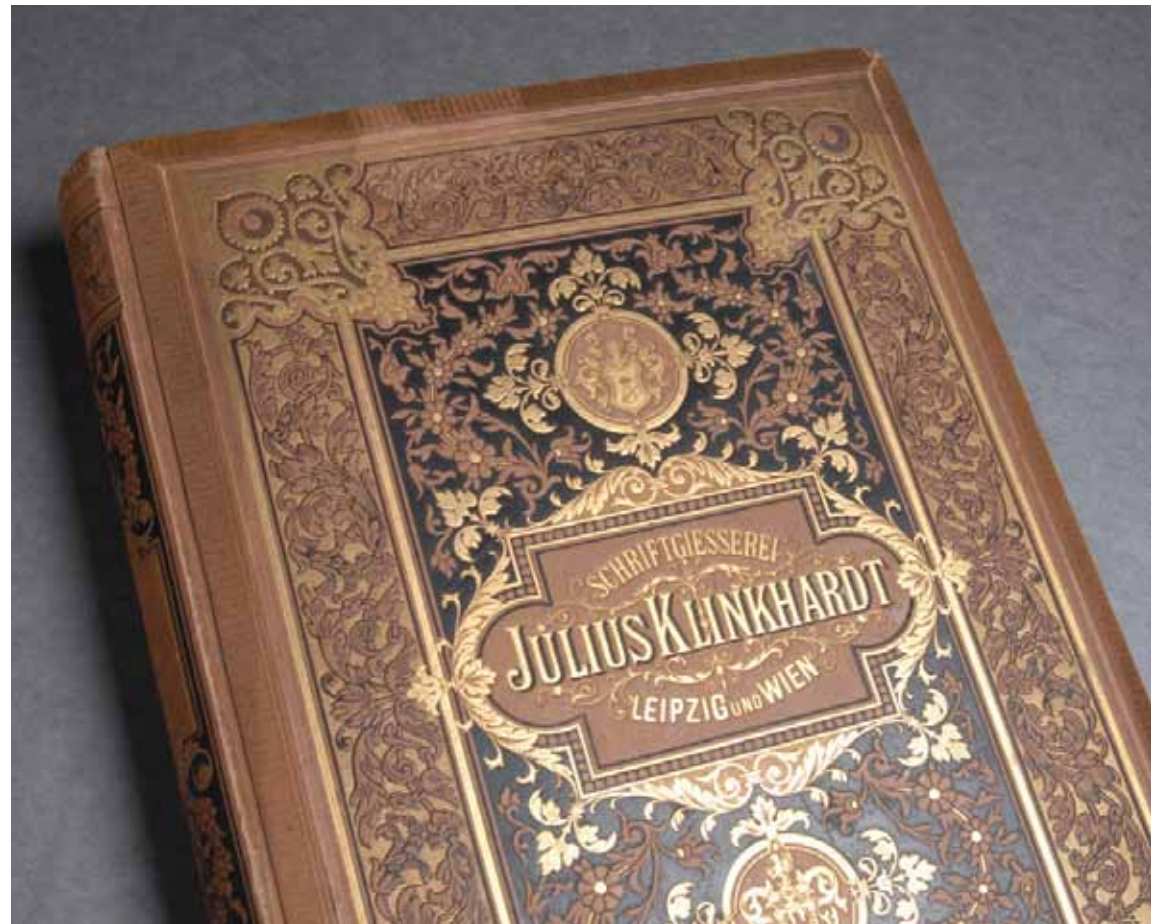
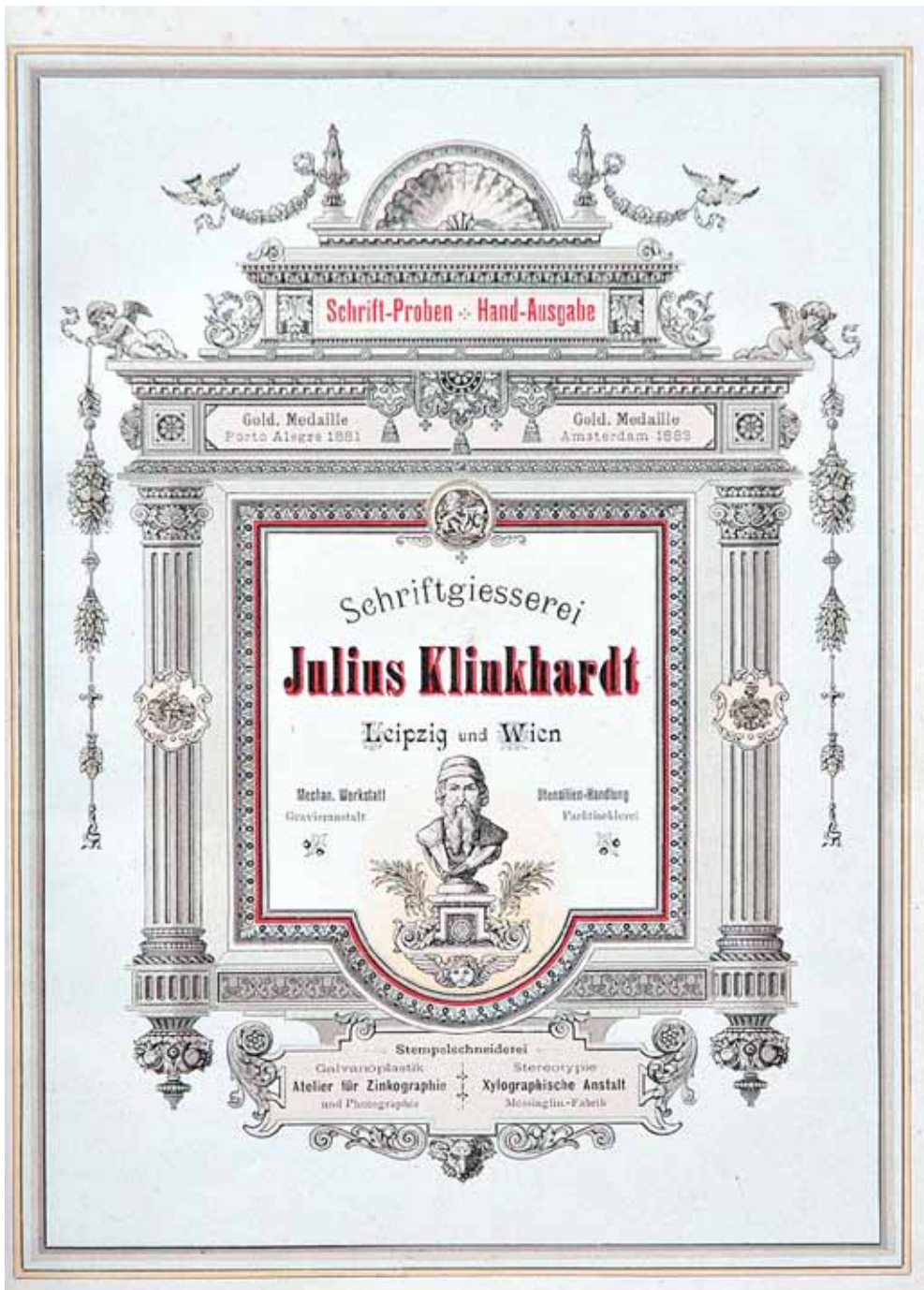
Je venais de traverser la Perse, du Caucase au golfe Persique, de la Géorgie à
la Susiane, lorsque je pris, à Boulyer, le bateau qui devait me rapatrier. Les
hautes montagnes du Fars s'évanouissaient à l'horizon; je leur dis un adieu que
je croyais éternel. Fatigués, malades, animés par la fièvre, M. Dieulafoy et moi
revînmes en France avec le ferme dessein de ne plus nous désolier à des

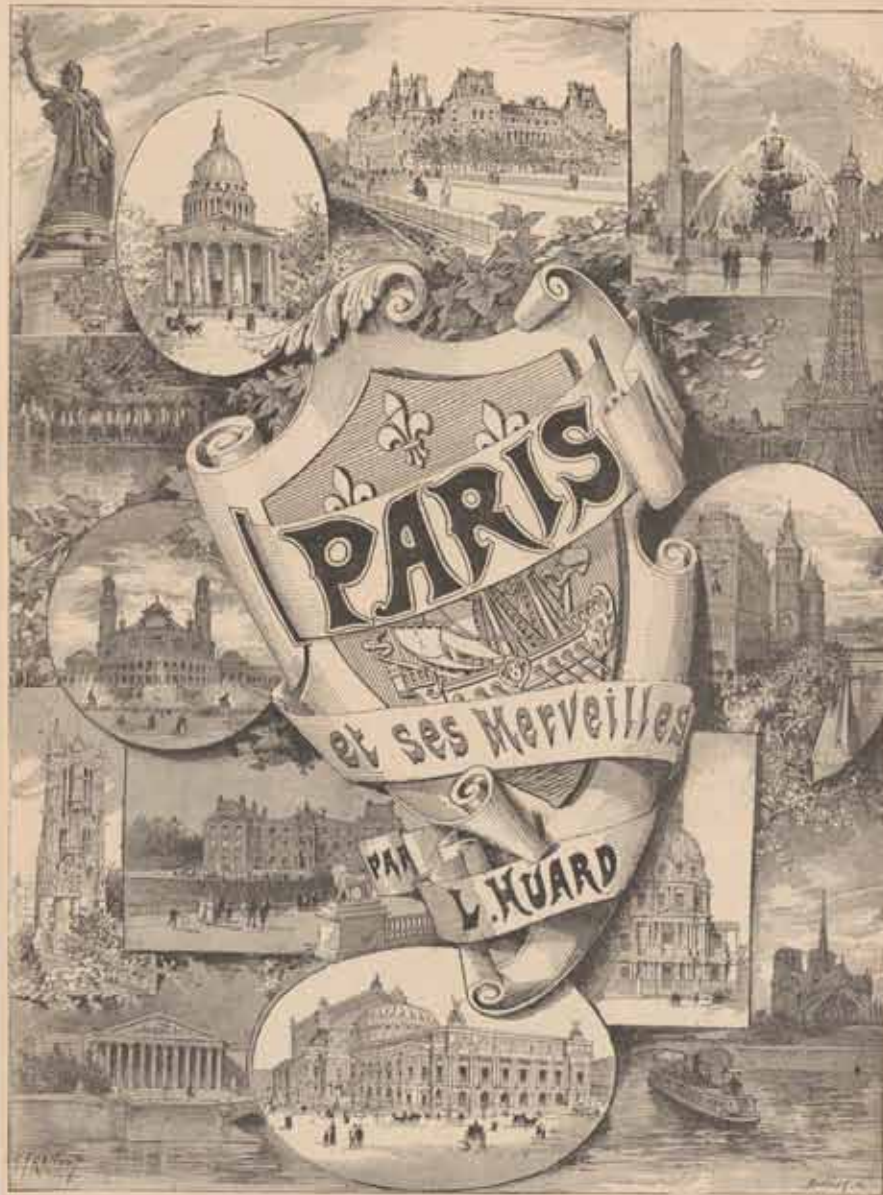
1890 J. Rosoor, *La colombophilie*, Παρίσι.

1890 *Genealogie de la maison de Brunel de Bonneville*, Λίλη.

1888 Julius Klinkhardt, *Τυπο*, Λευψία-Βιέννη.

L. BOULANGER, éditeur, 83, rue de Rennes, Paris

PARIS ET SES MERVEILLES

On peut dire de Paris ce que
Voltaire écrivait jadis au
bas d'une image d'Amour :

Où que tu sois, voilà ton maître.
Il l'est, le fut, ou le doit être.

La France, pendant les
grandes crises, a pu perdre
momentanément de son in-
fluence européenne, Paris
a toujours gouverné le
monde, par son génie, par
ses arts, par son industrie
et même par ses caprices.

Nos refrains populaires, les moins faits pour l'exagé-
ration, se chantent partout; nos moines traversent les mers,
et il n'est pas de bourgeoisie et reculée, si abritée des rayons
du soleil de la civilisation, où l'on ne découvre une bon-
nique quelconque ayant pour enseigne : *À l'instar de Paris*.

L'instar de Paris! cela dit tout; cela explique le succès
immense, inspiré de l'Exposition de 1889, car il ne faut
pas se faire d'illusion, ce n'est pas uniquement pour l'Expo-
sition, si belle qu'elle promettrait d'être, — et elle pro-
mettait plus qu'elle ne pouvait tenir, — que les étrangers
sont accourus en foule de tous les pays du monde civilisé.

Le grand tournoi panique auquel la France veut
convier l'univers s'a été pour eux qu'un prétexte, une
occasion, dont ils ont profité pour venir admirer les mer-
veilles, vivre quelque temps de la vie à outrance, de ce
Paris dont le nom flamboyait dans leur imagination,

Tout, en effet, part de Paris, tout s'allume à ce foyer
intellectuel pour rayonner ailleurs : le monde s'agit,
Paris le mène, par ses livres, ses journaux, ses œuvres
d'art, ses inventions et ses modes; il n'y a nulle part de
célébrité si elle n'a pas été accrue à Paris : c'est le distri-
buteur juré de toute popularité, le héros qui proclame
toute gloire, l'oracle qui prononce sur toutes les mo-
vements. Non pas qu'il soit impeccable. Oh! il se trompe
quelquefois; souvent même il se laisse flatter la main par
le bruit, le renoncement, mais il s'en aperçoit vite et renverse
ses idoles aussi facilement qu'il les a bâties sur le pavé,
comme un enfant qui casse son polichinelle, pour voir ce
qu'il a dans le ventre.

Il y a un peu de l'enfant dans Paris. Comme lui, il se
laisse séduire par le brillant, par le miroitement, par le tapage,
mais quand il est las de passer de la fête pour une
réputation qu'il croit en baudruche, il la dégonfle pour
voir ce qu'elle contient. Hélas! il suffit quelquefois d'un
soubresaut d'épingle.

Mais qu'importe? si Paris est un enfant, c'est un enfant
gâté. Malgré ses revers, malgré ses déboires, malgré ses
vices, on lui passe tout, parce qu'il est complet jusqu'à
l'idéal; c'est un abrégé de l'université, c'est la synthèse
du monde entier, le tourbillon fascinateur ou tout au plus
tourbillon à double courant, du reste; car si tout y vient,
tout en sort.

Aussi on y trouve du bon et du mauvais, du meilleur et
du pire; toutes les intelligences et toutes les incapacités,
toutes les beautés et toutes les laideurs, toutes les audaces
et toutes les lâchetés, tous les héroïsmes et toutes les in-

EDMOND BONNAFFÉ

Eugène Piot

PARIS
ÉTIENNE CHARAVAY
4, rue Fürstenberg. 4
M. DCCC.XC

1890 Edmund Bonnaffe, *Eugene Piot*, Παρίσι.

61, rue de la Boétie
GRUHIER
 TAPISSIER
 LOCATION DE MEUBLES
 Pour Bals, Soirées
 ET LA CAMPAGNE

RESTAURANT
 DU
FAISAN DORÉ
 9, RUE DES MARTYRS, 9
 OUVERT LA NUIT
 CABINETS PARTICULIERS

PENDANT L'ENTRACTE
 prenez une coupe
DE MOUSTILLE
 du clos de SEULLÉ
 AU BAR près l'Entrée du théâtre
 dans la salle du grand Hall
 0,30 LA COUPE

HURLIMANN et HITZ
 MEUBLES DE STYLE
 EBÉNISTERIE D'ART
 115, faubourg St Antoine. — Paris
 22, passage de la Bonne-Graine.

Brasserie Fontaine
 6 rue Fontaine, PARIS
 Prix modérés

CORSETS
 Brassière de matin et de nuit
 MODÈLE BREVETÉ
CHARLOTTE LARDILLIER
 17, rue Lamartine, PARIS

Programme de la Matinée du 25 Janvier 1891

THÉÂTRE

Orchestre de 50 musiciens. — Chef d'Orchestre : Paul LOINTIER
 Régisseur : Robert LUÉ

Orchestre..... *Ouverture de la Muette*..... AUBER **LES GRANDES MANŒUVRES**
 BELLONI, Équilibriste Ballet-Pantomime militaire réglé par M. COYRÉ
 Troupe PARDO, Vélocipédistes
 ENTR'ACTE de 5 minutes

LE CAPITAINE CHARLOTTE

Ballet en 2 Actes et 1 Tableau de M. COYRÉ. — Musique de M. MARCENON
 (5 minutes d'entr'acte entre la 1re et la 2me acte)

Charlotte Clapin..... M ^{lle} PESLÉ	Une Dame d'honneur..... FELLER	Baldinelli..... LOUDET
Isabelle..... GALESETTI	Léon de Villavry..... MM. COYRÉ	Benito..... MARIÉ
Manuela..... GARESSI	Comte de Bellafor..... DE GASPERI	Un domestique.....
Un Officier..... BRANCHI DOPPE		Un Officier des Gardes.....

DANSEUSES-SUJETS :

Mlle R. AGUAY, COMALLI, R. CORAGIOTTI, R. MAINARDI, F. MAINARDI, MARIELLA, RAMON, TASSALINI, ZACCONE
 et 24 Dames du corps de ballet.

Personnel du Ballet : 150 personnes en scène

Pas de deux exécuté par Mlle PESLÉ, 1re Danseuse-solo de Mlle Blanche DUPRÉ, 1re travesti

SALLE DES FÊTES

Orchestre de 80 musiciens. — Chef d'orchestre : M. DERANSART — Régisseur : M. HENRI RENARD.

PREMIÈRE PARTIE
 Dernière Etape (Marche) STRIDR
 Corbelle de Mariage (Valse)
 WOHANKA
 Ouverture dramatique CH. DANCKA
 Ariel-Polka..... A. THOMAS
 Carnaval (Improvisation symphonique)..... J. DUS HOPARTZ
 Les Cloches de St-Hubert (Valse)..... DERANSART
 A grandes lentes (Galop) KETTERLIN
 Entr'acte

DEUXIÈME PARTIE
 Carmenita (Polka)..... BERT
 Marlborough (concertino)..... DERANSART
 Souviens-toi (Valse)..... CATRON
 Schiller-Marsch..... MEYERER
 Miss Helyett (Polka)..... AUDOUX
 Laura (Valse)..... MILBORN
 Le Réveil du Lion..... KESSIG

PENDANT LES ENTR'ACTES
 DU THÉÂTRE
 Auront lieu les exercices de :
 Mlle MARIETTA
 Équilibriste sur fil de fer
 Troupe Parde, vélocipédistes
LES HEGELMANN & WILSON
 Barre fixe en l'air
LES TROIS EUGÈNE'S
 Grande voltige

Samedi Prochain 31 Janvier
6e grand bal masqué
 INCRESSAMMENT
F&O D'ARTIFICE ÉLECTRIQUE
 avec combinaisons nouvelles
 par l'ingénieur E. CHAMPION

NOYA. — La Direction se réserve le droit d'apporter toute modification au présent programme.

A LA PAQUERETTE
 Paris 20, rue Taitbout, 43
 BEAUTÉ, FRAICHEUR, JEUNESSE
 Le PROQUERETTE et L'AMÉLINA sont des Eaux
 de Beauté appréciées à juste titre. Elles ont servi
 depuis de part tout le monde, qui ont obtenu de
 nombreux et la beauté de la jeunesse.
 Pour raffermir et développer le système
 L'AMÉLINA est un composé de matières
 végétales, dont une résulte merveilleuse. *****

J. Gosset
 CARROSSERIE
 47, AVENUE DE WAGRAM
 Paris

GRANDS MAGASINS
 de VOITURES d'occasion

ERIN GO BRAGH

The english tailors "fin de siècle"
 235, RUE SAINT-HONORÉ
 (COIN DE LA RUE CASTILLONNE)
 Qui fait pour 175 fr.
 LE COMPLET DE SOIRÉE ENTièrement DOUBLÉ DE SOIR
 le dernier mot de la mode et du beau

Poudre de Riz **TSARINE** Parfumerie, Adressée à la vente
Stiolet CRÈME **TSARINE** Flacon, rigélateur, à base de Glycérine.
Stiolet SAVON ROYAL **THRIDACE** SAVON VELOUTINE
 Poudre de Riz **TSARINE** Parfumerie, Adressée à la vente
Stiolet CRÈME **TSARINE** Flacon, rigélateur, à base de Glycérine.

PRÊTS Ouvertures de crédit aux Commerçants, Industriels, personnes solvables à 5 o/o l'an.
PRÊTS sur hypothèques, à 4 o/o. Amortissements en plus. 10 millions disponibles.
MOUTONNIER, 41, rue de la Tour-d'Auvergne, PARIS.

1890 Πρόγραμμα θεατρικής παράστασης πλαισιωμένη από διαφημιστικές καταχωρήσεις, Παρίσι.

Applications de la Chronophotographie
à la Physiologie expérimentale

PAR M. E. J. MAREY.

Membre de l'Institut de France.

Quand les phénomènes physiologiques échappent à l'observation directe par leur complication extrême ou par leur rapidité, la Chronophotographie peut rendre de grands services en fixant les phases successives de ces phénomènes en une série d'images prises en des temps très courts et à des intervalles égaux.

La disposition du Chronophotographe permet d'étudier avec une facilité égale toutes sortes de phénomènes: ainsi les attitudes d'un animal à diverses allures, les mouvements plus localisés d'un muscle et d'un organe en action, enfin les mouvements qui s'observent dans le champ du microscope. Il suffit, pour les différentes applications, de munir l'appareil d'un objectif approprié.

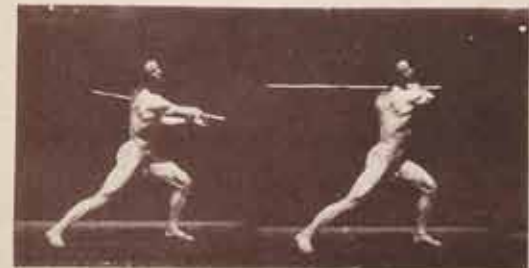
Nous donnons ici deux exemples de ces applications de la Chronophotographie: l'un est relatif aux mouvements du coeur, l'autre à la circulation du sang dans les vaisseaux capillaires.

A. Le mouvement du coeur, étudié par la Chronophotographie.

Il y a une trentaine d'années qu'avec mon confrère et ami Chauveau nous présentions à l'Académie des Sciences

E. Marey.

Pl. II.

Type Specimens.

An artistic production, the new specimen-book of RAMM & SEEMANN, Leipzig, takes high rank. It contains 66 quarto pages, filled with headpieces, art vignettes, initials, and borders. Many of the designs we have already seen, on the large and somewhat inconvenient early specimen sheets; here they are arranged in a compact and accessible manner. The whole book is printed in art shades, each page exhibiting some particular ink of a leading Leipzig factory, and the cover is a choice piece of zinc-chromo printing. The headpieces include geometrical, floral, landscape, animal subjects, realistic and conventional, and many pretty ancient designs. Most of the subjects are in two or more sizes. A pretty novel effect is produced in the case of landscape panels and circles, with floral sprays, by supplying them for two colors. Worked in art shades, they look exceedingly well, with the advantage that the circular and other panel blocks are interchangeable. There is also an artistic set of calendar-blocks, in three sizes, with a mortised circle in the centre. The name of the month is absent, which is an advantage; Mars, for example, in an English calendar, gives a somewhat foreign appearance to the work. There are some ordinary running borders, and sets of initials, roman and gothic. The roman series we admire greatly, especially in the larger sizes. The most novel and perhaps the most useful exhibits, however, are the Ivy electro border, about 60, of 15 characters—one piece three inches long—and the Rose border, also of fifteen pieces, about 48 and 72. These is so little stiffness or formality in these designs that they would not be suspected to be combinations at all, unless so badly justified as to show heads; and a border for a quarto circular could be put together in five minutes.

We have already noted the pretty Card-Stand combination of the ACTIENGESELLSCHAFT, Offenbach. We are now able to show it in use, and we think that from its simplicity and effectiveness it will be appreciated by printers. The following is the synopsis of characters.

The justification is very simple, the rule in the case of the smaller designs being brought to the centre of the character, as shown in the margin.—From the same house we have another small parcel of specimens. Antike Kanzlei, 16 to 60, nine sizes, is a pretty German text, with flourished caps, in a style popular with English penmen. Zeitungs Grottesque is a sans with lowercase, quite plain, notable for its exceeding thickness. Seven sizes, 16 to 72. A very useful face. The Floeta is a light ornamental script, with an extra set of caps, serried in a most curious manner. The fonts

comprise the following ligatures: Fl, Th, Vl, Wl, S, B, ft. Four series, 16 to 32. A new series of borders, numbered 76, is shown, containing 16 characters, on 12 body, and a second section, with the same on 24. They are in the early style—square, circular, and star designs, square body, each comprising a running border of one character. As they are shown, we do not value them highly; but good original effects might be produced by superposition of the various designs in color-work, as for example, 215, (12) worked on the centre of 223 (24).

A very useful novelty is shown by Herr Julius KLINKHARDT, under the name of Stempfeins Linien Ornamente. It consists of medium-faced rule ornaments—corners, variously-curved terminals, &c., 50 characters in all, from 2 to 36 body, put up with a convenient-sized font of rule to correspond. The idea is worked out with characteristic thoroughness, and the display of the ornaments in practical use on a double-quarto page is enough to tempt any printer who likes not only to keep up with the times, but to be somewhat ahead.

Messrs MÜLLER & HÖLEMANN, Dresden, show a second series of Newspaper Borders. These are simply solid silhouettes curves and angles, with which striking though heavy effects may be produced. For gold and color work they would be serviceable. 20 characters.

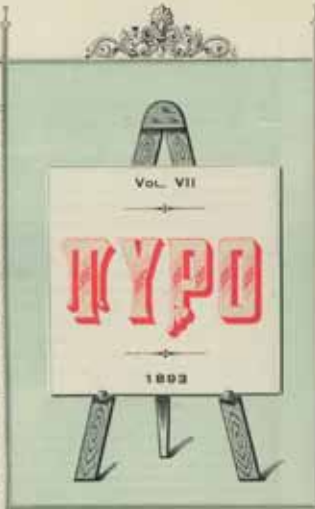
The Berlin MESSINGLINIEN-FABRIK AKTIENGESELLSCHAFT have issued a double sheet of brass-rule specimens, showing great diversity of style. Many of the lines, flourishes, corners, and ornamental dashes might easily be mistaken for cast metal types. All the usual styles of tinted, checkered, and combination rules are shown, also a variety of broad rules showing floral and scroll patterns in white on solid and tint grounds—a variety which this house (we think) was the first to introduce.

A. D. FARMER & Co. show Typal, a condensed italic, of the old style character, with heavy body-marks—a neat and useful job letter: 12, 16, and 24. Also the Adlet borders, eight in number, one character each, solid circles, circles with white squares in centre, &c., much like the German newspaper borders.

In Press and Paper for September, the TOKYO TSUKIGI Foundry show about a dozen outline floral corner ornaments in electrotypes. They are genuine Japanese designs, and are very pretty.

Messrs PALMER & REY, San Francisco, send us a little pamphlet set entirely in their Eastman series, from 8 to 36. This letter has become very popular, and we think will remain so. It is a heavy form of old-face with bracketed serifs, and is exceedingly clean cut, harmonious, and legible. It would not fall in well with modern face body letter; but as a display face with old style, we do not think it has been surpassed.

From HOPS' Electrotype Agency we have eight sheets containing nearly a hundred new vignettes, initials, &c., for art printing. Birds, flowers, and children figure freely in these designs, and there is variety enough to suit all tastes. All imaginable subjects can be supplied by this firm.

1893 Julius Klinkhardt, Typo, Λευψία-Βιέννη.

1895 Emile Verhaeren, Almanach. Cahier de vers, Βουξέλλες.

LA
FEMME
MODERNE

CATALOGUE
DE
L'EXPOSITION
DES
Nouvelles Œuvres
DE
Ferdinand BAC

OUVERTE
A LA BODINIÈRE
18, RUE SAINT-LAZARE, 18
du 26 Mars au 20 Avril 1895

PARIS
H. SIMONIS EMPIS, ÉDITEUR
21, RUE DES PETITES-CHAUSSES, 21
1895

FONDATION
SMITH-LESOUËY
7452

pour tous les renseignements, s'adresser à M. LASSALLE, secrétaire.

1895 Ferdinand Bac, *La femme moderne*, Παρίσι.

Conserver la Couverture

LES VOYAGES EXTRAORDINAIRES
COURONNÉS PAR L'ACADÉMIE FRANÇAISE

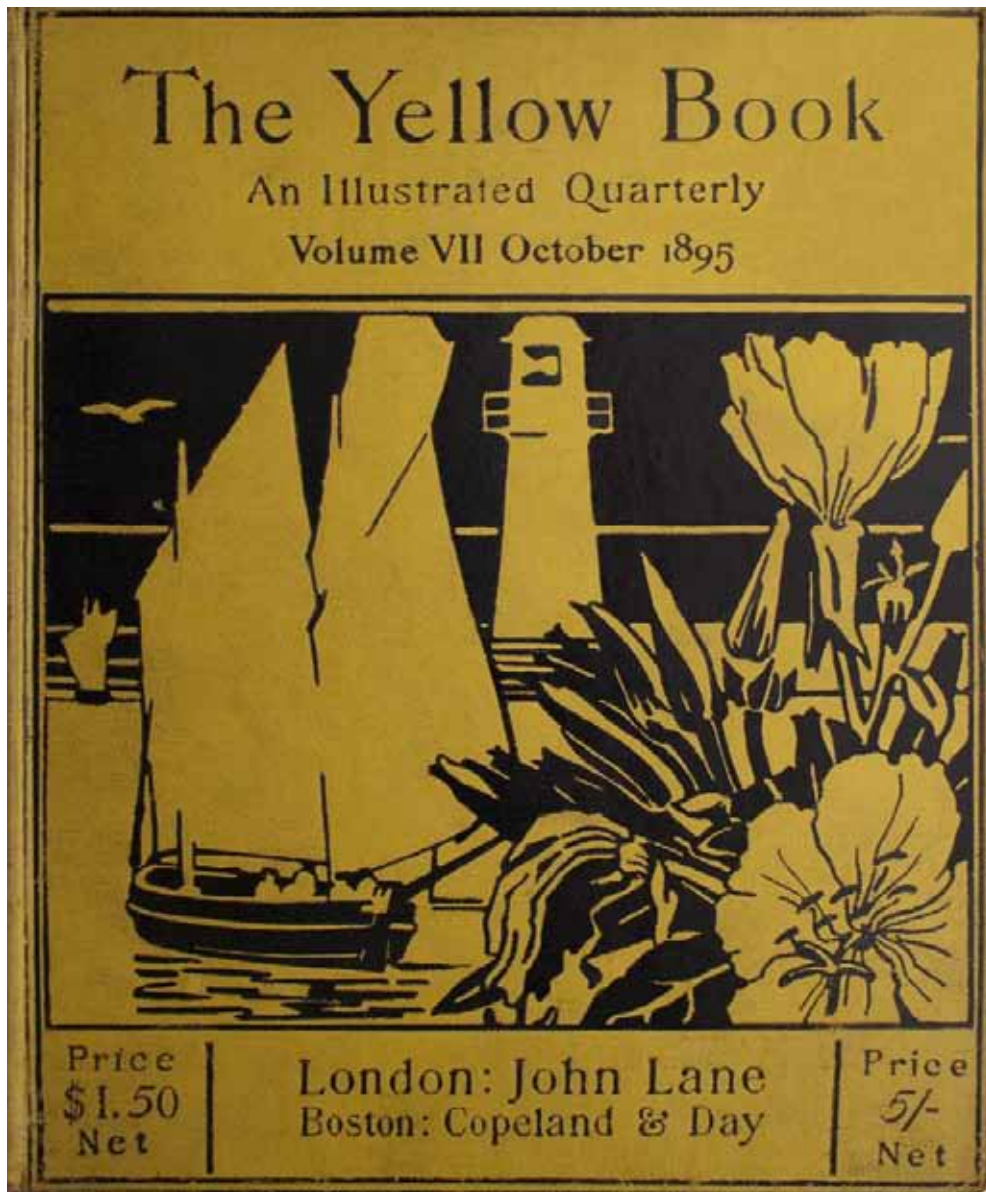
JULES VERNE

L'ILE A HÉLICE

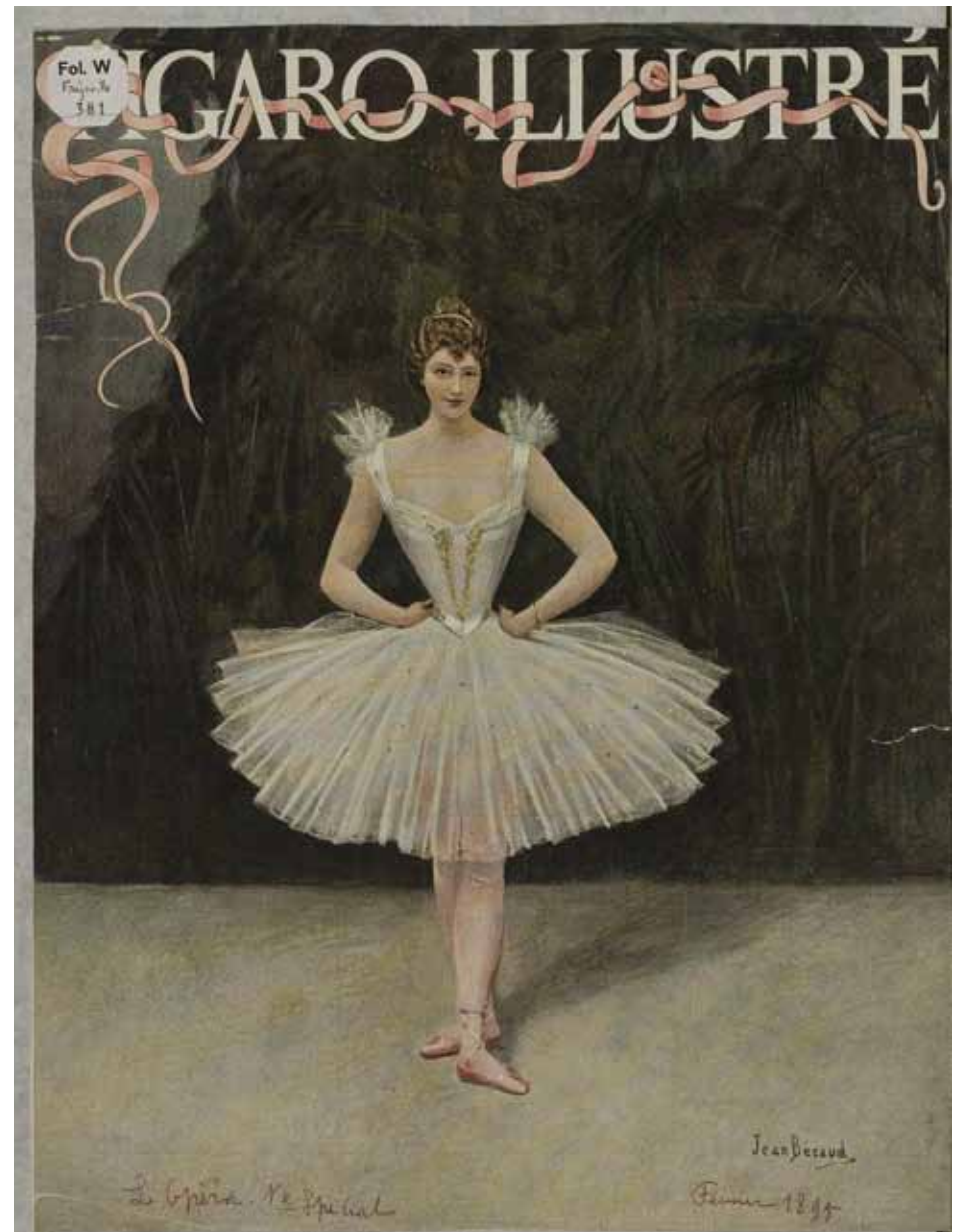
BIBLIOTHÈQUE
D'ÉDUCATION ET DE RECRÉATION
J. HETZEL ET C^o, 18, RUE JACOB
PARIS

Tous droits de traduction et de reproduction réservés.

1895 Jules Verne, *L'île à Hélice*, Παρίσι.

1895 *The Yellow Book*, Λονδίνο.

1895 *L'Opera*, Παρίσι.

entrent parer à son élève pour attendre l'opéra, et le...
seigneur maître d'un lieu sacré à son imagination poétique.

Théâtre de ce...
nouvelle société. Les...
sont les seuls à...
dans le monde...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Depuis longtemps...
Jadis, nos...
étaient les seuls...
à se faire...
dans le monde...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

La musique de...
d'ailleurs, les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Ces...
en fait, que...
le plus...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Don Charles VIII...
le plus...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

La...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

La...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Le...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Théâtre, fait de...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Le...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

La...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

même, sous les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Plus...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

On...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

En...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

La...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Quant...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Et...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

En...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

Les...
de M. Wido, le...
de M. Thiers...
de M. Hérold...

et fils, à Barmen, en trois dimensions différentes. Une figure de femme idéale, représentant l'Harmonie, est assise sur un mur de pierre (la seule activité remarquable de ces créatures idéales consiste toujours à être

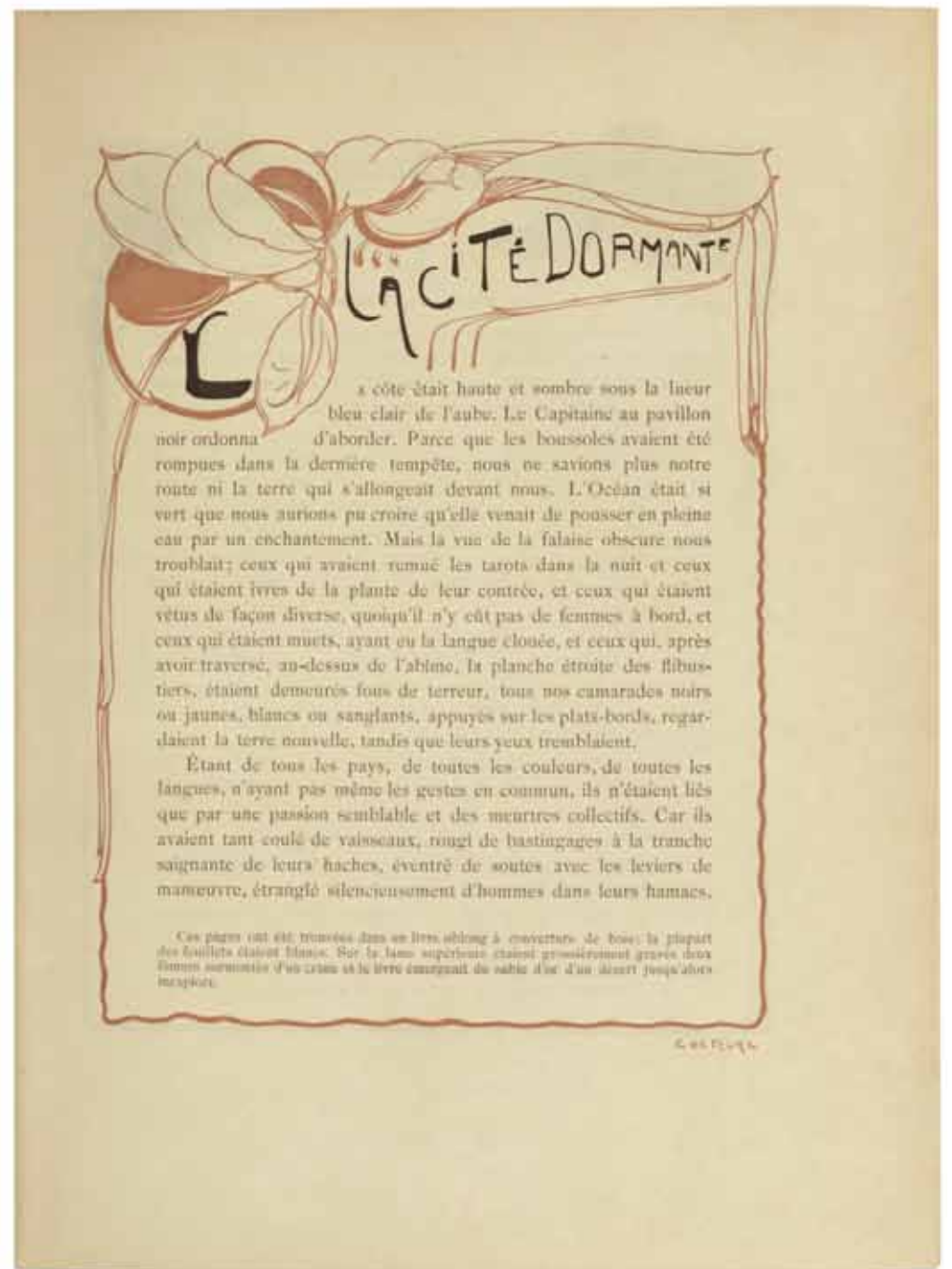
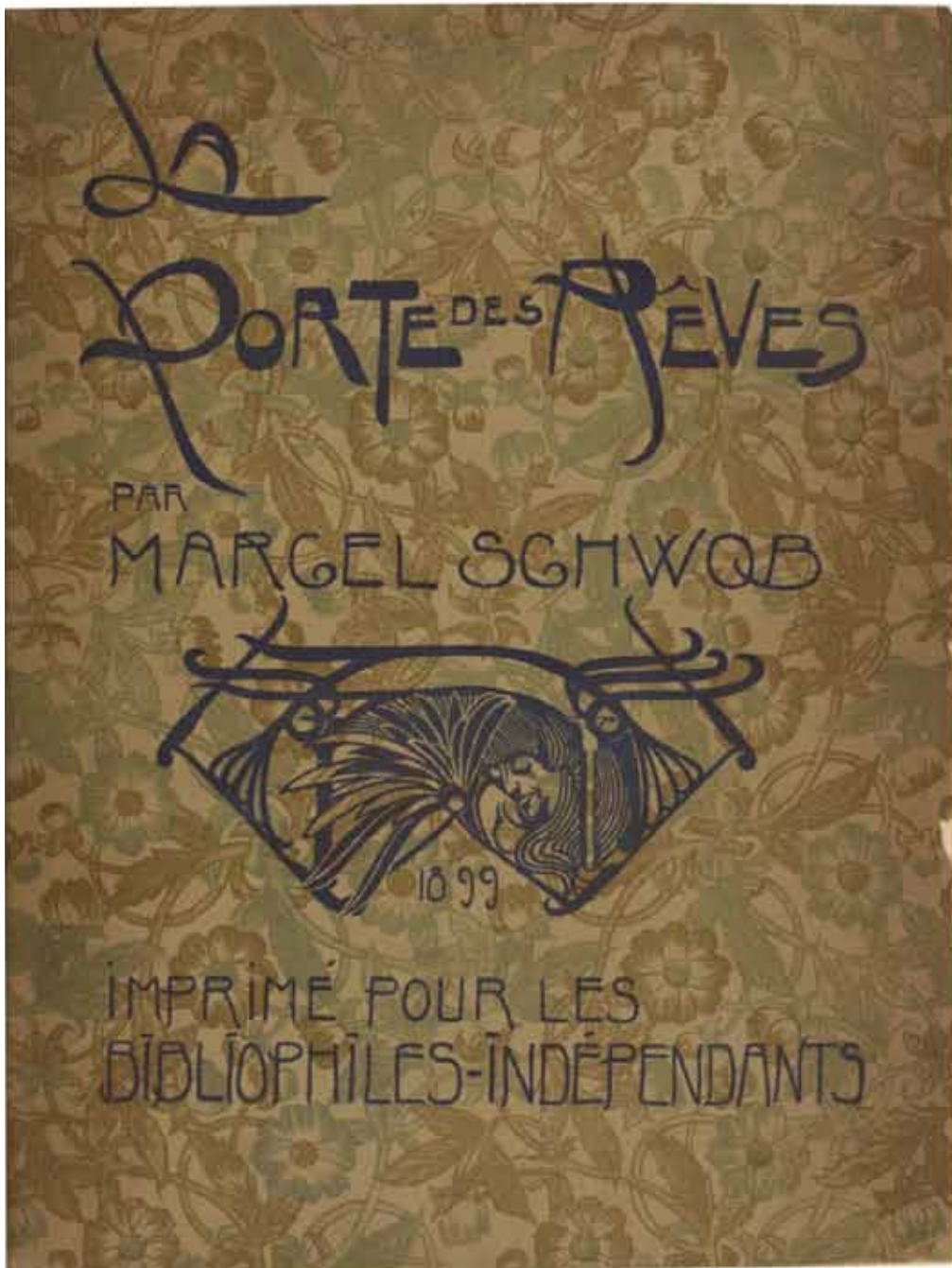
Facsimilé d'une affiche de M. Stein, pour le catalogue de piano Bach et fils, de Barmen.

course et surmonté d'une figure debout. Toute cette composition, de même que les affiches de Munich, est placée dans un médaillon se détachant sur un fond bronzé, qui porte la lettre. Le tout est entouré, comme une peinture à l'huile, d'une imitation de cadre à larges ornements grecques. Ce dernier détail est de nouveau typique, puisqu'il s'y révèle, encore une fois, le point de vue absolument faux où se place, en Allemagne, la masse des artistes lorsqu'elle envisage l'art de l'affiche. C'est que l'Allemand

« assises »; on ne distingue d'ailleurs pas très bien où se trouve dans sa position la partie du corps qui sert à s'asseoir, même aux femmes idéales. Dans sa main droite, elle tient une petite Victoire; dans sa main gauche, la lyre en question. La pierre est grise, le vêtement de « l'Harmonie » de couleur violette, tirant sur le gris, la Victoire jaune bronzé. Sur le fond de peinture, à peine encore perceptible sur la reproduction, passe un char grec attelé de chevaux en pleine

Facsimilé d'une affiche de M. Stein, pour l'Exposition annuelle des Beaux-Arts, au Palais de Cristal de Munich, en 1895.

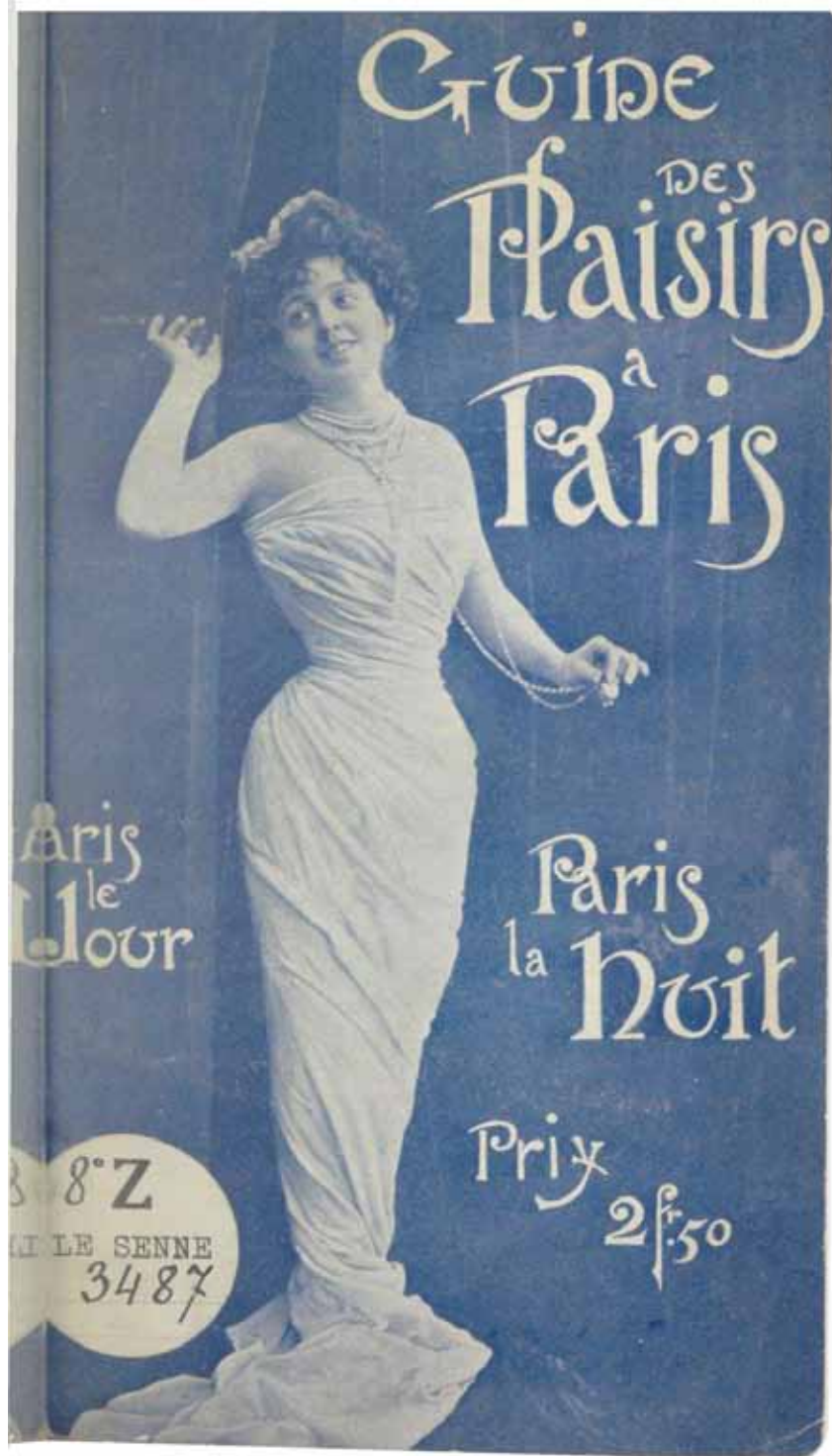
1897 Harper's affiches étrangères, Παρίσι.

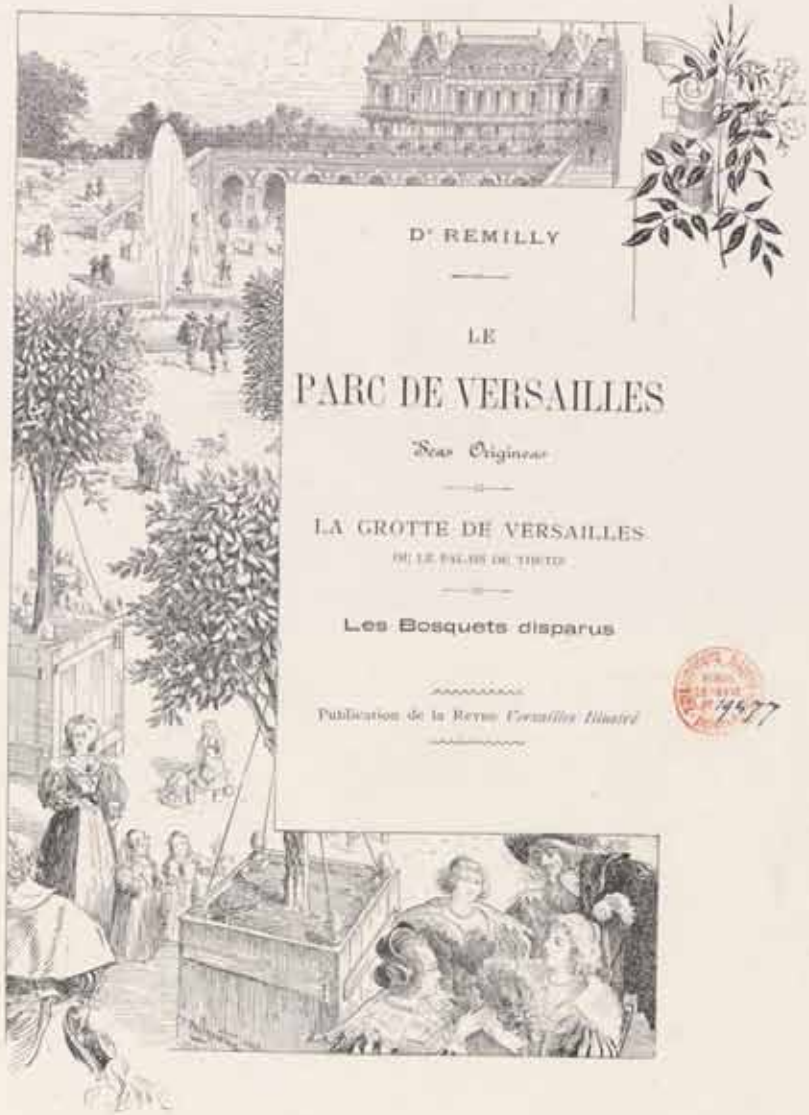
1899 Marcel Schwob, *La porte des rêves*, Παρίσι.

1899 Marcel Schwob, *La porte des rêves*, Παρίσι.

1899 *Guide des plaisirs a Paris*, Παρίσι.

D' REMILLY

LE

PARC DE VERSAILLES

Seas Origines

LA GROTTTE DE VERSAILLES
DU LE PALAIS DE THOTTE

Les Bosquets disparus

Publication de la Revue Versailles Illustré

Versailles avant Louis XIII (d'après...)

LES ORIGINES DU PARC DE VERSAILLES

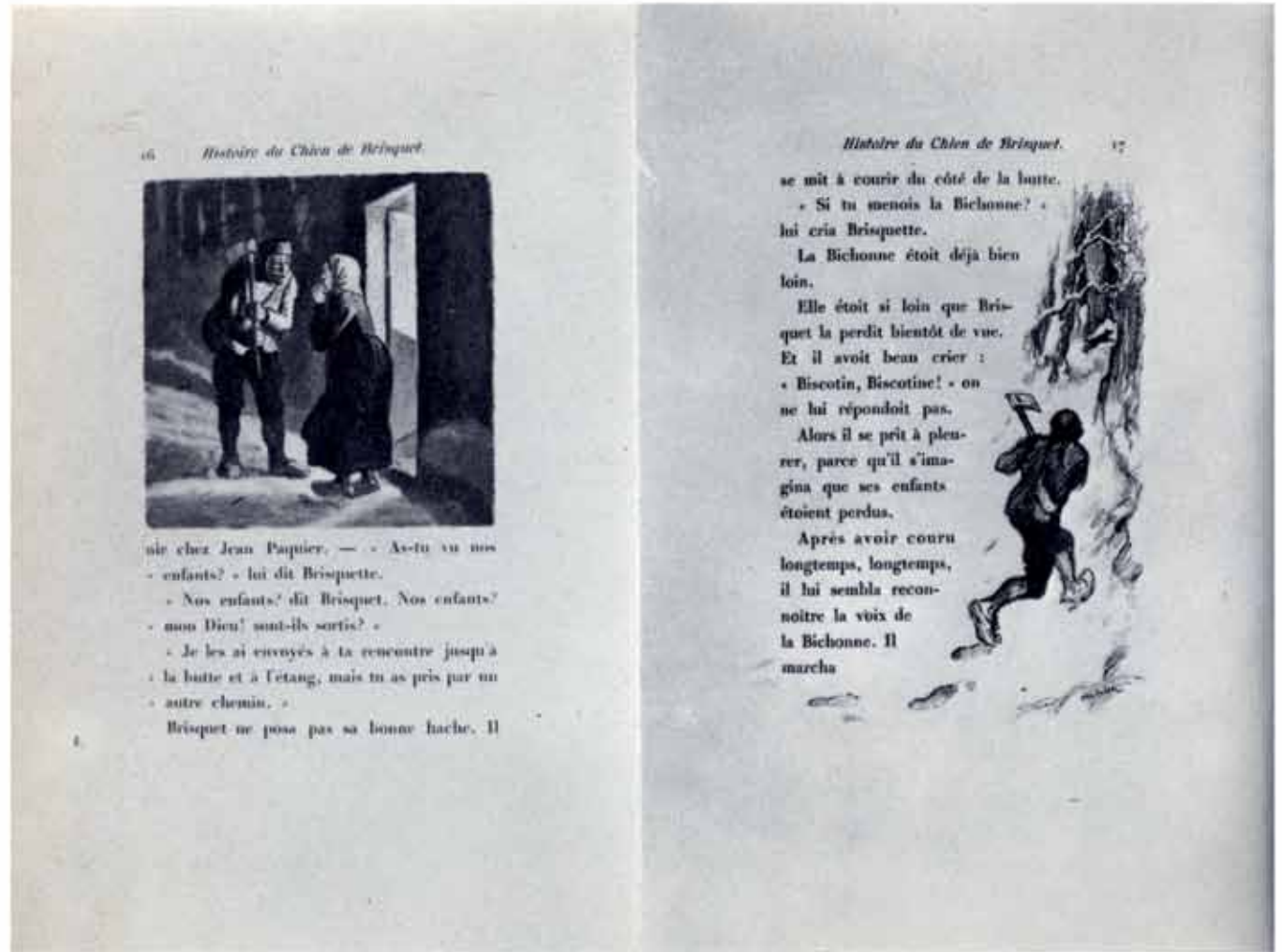
I

Le Parc de Louis XIII

En l'an de grâce 1622, les habitans de Versailles, au Val-de-Galle, qui occupent une quarantaine de maisons groupées autour du prieuré de Saint-Julien, ne se donnaient guère des hautes destinées réservées à la colline qui les abritait des vents du nord et du couchant; vents fréquents, puisqu'on n'a pas craint de faire derrière Versailles de Versailles, mais que les lois y étaient toujours tenues.

C'est cependant cette année-là, comme le rapporte Saint-Simon dans ses Mémoires, que « Louis XIII, « ennuyé, et sa suite encore plus, d'être couché dans un méchant cabinet à Versailles ou dans un moulin à « vent, fit construire à Versailles un pavillon pour y servir de chambre-vestibule de chambre ».

Le moulin à vent dont il est ici question était situé sur le haut du monticule qui abritait le prieuré de Saint-Julien et les habitations de Versailles, au Val-de-Galle. Cet emplacement était bien choisi, car plus tard, Louis XIV se promenant au même endroit et y admirant le défilé de la Dismasse, façade de son palais, s'adressant à son entourage : « Vous savez-il d'avance en un moulin à vent ou en un moulin ? —

1900 Charles Nodier, *Histoire du chien de Brisquet*, Edouard Pelletan, Παρίσι,
εικονογράφηση Steinlen, ξυλογραφίες Deloche, E. Froment, Ernest και Frédéric Florian.

SÉGUIDILLE.

*Brune encore non eue,
Je te veux presque nue
Sur un canapé noir
Dans un jaune boudoir,
Comme en mil huit cent trente.*

*Presque nue et non nue
A travers une nue
De dentelles montrant
Ta chair où va courant
Ma bouche délirante.*

STÉPHANE MALLARMÉ

UN COUP DE DÉS
JAMAIS N'ABOLIRA
LE HASARD

POÈME

nr

ÉDITIONS DE LA
NOUVELLE REVUE FRANÇAISE

35 & 37, RUE MADAME, PARIS

1914

C'ÉTAIT
issu stellaire

CE SERAIT
pire

non

davantage ni moins

indifféremment mais autant

LE NOMBRE

EXISTÂT-IL

autrement qu'hallucination éparse d'agonie

COMMENÇÂT-IL ET CESSÂT-IL

sourdant que nié et clos quand apparu

enfin

par quelque profusion répandue en rareté

SE CHIFFRÂT-IL

évidence de la somme pour peu qu'une

ILLUMINÂT-IL

LE HASARD

Choit

la plume

rythmique suspens du sinistre

s'ensevelir

aux écumes originelles

naguères d'où sursauta son délire jusqu'à une cime

flétrie

par la neutralité identique du gouffre

1897 (1914) Stéphane Mallarmé, *Un coup de dés jamais n'abolira le hasard*, Éditions de la Nouvelle revue française, Παρίσι.

Οι Προραφαηλίτες και η αναγέννηση της τέχνης του βιβλίου στην Αγγλία

Τίποτα δεν απεικόνισε αυτή τη διαμορφούμενη κατάσταση γλαφυρότερα από την πρώτη παγκόσμια εμπορική έκθεση που στήθηκε με μεγάλη επιτυχία στο νότιο Λονδίνο, το 1850. Για τη στέγαση του σημαντικού αυτού γεγονότος, που αναδείκνυε την ηγεμονική θέση της Βρετανικής Αυτοκρατορίας, σχεδιάστηκε ένας εντυπωσιακός για την εποχή του εκθεσιακός χώρος από χυτοσίδηρο και γυαλί, το Crystal Palace. Η έκθεση εκεί των αγροτικών, βιοτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων από κάθε γωνιά της γης, έδρασε αφυπνηστικά για μία ανήσυχη ομάδα νέων καλλιτεχνών, οι οποίοι εντάσσονταν στο ευρύτερο Ρομαντικό κίνημα. Εκεί διαπίστωσαν με φρίκη τη ρηχή εικαστική πορεία του κακού σχεδιαστικού γούστου και της φτηνοδουλειάς των έργων, όσον αφορά στην ποιότητα της εκτέλεσής τους. Μέσα σε αυτό το εικαστικό πλαίσιο διαμορφώθηκε η ομάδα των Προραφαηλιτών, που εξελίχτηκε στο κίνημα Arts and Crafts έως το τέλος του αιώνα και αποτέλεσε τη θρυαλίδα πολλών εξελίξεων που επαναπροσδιόρισαν τον χώρο των γραφικών τεχνών, της τέχνης του βιβλίου, τη δημιουργία της γραφιστικής τέχνης ως ανεξάρτητου χώρου δημιουργίας, την αναβίωση της καλλιγραφίας ως πεδία της ευρύτερης οπτικής επικοινωνίας.

Οι Προραφαηλίτες έστρεψαν το βλέμμα τους πίσω, στην εποχή πριν τον ζωγράφο Ραφαήλ και την Αναγέννηση, φάχνοντας για πρότυπα όχι μόνο υφολογικά, αλλά και κοινωνικής οργάνωσης. Εξιδανικεύοντας τον κοινοτισμό των μεσαιωνικών σιναφιών –τέκτονες, υφαντές, ξυλουργοί, τεχνουργοί κ.λπ.– ευαγγελίζονταν την απόρριψη της εκβιομηχανισμένης καπιταλιστικής κοινωνίας και την οργάνωση κοινοτικών ομάδων όπου η παραγωγή και η τέχνη θα ήταν αλληλένδετες. Με θεωρητικό αρχηγό τον ιστορικό της τέχνης John Ruskin, καλλιτέχνες, ποιητές και σχεδιαστές όπως οι John Everett Millais, Dante Gabriel Rossetti, Edward Burne-Jones, William Morris και William Holman Hunt διαμόρφωσαν ένα εικαστικό πυρήνα ο οποίος, παρά τις εμφανείς σήμερα ανεπάρκειές του, ενέπνευσε και άλλους πως μπορούσαν να υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι ζωής και δημιουργίας πέραν του κονφορμισμού και της ενσωμάτωσης στην ισοπεδωτική καπιταλιστική ολοκλήρωση. Σε σχέση με τις τότε εκρηκτικά αναπτυσσόμενες σοσιαλιστικές και αναρχικές ιδέες στις εξαθλιωμένες εργατικές μάζες, το κίνημα Arts and Crafts πρόσφερε στα ανήσυχα μεσοαστικά στρώματα των καλλιτεχνών και διανοουμένων μία φιλελεύθερη διέξοδο που έσωζε τα προσχήματα της άνετης λίγο-πολύ ζωής τους.

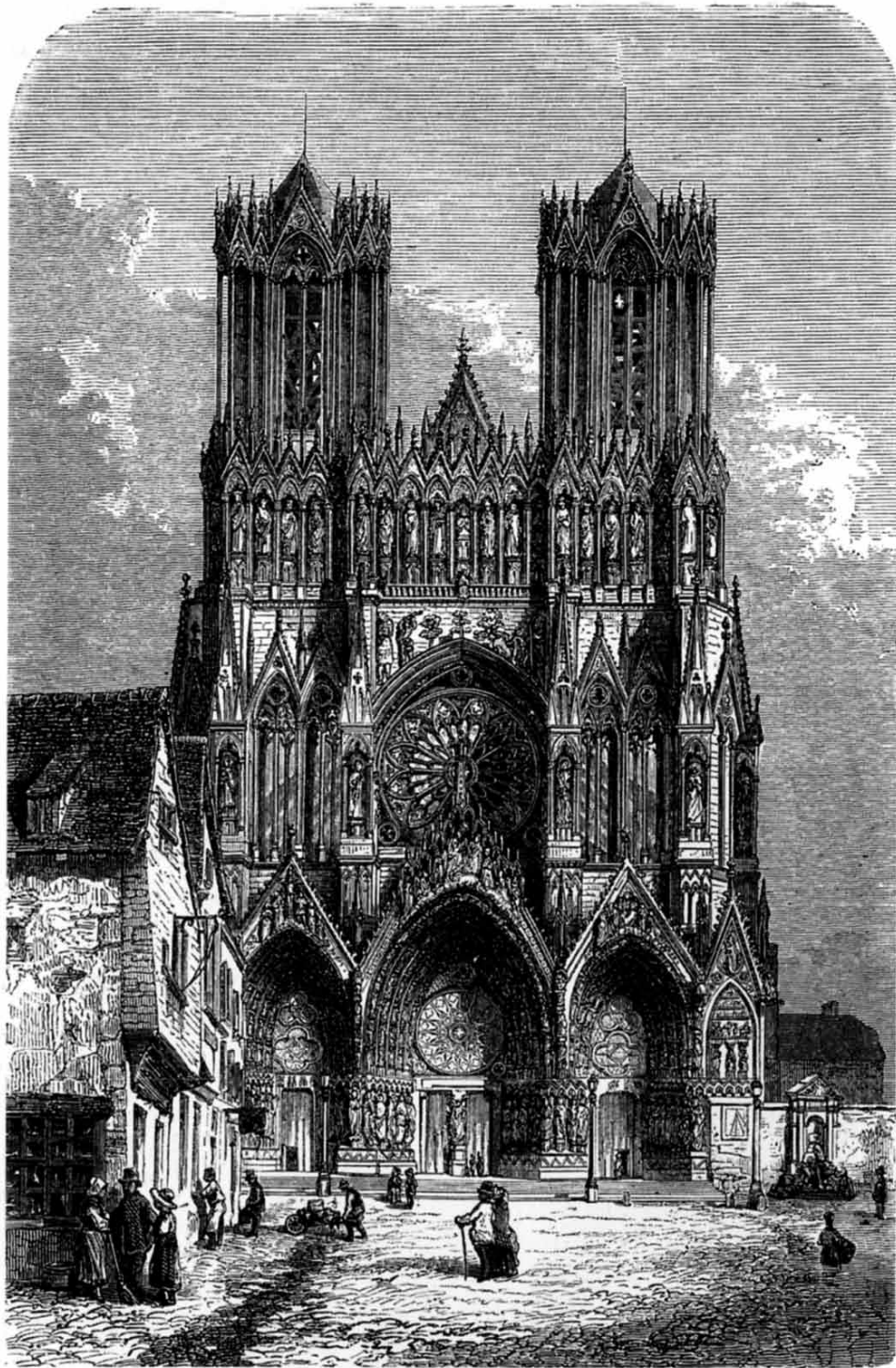
Αυτός που ξεχώρισε περισσότερο από το κίνημα Arts and Crafts, ως ο καλύτερος εκφραστής του, ήταν ο William Morris. Εξαιρετικά ικανός καλλιτέχνης σε πολλά πεδία και με φιλελεύθερες ιδέες, ασχολήθηκε με τέχνες και τεχνικές όπως η αρχιτεκτονική, η διακόσμηση εσωτερικού χώρου, τα υφάσματα, η ταπητουργία, η τυπογραφία, έγραψε κείμενα, έκανε διαλέξεις σε εργατικά σωματεία και πολιτικές ριζοσπαστικές ενώσεις και υποστήριξε μαχητικά τις ιδέες του.

Η επιστροφή προς το απώτερο τυπογραφικό παρελθόν για σχεδιαστική έμπνευση είχε ήδη αρχίσει δειλά με τον εκδότη William Pickering και τον τυπογράφο του Charles Whittingham από το 1830, όταν τύπωσαν 53 τόμους της αγγλικής ποίησης έως το 1853, εμπνευσμένοι από τις απέριτες Αλδινές εκδόσεις της Βενετίας του τέλους του 15ου αιώνα. Ωστόσο, ο αφανής πνευματικός πατέρας αυτής της αναβίωσης –που ενέπνευσε, έμμεσα ή άμεσα, ένα ιστορικό-καλλιτεχνικό ρεύμα αναβίωσης της τέχνης της τυπογραφίας και το οποίο υπήρξε καθοριστικό για την τυποτεχνική εξέλιξη του βιβλίου κατά το πρώτο μισό του 20ού αιώνα– ήταν ο Emery Walker, χαράκτης, μελετητής της τυπογραφικής ιστορίας και εκδότης.

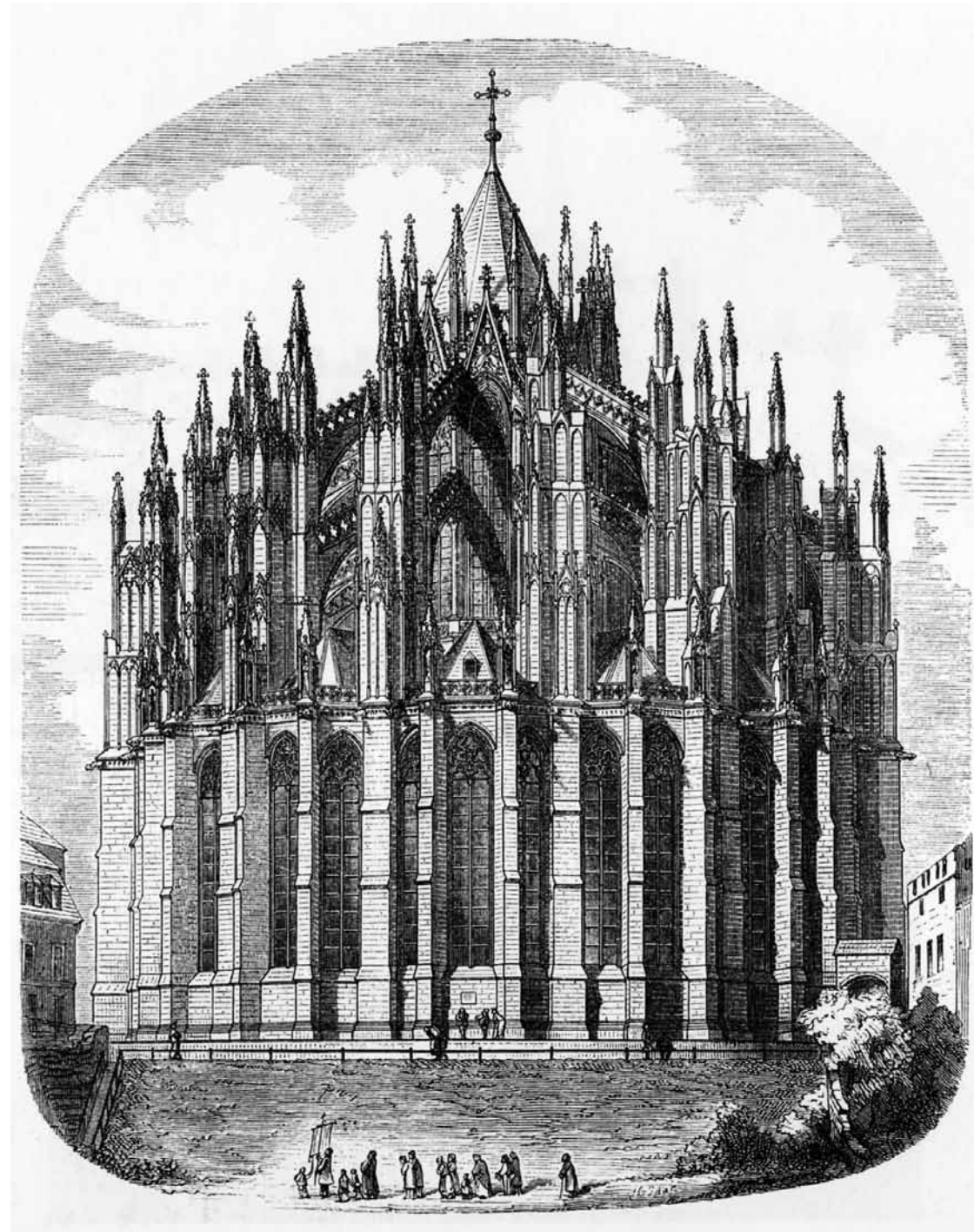
Ο ίδιος ο Morris, μετά από μία διάλεξη του Walker για την εξέλιξη της τυπογραφίας και την ποιότητα των βιβλίων το 1888, ανέπτυξε μεγάλο ενδιαφέρον για τον χώρο, και, απηυδαμένος με την κατάπτωση των γραφικών τεχνών ως μία ακόμα βιομηχανική διαδικασία, αποφάσισε να ασχοληθεί προσωπικά με την τέχνη του βιβλίου ιδρύοντας έναν εκδοτικό οίκο και τυπογραφείο, το περίφημο, πλέον, Kelmscott Press.

Ο ίδιος ο Morris, μετά από μία διάλεξη του Walker για την εξέλιξη της τυπογραφίας και την ποιότητα των βιβλίων το 1888, ανέπτυξε μεγάλο ενδιαφέρον για τον χώρο, και, απηυδυσμένος με την κατάπτωση των γραφικών τεχνών ως μία ακόμα βιομηχανική διαδικασία, αποφάσισε να ασχοληθεί προσωπικά με την τέχνη του βιβλίου ιδρύοντας έναν εκδοτικό οίκο και τυπογραφείο, το περίφημο, πλέον, Kelmscott Press. Για τις εκδόσεις του ο Morris, σε συνεργασία με τον Walker, σχεδίασε διαδοχικά δύο γραμματοσειρές με τις οποίες τύπωσε τα δύο σημαντικότερα βιβλία των εκδόσεών του. Με πρότυπο τα στοιχεία του Nicolas Jenson (1476) και άλλων στοιχειοχαρακτών της Βενετίας της ίδιας περιόδου, δημιούργησε μία αδρή αναγεννησιακή σειρά, γνωστή ως Golden type, για το βιβλίο του, Glittering Plain (1891), και, ως τον θάνατό του πέντε χρόνια αργότερα, ασχολήθηκε και ολοκλήρωσε το μεγαλύτερο τυπογραφικό επίτευγμά του, την έκδοση Works of Geoffrey Chaucer. Για τη δεύτερη γραμματοσειρά του σε δύο μεγέθη, γνωστή ως Troy/Chaucer type –χαραγμένη, όπως και η πρώτη, από τον Edward Prince–, ακολούθησε γοτθικά πρότυπα και στον σχεδιασμό των σελίδων επανέφερε την πλούσια μεσαιωνική διακόσμηση των χειρόγραφων κωδίκων σε συνδυασμό με την εικονογράφηση του προραφαηλίτη φίλου του, Sir Edward Burne-Jones. Ίσως σήμερα ο βαρύς και περίπλοκος σχεδιασμός του Morris να μας φαίνεται υπερβολικά πνιγηρός, υπήρξε όμως η πρώτη προσπάθεια απομάκρυνσης από την κοινότυπη τότε βιομηχανική εκτύπωση των βιβλίων και έγινε παράδειγμα για περισσότερη αναζήτηση στον σχεδιασμό γραμματοσειρών και βιβλίων με πυξίδα τη μελέτη της ιστορίας της τυπογραφίας.

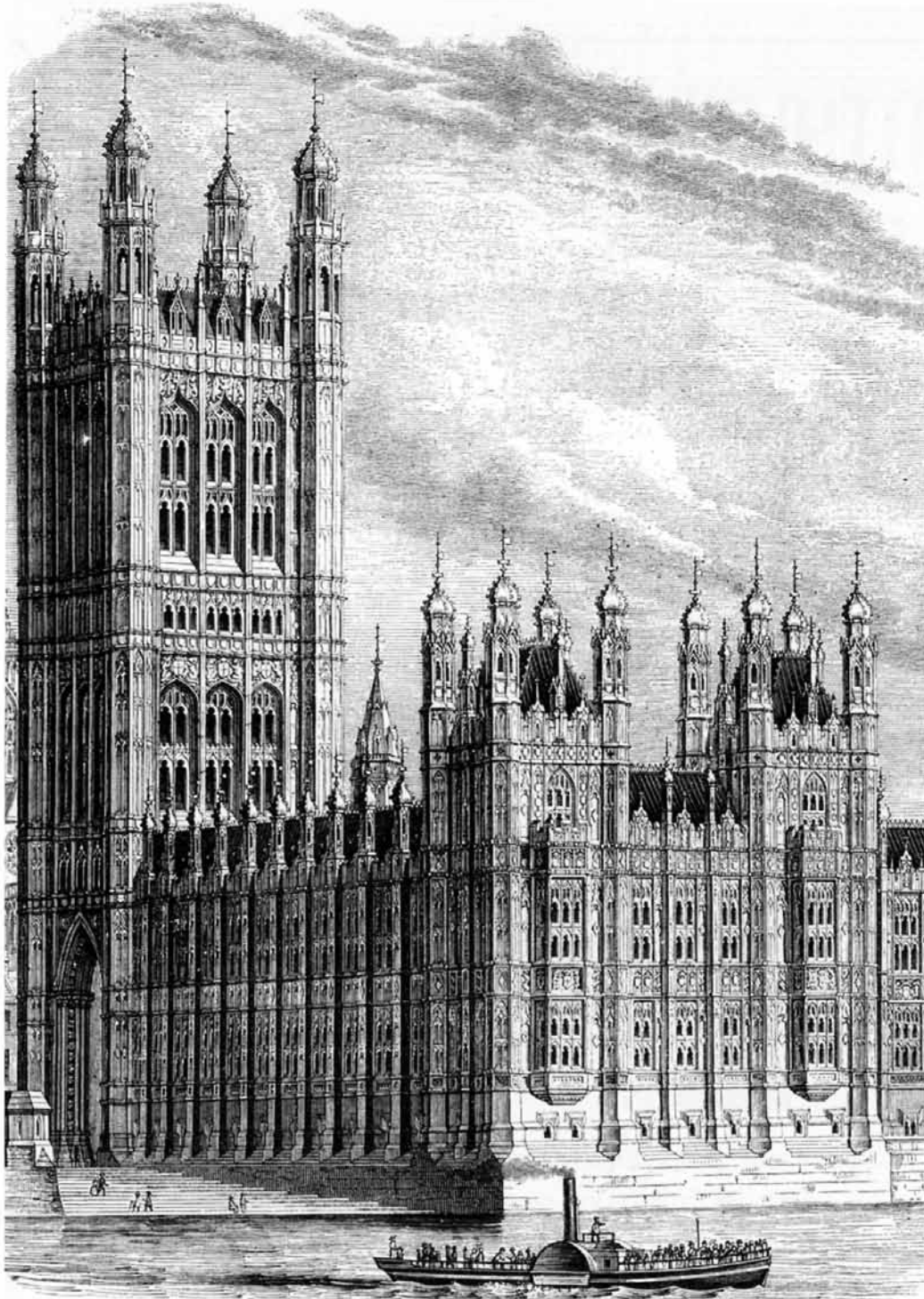
Ταυτόχρονα με την ίδρυση του Kelmscott Press και άλλα καλλιτεχνικά τυπογραφεία εμφανίστηκαν στην Αγγλία με έμφαση στη μελέτη και την αναβίωση της τέχνης και την έκδοση καλαίσθητων τόμων. Ανάμεσά τους το Ashendene Press (1894) του C.H. St John Horny, το Eragny Press (1894) του γιου του γάλλου ζωγράφου Camille Pissaro, Lucien και της γυναίκας του Esther, το Vale Press (1896) του Charles Ricketts, το Essex House Press (1898) του C. R. Ashbee, το οποίο αγόρασε τον περισσότερο τυπογραφικό εξοπλισμό του Kelmscott Press μετά τη διάλυσή του, και αργότερα το Golden Cockerel Press (1921) των Harold M. Taylor και Robert Gibbings. Ο Walker, εκτός του Morris, συνεργάστηκε με τον T.J. Gobden-Sanderson και μαζί σχεδίασαν μίαν άλλη γραμματοσειρά με πρότυπο τον Jenson για τον εκδοτικό οίκο Doves Press, που ίδρυσαν μαζί το 1900.

Χαλκογραφία του καθεδρικού ναού της Notre Dame, Παρίσι (12ος αι.)

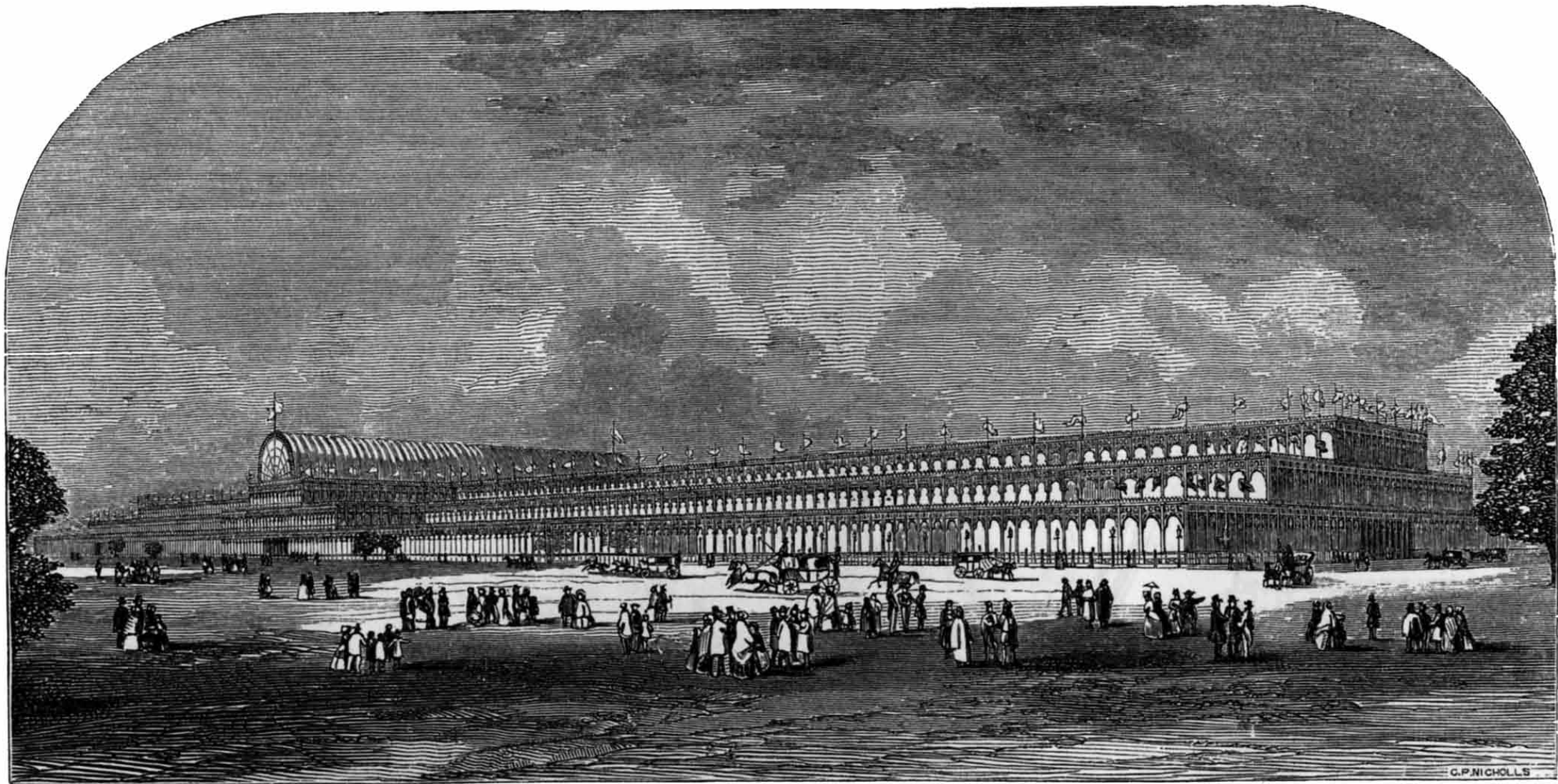
Χαλκογραφία του καθεδρικού ναού της Κολωνίας (13ος αι.)

Νεογοτθική αρχιτεκτονική: Το βρετανικό κοινοβούλιο (1840)

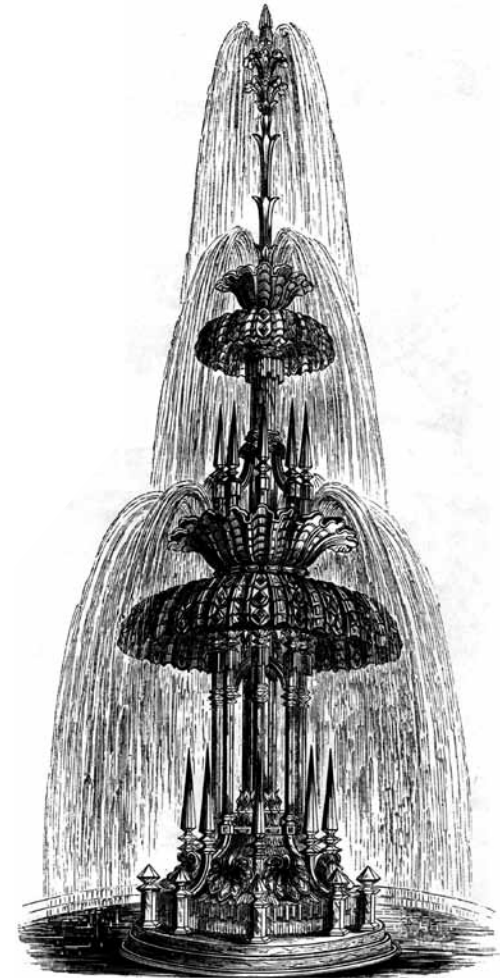
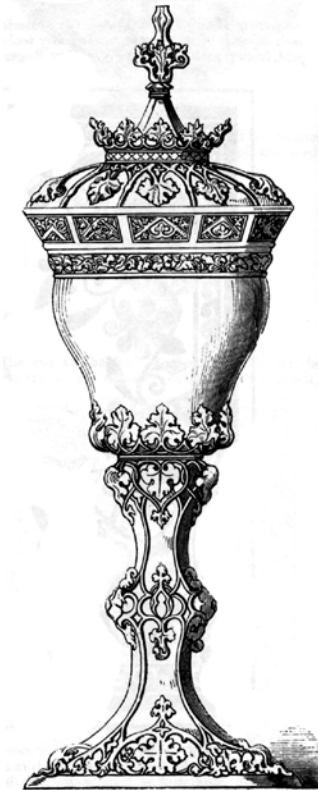
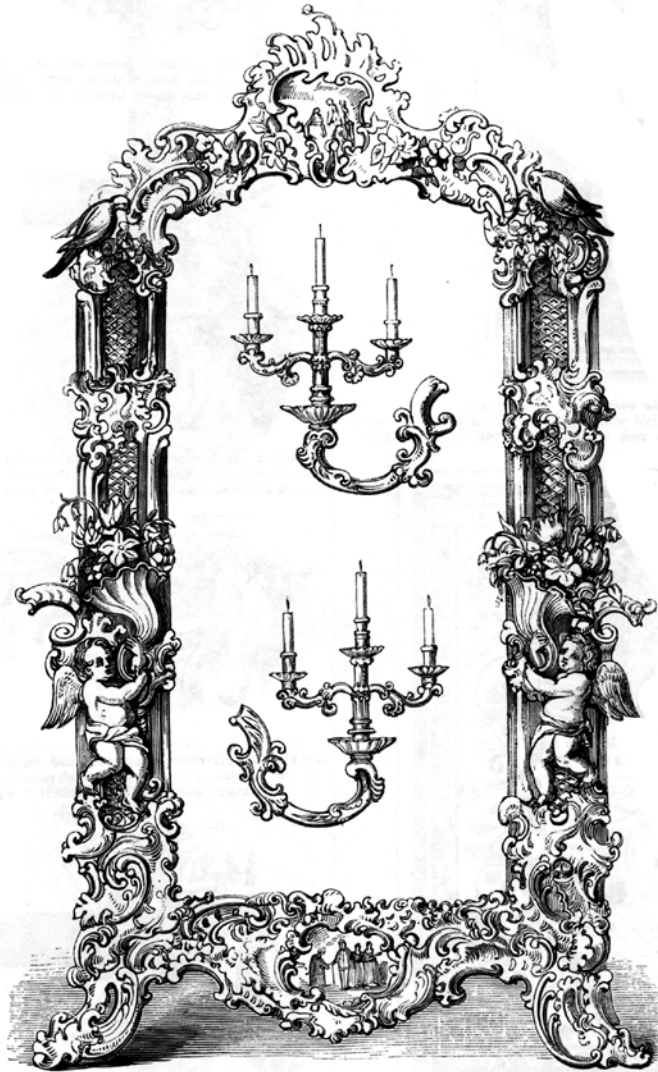
Νεογοτθική αρχιτεκτονική: Το χρηματιστήριο της Φιλαδέλφειας , ΗΠΑ (1872)

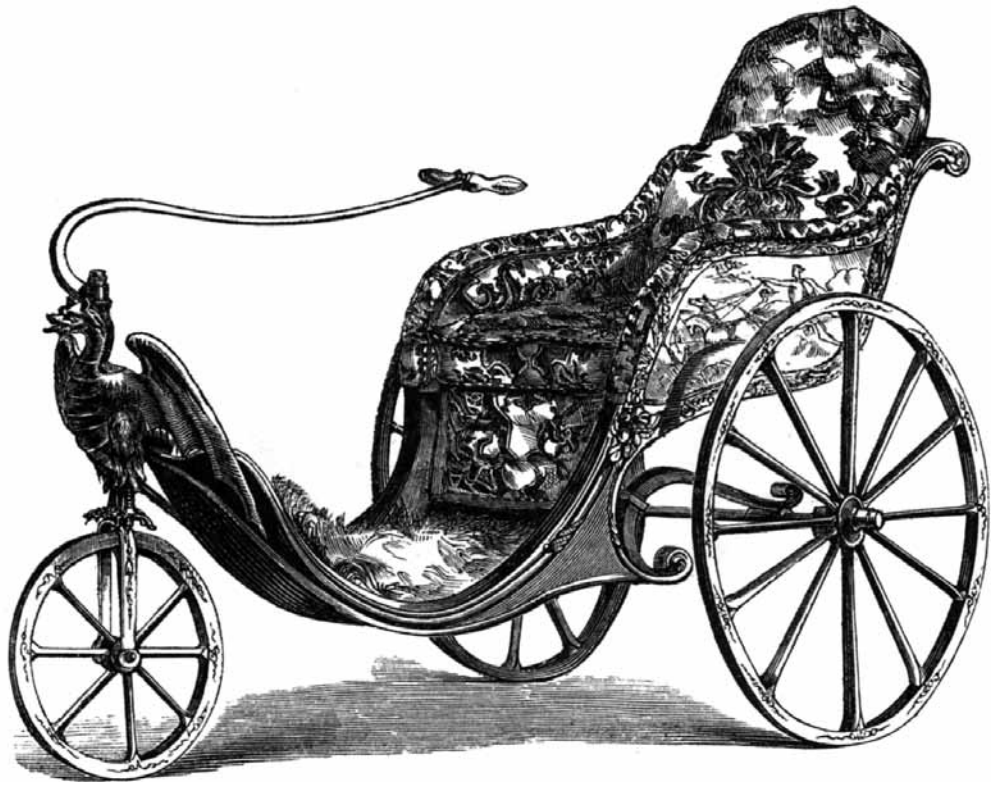
Το Κρύσταλ Πάλας κατασκευασμένο από γυαλί και χυτοσίδηρο για την 1η Παγκόσμια Εμπορική έκθεση στο Hyde Park, Λονδίνο (1851).

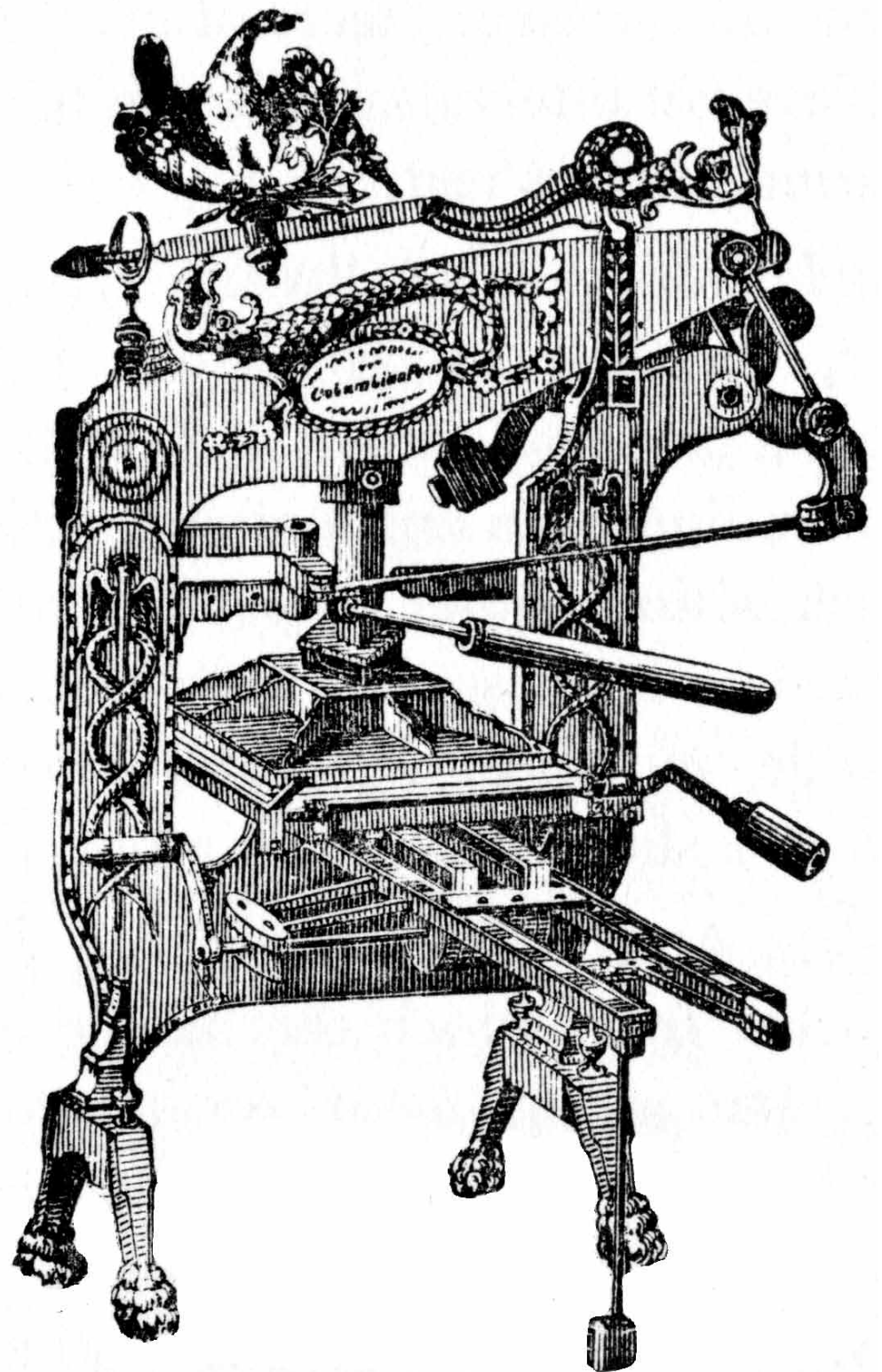
Το εσωτερικό της έκθεσης στο Κρύσταλ Πάλας (επιχρωματισμένη χαλκογραφία)

Προϊόντα της βιομηχανοποιημένης τέχνης από τον κατάλογο της Έκθεσης στο Κρύσταλ Πάλας (χαλκογραφία)

Αμαξίδιο από τον κατάλογο
της Έκθεσης στο Κρύσταλ Πάλας (χαλκογραφία)

Το τυπογραφικό πιεστήριο Columbia από χυτοσίδηρο
με έντονη νεοκλασική διακόσμηση (δεκαετία 1820)

1852 John Everett Millais, *Οφηλία*, ελαιογραφία. Η απαρχή του κινήματος των Προραφαηλιτών.

1867 Eduard Burne-Jones, *Ο άγιος Γεώργιος σκοτώνει τον δράκο*, σχέδιο και ελαιογραφία.

1867 Arthur Hughes, *Ο απριλιάτικος έρωτας*, ελαιογραφία.

1867 William Morris, *Μελέτες της γυναίκας του, Jane*, σχέδια.

1870-1890 William Morris, προσχέδιο και ύφασμα

L.27a

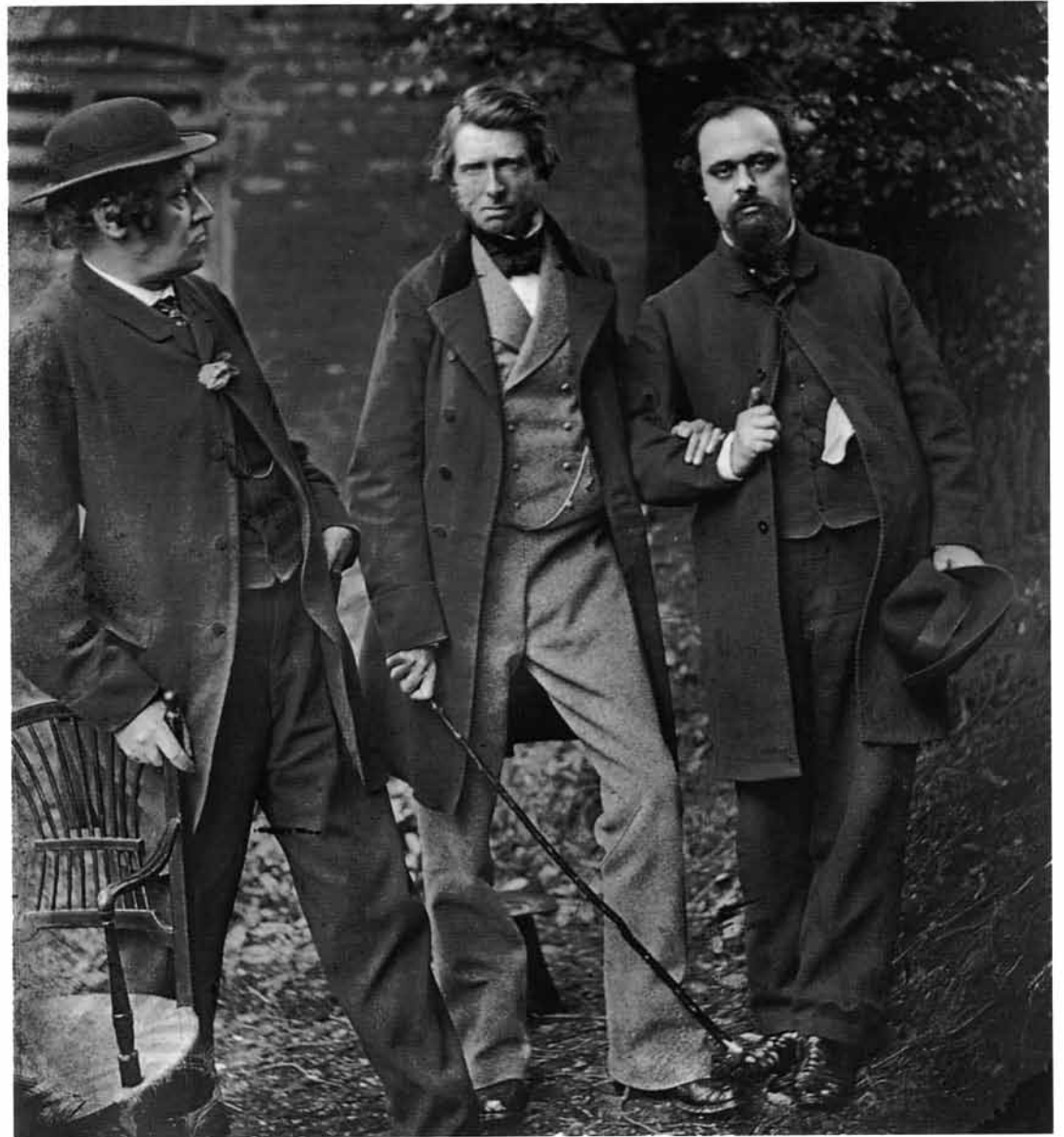
L.27b

1870-1890 William Morris, ξυλογραφίες για ταπετσαρία τοίχου.

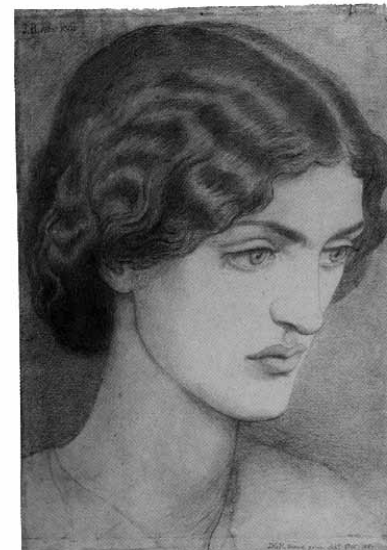
William Morris

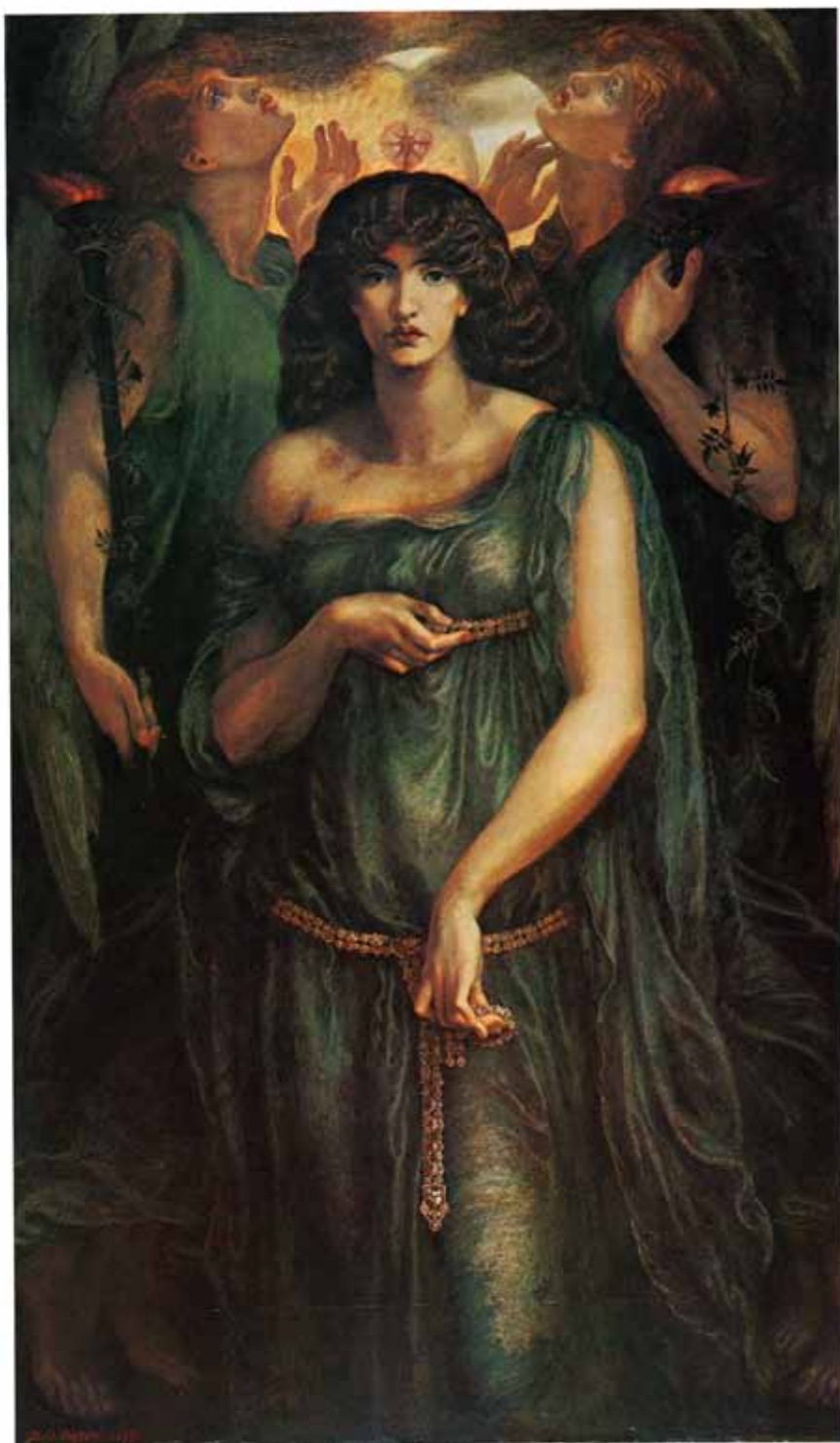
Dante Gabriel Rossetti, John Ruskin, William Bell Scott

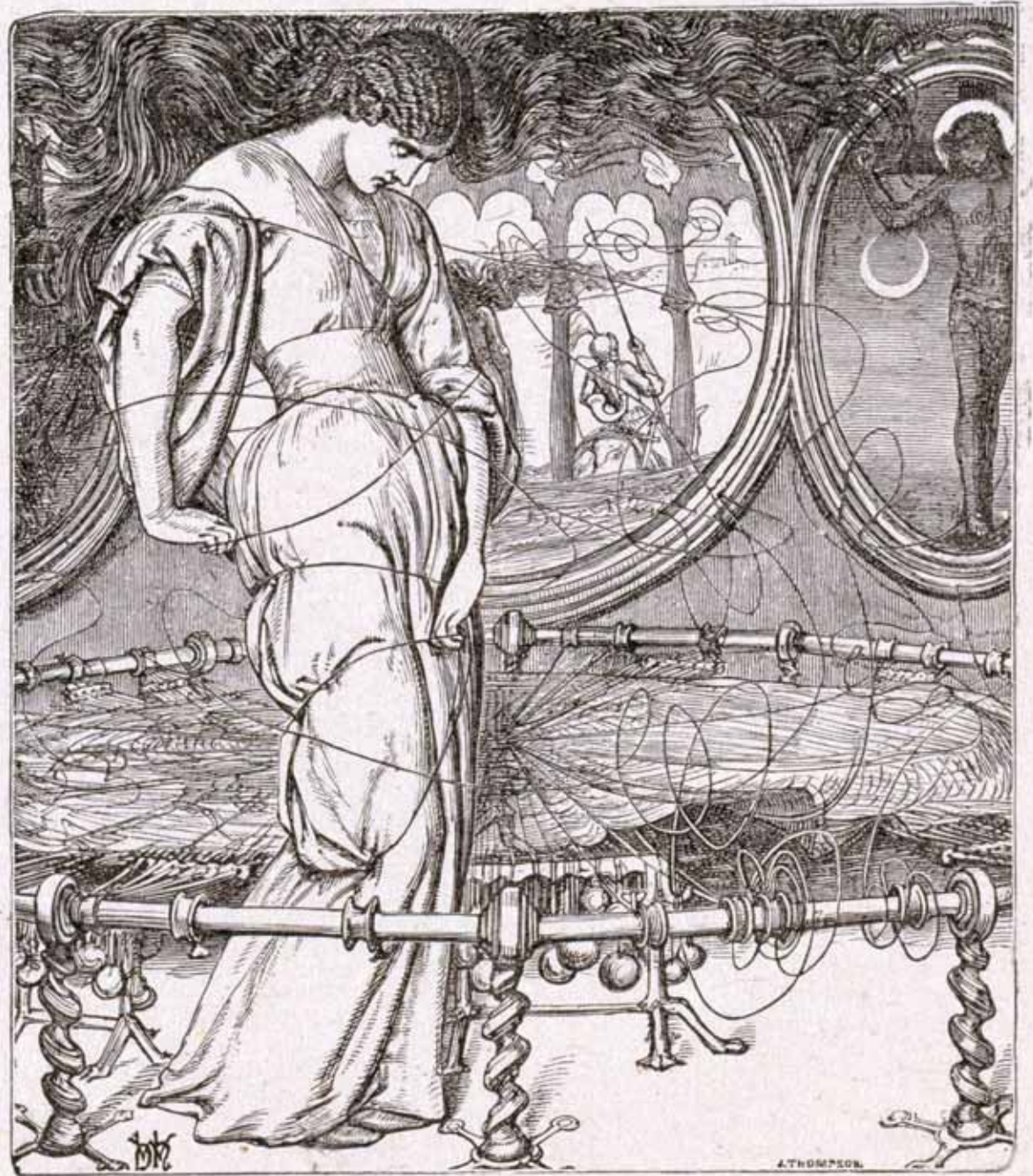
Jane Morris

Η Jane Morris σε σχέδια του Rossetti

1877 Dante Gabriel Rossetti, *Η Αστάρτη της Συρίας* (Jane Morris),
ελαιογραφία

1857 William Holman Hunt, *Η Δεσποσύνη του Σαλότ* (Jane Morris),
χαλκογραφία του J. Thompson.

1866 William Holman Hunt, *Ισαβέλλα*, ελαιογραφία

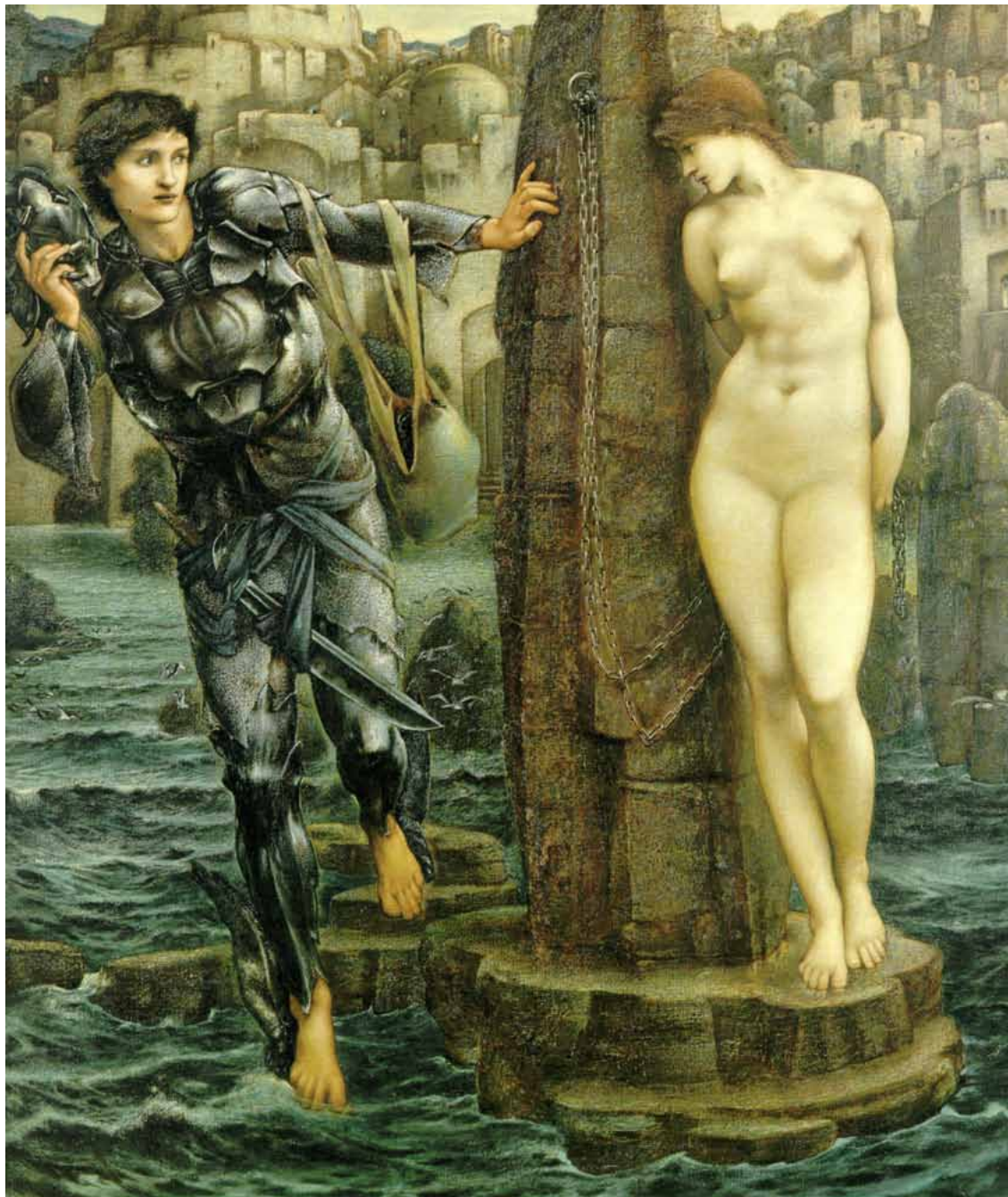
1872 Edward Burne-Jones, *Η σαγήνευση του Μέρλιν (Jane Morris)*, ελαιογραφία

1888 Edward Burne-Jones, John Henry Dearle, William Morris, προσχέδια και ταπισερί

1880 Dante Gabriel Rossetti, *Το ονειροπόλημα* (Jane Morris), ελαιογραφία

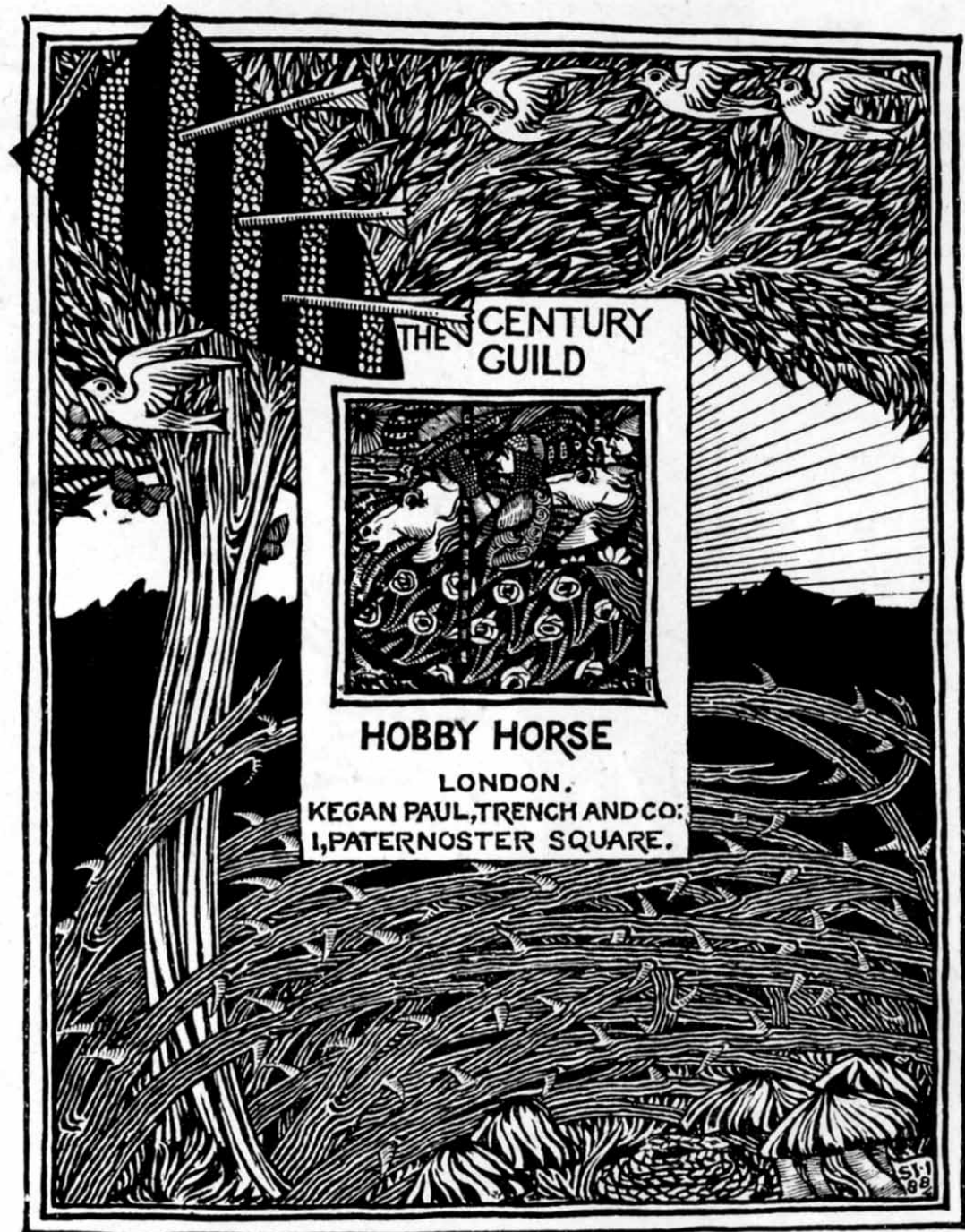
1885 Edward Burne-Jones, *Ο βράχος του ολέθρου*, ελαιογραφία

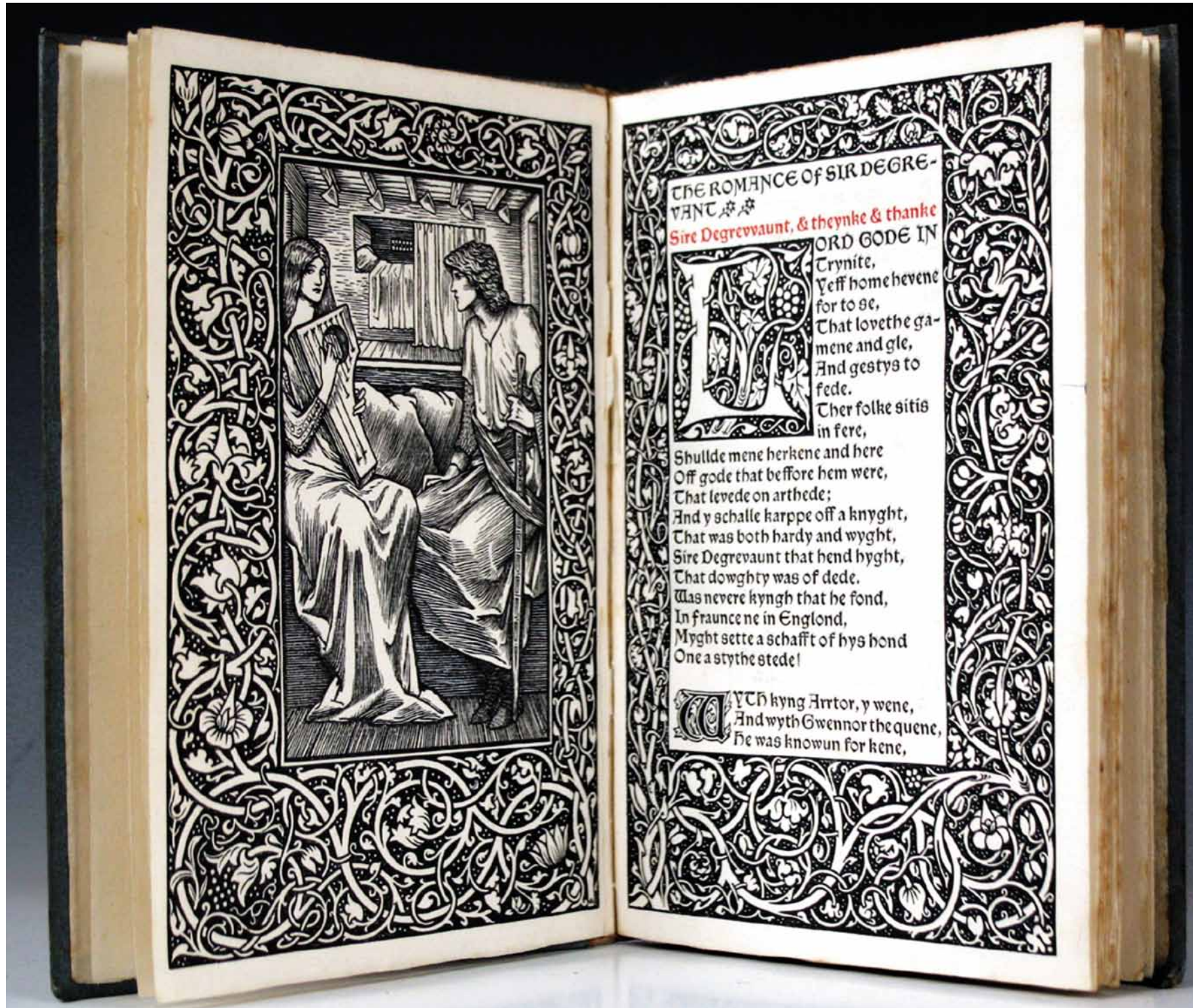
1882 Edward Burne-Jones, *Τα χρυσά σκαλιά*, ελαιογραφία

1866 Dante Gabriel Rossetti, προσχέδιο εξωφύλλου.

1886 Selwyn Image, εξώφυλλο.

THE ROMANCE OF SIR DEGRE-
VAUNT * * *
Sire Degrevaunt, & theynke & thanke

LORD GODE IN
Trynite,
Yeff home hevene
for to se,
That loveth the ga-
mene and gle,
And gestys to
fede.
Ther folke sitis
in fere,

Shulde mene herkene and here
Off gode that beffore hem were,
That levede on arthede;
And y schalle kharpe off a knyght,
That was both hardy and wyght,
Sire Degrevaunt that hend byght,
That dowghty was of dede.
Was nevere kyng that he fond,
In fraunce ne in Englund,
Myght sette a schafft of hys hond
One a stythe stede!

WYTH kyng Arrtor, y wene,
And wyth Gwennor the quene,
He was knowun for kene,

1896 *The Romance of Sire Degrevant*, τυπωμένο στο Kelmscott Press του William Morris.

the works of
Goffrey
Chaucer
 now newly
 imprinted

HERE BEGINNETH THE GAMES OF CAUNTERBURY
 BURY AND FIRSG THE PROLOGUE THEREOF

THAT

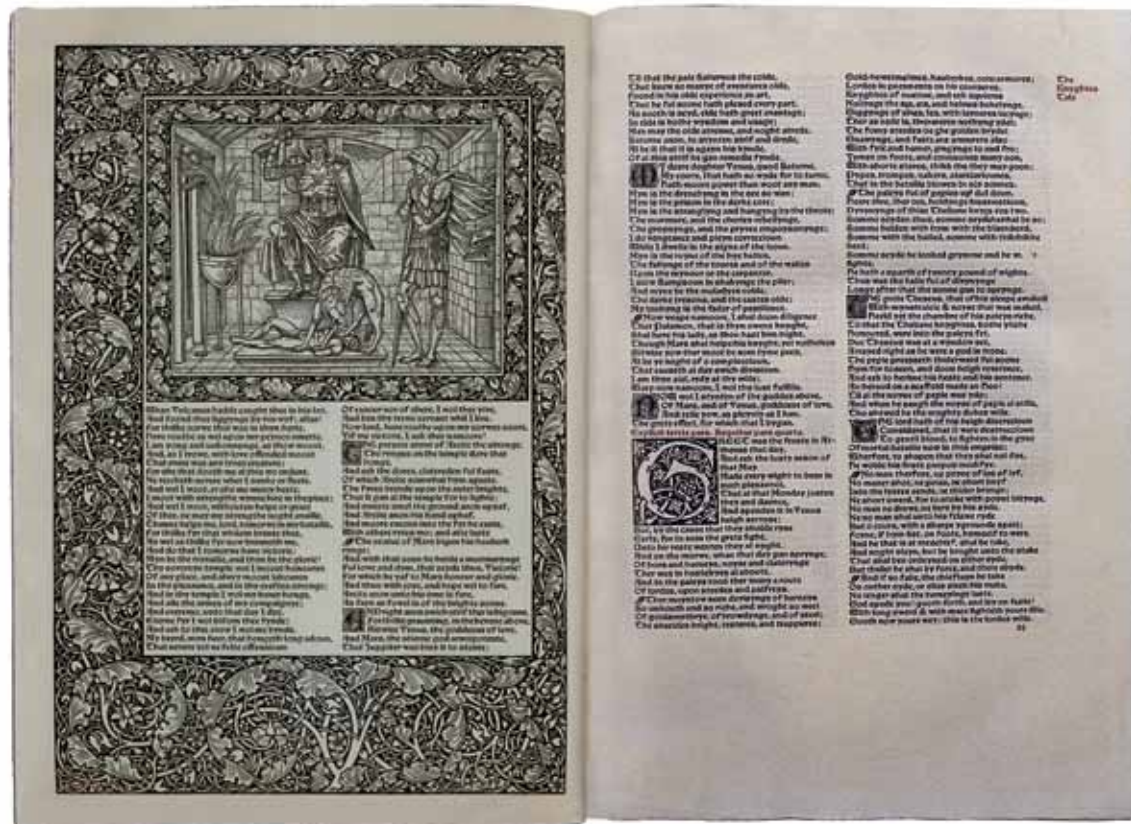
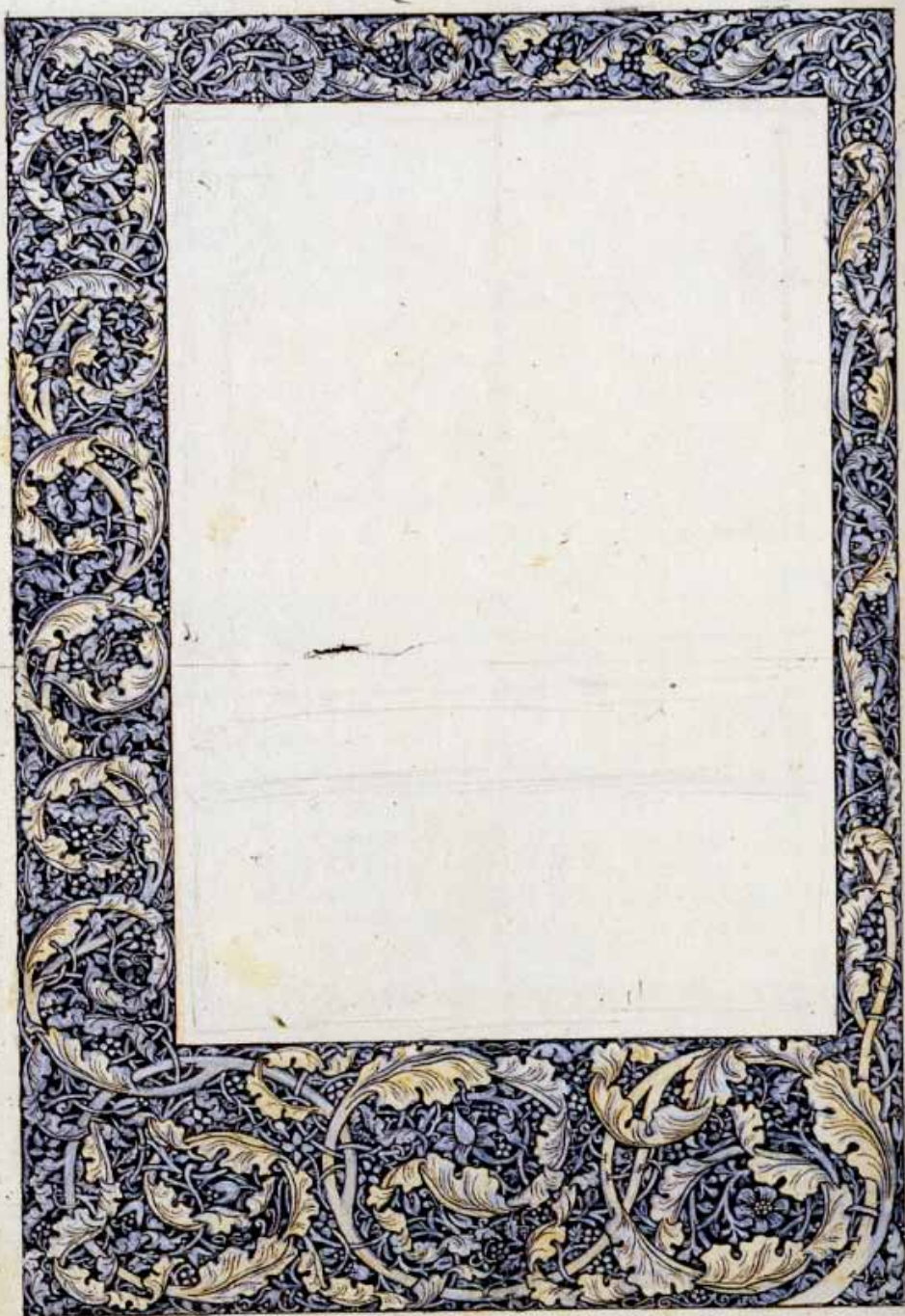
The tendre croppes, and the yonge sonne
 Hath in the Ram his halfe cours yronne,
 And smale fowles maken melodye,
 That slepen al the nyght with open eye,
 So priketh hem nature in hir corages;
 Thannc longen folk to goon on pilgrimages,
 And palmeres for to seken straunge strondes,
 To ferne hatwes, howthe in sondry londes;
 And specially, from every shires ende
 Of Engelond, to Caunterbury they wende,
 The hooly blissful martir for to seeke,
 That hem hath holpen whan that they were secke.

FILL that in that secon on a day,
 In Southwerk at the Tabard as I lay,
 Redy to wenden on my pilgrymage
 To Caunterbury with ful devout corage.

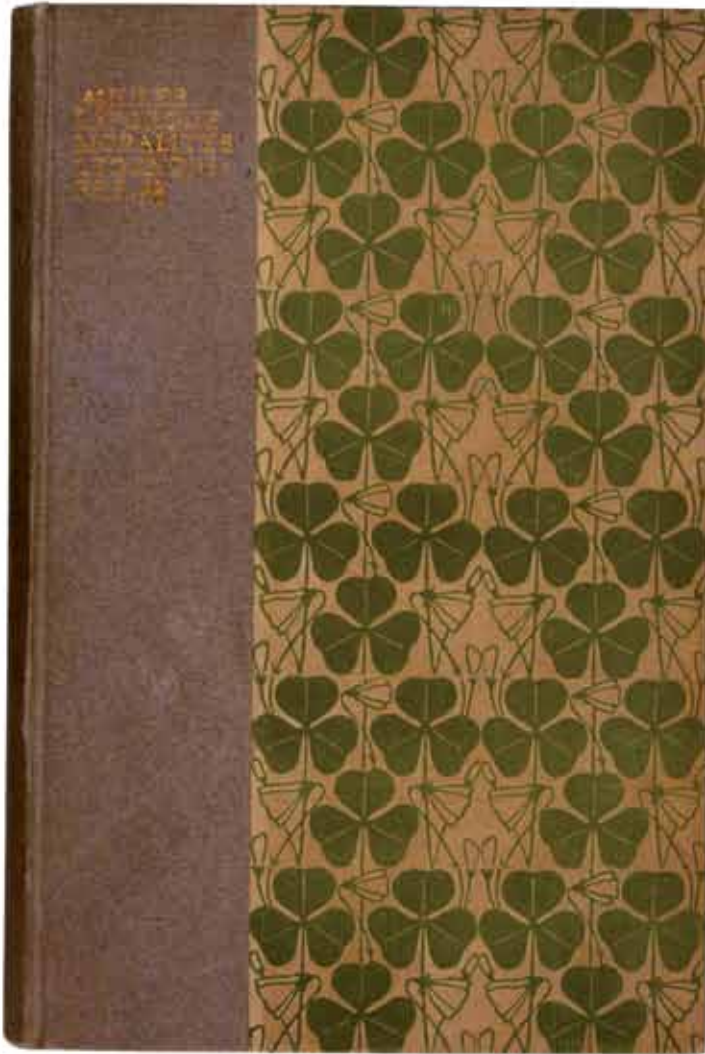
THAT Aprille with his shoures soote
 The droghte of March hath perced to the roote,
 And bathed every veyne in swich licour,
 Of which vertu engendred is the flour;
 Whan Zephirus eek with his swete breeth
 Inspired hath in every holt and heeth

At nyght were come into that hostelrye
 Wel nyne and twenty in a compaignye,
 Of sondry folk, by aventure yfalle
 In felaweshipe, and pilgrimes were they alle,
 That toward Caunterbury wolden ryde.

1896 Geoffrey Chaucer, τυπωμένο στο Kelmscott Press του William Morris.

1896 Geoffrey Chaucer του William Morris. Προσχέδιο για τις παρασελίδες ξυλόγραφες διακοσμήσεις.

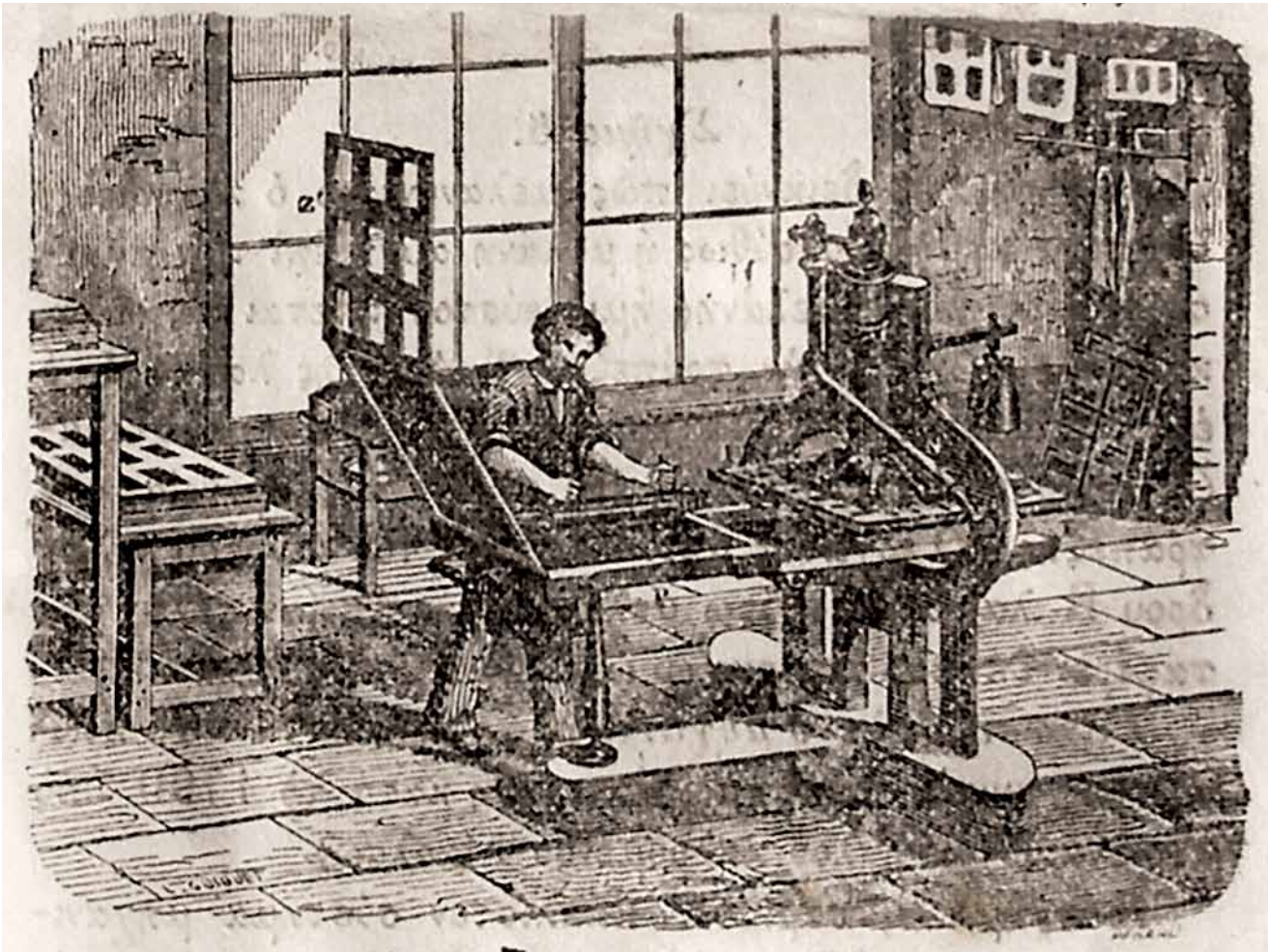
1897-98 Jules Laforgue, *Moralités légendaires*, Hacon & Ricketts, Λονδίνο - Société du Mercure de France, Παρίσι, με εικονογράφηση του Lucien Pissaro (γιού του Γάλλου ζωγράφου) και ξυλογραφίες της γυναίκας του Esther Pissaro στο Eragny Press, Λονδίνο.

ΓΙΩΡΓΟΣ Δ. ΜΑΤΘΙΟΠΟΥΛΟΣ - ΤΟΜΕΑΣ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ - ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ *Πρώιμη περίοδος*

19ος αιώνας:

Τα ελληνικά βιβλία

Τα τυπογραφεία της Ελληνικής Επανάστασης

Λίγο πριν το ξέσπασμα της Ελληνικής Επανάστασης εμφανίστηκαν δειλά δύο ακόμη τυπογραφικά κέντρα στον ελλαδικό χώρο. Και τα δύο ήταν αποτέλεσμα τόσο του αυξανόμενου πλούτου που συσσωρευόταν από το ελληνικό ναυτικό κεφάλαιο όσο και του προτάγματος του Διαφωτισμού που είχαν αγκαλιάσει η ανερχόμενη εμπορική τάξη και οι έλληνες διανοούμενοι. Αμφότερα, επίσης, επεδίωξαν να μιμηθούν το ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό πρότυπο του πανεπιστημιακού εκδοτικού οίκου που υποστηρίζει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της αντίστοιχης σχολής. Το πρώτο τυπογραφείο εγκαταστάθηκε το 1819 στην Ακαδημία των Κυδωνιών υπό τη διεύθυνση του Κωνσταντίνου Τόμπρα, του πρώτου υπότροφου τυπογράφου που σπούδασε την τέχνη στους Didot για δύο χρόνια και επέστρεψε με τον εξοπλισμό πληρωμένο από τους Κυδωνιάτες. Το δεύτερο αγοράστηκε με προτροπή του Κοραή από χιώτες εμπόρους και εγκαταστάθηκε στην Ακαδημία της Χίου την ίδια χρονιά υπό τη διεύθυνση του J.D.G. Bayhoffer, ενός γερμανού τυπογράφου. Η παραγωγή των δύο αυτών εργαστηρίων υπήρξε μικρή – κυρίως ολιγοσέλιδα κείμενα για τις ανάγκες των σπουδαστών – διότι οι ραγδαίες εξελίξεις με την κήρυξη της Επανάστασης οδήγησαν στο κλείσιμο των Ακαδημιών και τελικά στην ολοσχερή καταστροφή και των δύο πόλεων από τον τουρκικό στρατό.

Η Ελληνική Επανάσταση βρήκε στην τυπογραφία ένα αποτελεσματικό όπλο που βοήθησε τόσο στην ενημέρωση και την επικοινωνία όσο και στην επένδυση κύρους που το έντυπο κείμενο προσδίδει στην πολιτική εξουσία, ιδιαίτερα σε μια καθυστερημένη αγροτική κοινωνία συνηθισμένη στον προφορικό λόγο. Σε αυτό το περιβάλλον, ο έλεγχος του Τύπου προσέφερε ένα πρόσημο νομιμοποίησης το οποίο προσπάθησαν να οικειοποιηθούν οι αντιμαχόμενες παρατάξεις από τα πρώτα χρόνια της εξέγερσης.

Το πρώτο τυπογραφείο της Διοικήσεως έφτασε στην Ύδρα από την Τεργέστη και από εκεί μεταφέρθηκε στην Καλαμάτα, όπου ο Θεόκλητος Φαρμακίδης και ο διασωθείς από τις Κυδωνίες Κ. Τόμπρας τύπωσαν το πρώτο φύλλο της επαναστατικής εφημερίδας *Σάλπιγξ Ελληνική* την 1η Αυγούστου 1821. Το τυπογραφείο ακολούθησε το Επιτελείο στην πολιορκία της Τρίπολης και τελικά εγκαταστάθηκε στο κάστρο της Ακροκορίνθου, όπου σύντομα, όμως, εγκαταλείφθηκε και καταστράφηκε κατά την κάθοδο του Δράμαλη, το 1822. Στην Ύδρα είχε φτάσει με έξοδα του Ιάκωβου Τομπάζη και άλλος τυπογραφικός εξοπλισμός, τη λειτουργία του οποίου ανέλαβε ένας ενθουσιώδης ιταλός φιλέλληνας, ο Ιωσήφ Κιάππε. Η σταθερότητα του υδραϊκού περιβάλλοντος μακριά από τα θέατρα του πολέμου και η οικονομική υποστήριξη από τους πλούσιους προύχοντες του νησιού επέτρεψαν να εξελιχθεί στο παραγωγικότερο κέντρο εφημερίδων, διοικητικών εντύπων και βιβλίων. Τυπογραφείο ιδρύθηκε και στο Μεσολόγγι από τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, με τυπογράφο τον Δημήτριο Μεσθενέα από τη Θεσσαλονίκη, ενώ σύντομα, με την έλευση του λόρδου Βύρωνα και του συνταγματάρχη Leicester Stanhope, προστέθηκαν δύο ακόμη, καθώς και δύο λιθογραφεία, δώρα της φιλελληνικής επιτροπής της Αγγλίας. Υπεύθυνος ανέλαβε ένας άλλος φιλέλληνας, ο Ελβετός Johann Mayer, ο οποίος μαζί με τον Μεσθενέα και άλλους τεχνίτες εργάστηκαν ασταμάτητα καθ' όλη τη διάρκεια του απέλπιδος αγώνα της πόλης και κατάφεραν να τυπώνουν χωρίς διακοπή την περιφημη εφημερίδα *Ελληνικά Χρονικά*, έως την ηρωική Έξοδο και τον χαμό των πολιορκημένων. Στο τυπογραφείο του Μεσολογγίου τυπώθηκε και το κορυφαίο δημιούργημα του Διονυσίου Σολωμού, *Ύμνος εις την Ελευθερίαν*. Οι διαφωνίες που ξέσπασαν μεταξύ Μαυροκορδάτου και Stanhope οδήγησαν τον τελευταίο να στείλει, το 1824, το ένα τυπογραφείο και το ένα λιθογραφείο στην Αθήνα και το δεύτερο λιθογραφείο στα Ψαρά. Στο μικρό αλλά δραστήριο νησί των Ψαρών η λειτουργία του λιθογραφείου διήρκησε δυστυχώς ελάχιστα, αφού λίγους μόλις μήνες μετά τη μεταφορά του χάθηκε στο ολοκαύτωμα του νησιού από τις αιγυπτιακές δυ-

νάμεις του Ιμπραήμ. Στην Αθήνα τη διεύθυνση του τυπογραφείου ανέλαβε ο Γεώργιος Ψύλλας, με πρώτο τυπογράφο τον Νικόλαο Βαρότζη, όπου έως το 1826 κυκλοφορούσε η *Εφημερίδα των Αθηνών* και διάφορα μικρά έντυπα και βιβλία. Η κάθοδος όμως του Κιουταχί και η τακτική υποχώρηση των ελληνικών δυνάμεων σήμανε το τέλος και αυτής της προσπάθειας.

Η Ελληνική Διοίκηση απέκτησε ξανά δύο πιεστήρια στο τέλος του 1824, τα οποία εγκαταστάθηκαν στο απελευθερωμένο Ναύπλιο, υπό τη διεύθυνση του Θ. Φαρμακίδη και με στοιχειοθέτες τους Παύλο Πατρίκιο και Κ. Τόμπρα. Ύστερα από διάφορες μετακινήσεις μεταξύ Αίγινας, Πόρου και Ναυπλίου και αρκετές αλλαγές προσωπικού, το τυπογραφείο της Διοίκησης μετά την έλευση του βασιλιά Όθωνα και τη μεταφορά της πρωτεύουσας στην Αθήνα εγκαταστάθηκε μόνιμα στην έδρα της Κυβέρνησης.

Οι ευρωπαϊκές ελληνικές εκδόσεις του 19ου αιώνα

Η πόλη της Λειψίας με το διάσημο πανεπιστήμιό της υπήρξε ένα από τα παλαιότερα και σημαντικότερα τυπογραφικά κέντρα της Γερμανίας, όπου οι ελληνικές κλασικές σπουδές αποτελούσαν ανέκαθεν σημαντικό ακαδημαϊκό πεδίο έρευνας. Στα τέλη του 18ου αιώνα ο εκδοτικός οίκος του Georg Joachim Göschen ήταν αυτός που ασχολήθηκε επισταμένως με τη σχεδίαση και χάραξη μιας νέας ελληνικής επικλινούς γραμματοσειράς με σαφείς επιρροές από τους Didot και Bodoni, η οποία εμφανίστηκε το 1803 στην νέα έκδοση της *Καινής Διαθήκης* του Johann Jakob Griesbach. Τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα ο Karl Tauchnitz κυκλοφόρησε στη Λειψία πολλά σχολικά εγχειρίδια χρησιμοποιώντας τη νέα και φθηνότερη μέθοδο της στερεοτυπίας. Τα στοιχεία που χρησιμοποίησε παρέμειναν επικλινή, αλλά απέφυγε τις έντονες καλλιγραφικές αναφορές τού Göschen. Από τα μέσα του αιώνα ο Benedictus Teubner εγκαινίασε τη Bibliotheca Teubneriana, ένα εκδοτικό πρόγραμμα στο οποίο σταδιακά συμπεριέλαβε το σύνολο της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Ο Teubner χρησιμοποίησε και αυτός στοιχεία παραπλήσια με εκείνα του Tauchnitz, τα οποία αργότερα έφτασαν και στην Ελλάδα όπου είχαν σημαντική παρουσία καθ' όλον τον 20ό αιώνα, και έγιναν γνωστά ως «πλάγια Λειψίας». Τη δεκαετία του 1850 ο Maurice Edward Pinder παρουσίασε την πρώτη γερμανική προσπάθεια για μια όρθια ελληνική γραμματοσειρά, η οποία με διάφορες αλλαγές έγινε γνωστή ως «griechische Antiqua» και υπήρξε δημοφιλής στις κλασικές εκδόσεις της χώρας του, τόσο στην Λειψία με τον Teubner, όσο και στο Βερολίνο, μεταξύ των ετών 1870 και 1940. Στην Ελλάδα, όμως, η άκαμπτη μορφή των πεζών, ιδιαίτερα το γ και το μνηοειδές ε, δεν δημιούργησε ενδιαφέρον, ενώ η γαλλική επιρροή υπό την οποία εκινείτο αδιάλειπτα η ελληνική τυπογραφία δεν βοήθησε, επίσης, την εισαγωγή της στις εκδόσεις της χώρας. Στη Γαλλία, πέραν της οικογένειας Didot, ο εκδοτικός οίκος του Louis Hachette επίσης ασχολήθηκε ενεργά με την έκδοση της αρχαίας ελληνικής φιλολογίας στο πρωτότυπο και παρέμεινε δραστήριος καθ' όλη τη διάρκεια του 19ου και του 20ού αιώνα.

Οι εκδόσεις του 19ου αιώνα στο Ελληνικό Βασίλειο

Τυποεκδοτικό ενδιαφέρον παρουσιάζει η προσπάθεια της διείσδυσης από διάφορες ιεραποστολικές οργανώσεις πρεσβυτεριανών, ευαγγελιστών κ.ά. από τη Μ. Βρετανία και τις ΗΠΑ στους ελληνόφωνους πληθυσμούς της Ανατολής.

Προεπαναστατικά τύπωναν εκπαιδευτικά βιβλία στα τοπικά κέντρα (Κωνσταντινούπολη και Χίο) ενώ κατά τη διάρκεια της Επανάστασης είχαν μεταφερθεί στη Μάλτα, όπου είχαν τη δυνατότητα να εκδώσουν πολλούς ελληνικούς τίτλους. Μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους μια αμερικανική αποστολή εγκαταστάθηκε στη Σύρο και άλλες στη Σμύρνη, όμως τα αποτελέσματα δεν ήταν τα αναμενόμενα και σταδιακά οι προσπάθειες ατόνησαν και το εγχείρημα εγκαταλείφθηκε.

Μετά το τέλος του απελευθερωτικού αγώνα και τη σύσταση του Ελληνικού Βασιλείου, η βιβλιοπαραγωγή ελληνικών τίτλων που ανθούσε στη Βενετία και τη Βιέννη ατρόφησε, και τη θέση της πήραν νέοι και φιλόδοξοι τυπογράφοι στην Αθήνα και άλλες πόλεις, όπως η Πάτρα, η Σύρος, η Καλαμάτα, και από τη δεκαετία του 1840 οι Επτανήσιοι, κυρίως στην Κέρκυρα και τη Ζάκυνθο. Αναμφίβολα, η μεγάλη ένδεια που άφησε πίσω του ο απελευθερωτικός πόλεμος, το χαμηλό ακόμη μορφωτικό επίπεδο της χώρας και η αθηνοκεντρική διαχείριση της εξουσίας δεν επέτρεψαν την ισότιμη ανάπτυξη· οδήγησαν, αντίθετα, στον έλεγχο του εκδοτικού τομέα από όσους μπόρεσαν από την αρχή να εγκατασταθούν στην Αθήνα και να προσκολληθούν στα κέντρα εξουσίας. Σημαντικότερος αναδείχτηκε ο Ανδρέας Κορομηλάς ο οποίος, αφού έμαθε την τυπογραφική τέχνη στο Τυπογραφείο της Διοικήσεως κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού πολέμου, επισκέφθηκε το Παρίσι για να εκπαιδευτεί στις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις δίπλα στους Didot. Επιστρέφοντας δε στην Αθήνα κατάφερε να εκμεταλλευτεί την τεχνογνωσία που απέκομισε και τις γνώσεις του στους κυβερνητικούς κύκλους. Το τυποεκδοτικό συγκρότημα που ίδρυσε υπήρξε πράγματι εντυπωσιακό σε μέγεθος και παραγωγή για τα μέτρα της τότε Ελλάδας, ενώ η πρωτοκαθεδρία του θα διατηρούνταν αναμφίβολα για πολλές δεκαετίες, αν δεν εύρισκε αδόκητο θάνατο στην ακμή της σταδιοδρομίας του, το 1858. Το τυπογραφείο του ήταν το πρώτο σε όλη την ανατολική Μεσόγειο που διέθετε χυτήριο για την παραγωγή στοιχείων πολλών ειδών και μεγεθών, μονάδα στερεοτυπίας, πιεστήρια και βιβλιοδετείο.

Ο Κωνσταντίνος Γκαρπολάς ήταν ο μόνος που στάθηκε αντιμέτωπος με αξιώσεις στην κυριαρχία του Κορομηλά και κατάφερε να λειτουργήσει ένα συγκροτημένο τυπογραφείο που μπόρεσε να τον ανταγωνιστεί για λίγο διάστημα (1838-1844). Στο τέλος, όμως, οι μεγαλεπήβολες και οικονομικά ασύμφορες εκδόσεις του – χωρίς την κυβερνητική υποστήριξη που έχαιρε ο αντίπαλός του – τον οδήγησαν στη χρεωκοπία.

Η άρση της λογοκρισίας στα Επτάνησα έδωσε την ευκαιρία να ιδρυθεί ένα αξιόλογο τυποεκδοτικό κέντρο στη Ζάκυνθο με την ονομασία «Παρνασσός», υπό τη διεύθυνση του Σέργιου Ραφτάνη. Το τυπογραφείο του υπήρξε ένα από τα παραγωγικότερα για περισσότερο από τριάντα χρόνια, αλλά στο τέλος ο μεγάλος ανταγωνισμός της Αθήνας ανάγκασε τον Ραφτάνη να μετακινηθεί κι αυτός στην πρωτεύουσα το 1888, χωρίς όμως σημαντική επιτυχία εκεί. Ένας ακόμη δραστήριος τυπογράφος-εκδότης του δεύτερου μισού του 19ου αιώνα ήταν ο Χρήστος Νικολαΐδης Φιλαδελφεύς, ο οποίος ξεκίνησε στην Αθήνα το 1842 με το τυπογραφείο του «Μνημοσύνη» (εικ. 173), ενώ λίγα χρόνια αργότερα το μετονόμασε σε «Ερμή» και επεκτάθηκε με δεύτερο ομώνυμο κατάστημα στην Κέρκυρα, τυπώνοντας πολυάριθμα βιβλία και εφημερίδες και στις δύο πόλεις.

Στη Σύρο, επίσης, η ραγδαία οικονομική ανάπτυξη της Ερμούπολης ως εμπορικού, βιοτεχνικού και τραπεζοπιστωτικού κέντρου δημιούργησε πρόσφορο έδαφος σε πολλούς τυπογράφους. Οι περισσότεροι, όπως ο Νικόλαος Βαρότζης, ο Γεώργιος Μελισταγής, ο Γεώργιος Πολυμέρης, ο Νικόλαος Βαρβαρέσος και πολλοί άλλοι ήλθαν από άλλες περιοχές της Ελλάδος και συνέβαλαν ουσιαστικά στην έντονη πολιτιστική δραστηριότητα του νησιού. Σημαντικότερος από όλους δε αναδείχτηκε ο Ρενιέρης Πρίντζης, ο οποίος ξεκίνησε με ελάχιστα μέσα το 1856 και κατάφερε να δημιουργήσει το μεγαλύτερο τυπογραφικό κατάστημα έως τις αρχές του 20ού αιώνα, ενώ υπήρξε ο πρώτος που εισήγαγε στην Ελλάδα τη νέα τεχνολογία των περιστροφικών ατμοκίνητων ταχυπριεστηρίων πριν ακόμη αυτά εμφανιστούν στην Αθήνα.

Στην Ευρώπη καθ' όλη την περίοδο του ύστερου 19ου αιώνα η τυπογραφική τέχνη γνώρισε σταδιακά μια γενικότερη ποιοτική και αισθητική υποβάθμιση σε σύγκριση με τα εξαιρετα βιβλία που είχαν εκδοθεί έως τις αρχές του. Η σημαντικότερη αιτία υπήρξε η υπέρμετρη εμπορευματοποίηση της τυπογραφικής παραγωγής σε μαζική κλίμακα και η στροφή σε φθηνότερα υλικά για την ελαχιστοποίηση του κόστους και τη μεγιστοποίηση του κέρδους. Η πρώτη μείωση ποιότητας σημειώθηκε στην παραγωγή του χαρτιού, όταν η πρώτη ύλη, τα κουρέλια του πληθυσμού των αστικών κέντρων, δεν επαρκούσε πλέον για να καλύψει τη ραγδαία αύξηση της ζήτησης χαρτοπολτού. Οι τιμές του προϊόντος ανέβηκαν κατακόρυφα, αναγκάζοντας πολλούς εκδότες να στραφούν σε εναλλακτικές λύσεις. Η φθηνότερη ήταν η πολτοποίηση ξυλόμαζας, αν και το παραγόμενο χαρτί υπολείπεται σημαντικά σε ποιότητα και αντοχή. Η τυπογραφική αισθητική των βιβλίων άρχισε επίσης να επηρεάζεται από την παλίρροια των εφήμερων εντύπων που παρήγαν κατά χιλιάδες οι τυπογράφοι σε κάθε πόλη και χωριό, με σκοπό τη διαφήμιση των πολλών προϊόντων και υπηρεσιών που κατέκλυζαν πλέον τις αγορές. Για τον σκοπό αυτό δεν δίσταζαν να χρησιμοποιούν πηχυαίους τίτλους, εικονογραφήσεις χαμηλής ποιότητας και μια ατέλειωτη ποικιλία διαφημιστικών γραμματοσειρών για εντυπωσιασμό, τις οποίες ασταμάτητα παρήγαν τα στοιχειοχυτήρια της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Αγγλίας. Αυτός ο υπερκορεσμός της έντυπης παραγωγής με κάθε είδους εξωφρενικούς σχεδιασμούς στοιχείων και διακόσμου είχε, βέβαια, το αντίστοιχό του σε όλη την αισθητική του βιομηχανικού σχεδιασμού της περιόδου, από την αρχιτεκτονική έως την επιπλοποιία, τη μηχανουργία, την κεραμοποιία κ.λπ.

Οι εκδότες ελληνικών βιβλίων, αναπόφευκτα, προσπάθησαν στο μέτρο των δυνατοτήτων τους να μιμηθούν αυτή τη ρηχή τάση επιδεικτικής γλιδής και υπερβολής. Αν διασώθηκαν ως ένα βαθμό, αυτό οφείλεται μάλλον στην ένδεια επιλογών παρά στην αισθητική αντίστασή τους.

Ο πλέον αντιπροσωπευτικός όλων των εκδοτών αυτής της αντίληψης ήταν ένας νέος επιχειρηματίας, ο Αναστάσιος Κωνσταντινίδης, ο οποίος τάραξε τα νερά της ελληνικής τυπογραφίας από το 1885. Στα πρότυπα του Κορομηλά, από τους κληρονόμους του οποίου εξαγόρασε τον τυποτεχνικό εξοπλισμό που εκείνος είχε αφήσει, ανέπτυξε την τυποεκδοτική επιχείρησή του με εντυπωσιακό ρυθμό και οργάνωσε μια κάθετη παραγωγή σε όλους τους τομείς. Τα βιβλία του κάλυπταν κάθε ενδιαφέρον του κοινού, ενώ τόλμησε πρώτος να συμπεριλάβει και έγχρωμες λιθογραφίες όχι μόνο στα εξώφυλλα, αλλά και στην εικονογράφηση του κειμένου. Περισσότερο, ίσως, από όλες τις εκδόσεις του, το δειγματολόγιο τυπογραφικών στοιχείων που κυκλοφόρησε το 1899 αντικατοπτρίζει την πληθωρική αισθητική πολυσημία της περιόδου που έφτασε από την Ευρώπη, της περίφημης *Belle Epoque*.

Άλλοι εκδότες που διέπρεψαν την ίδια περίοδο ήταν οι αδελφοί Πολύβιος και Δημήτριος Σακελλάριος, οι οποίοι παρέλαβαν τον εκδοτικό οίκο του πατέρα τους Αθανασίου και τον ανέπτυξαν σε έναν από τους εγκυρότερους της χώρας, ιδιαίτερα στο πεδίο των λεγομένων Βιβλιοθηκών, δηλαδή επιστημονικών σειρών βιβλίων με την οικονομική χορηγία πλούσιων Ελλήνων, όπως η «Ζωγράφειος Βιβλιοθήκη» και η «Βιβλιοθήκη Μαρασλή». Ο Μιχαήλ Σαλίβερτος, αντίστοιχα, ξεκίνησε την εκδοτική σταδιοδρομία του τη δεκαετία του 1890 και από το 1900 απέκτησε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στοχεύοντας στη φθηνή άκρη της βιβλιοπαραγωγής, δηλαδή σχολικά κείμενα, καζαμίες, λαϊκά μυθιστορήματα κ.λπ. Το τυπογραφείο του εκσυγχρονίστηκε, επιτρέποντάς του να επεκταθεί και σε απαιτητικότερες εκδόσεις επιστημονικών τίτλων και, κυρίως, δίχρωμων εκκλησιαστικών κειμένων (*Ευαγγέλια, Ευχολόγια, Ωρολόγια κ.ά.*). Ο οίκος Σαλίβερτος παρέμεινε ισχυρός και συνεχίστηκε και μετά τον θάνατο του ιδρυτή του κατά τον μεσοπόλεμο.

Μια από τις μακροβιότερες ελληνικές εκδοτικές δυναστείες ξεκίνησε με την ίδρυση του λογοτεχνικού περιοδικού *Εστία* από τον Παύλο Διομήδη, το 1876. Το 1892 ο τυπογράφος Κάρολος Μάισνερ συνεταιρίστηκε με τον Νικόλαο Καργαδούρη στην οργάνωση ομώνυμου τυπογραφείου όπου θα τυπωνόταν το περιοδικό, ενώ από το 1885 είχε ήδη ιδρυθεί και το βιβλιοπωλείο «Εστία» από τον Γεώργιο Κασδόνη και συνεχίστηκε από τον Γεώργιο Κολλάρο, ο οποίος διέυρνε τη δραστηριότητά του προς τον εκδοτικό χώρο. Το τυπογραφείο, ο εκδοτικός οίκος και το βιβλιοπωλείο ενώθηκαν σε μια επιχείρηση τη δεκαετία του 1920 από τον Κωνσταντίνο Σαραντόπουλο. Μετά τον πόλεμο το τυπογραφείο έκλεισε, αλλά η «Εστία» ως βιβλιοπωλείο και εκδοτικός οίκος εξακολουθεί να λειτουργεί με επιτυχία έως σήμερα.

ΚΟΡΝΗΛΙΟΥ ΝΕΠΩΤΟΣ

ΒΙΟΙ ΤΩΝ

ΕΞΟΧΩΝ ΗΓΕΜΟΝΩΝ.

Μεταγλωττισθέντες ἐκ τῆς Λατινίδος φωνῆς

ΠΑΡΑ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΛΑΝΤΙ

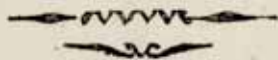
Δ. τῆ Φ. Φ.

Μετὰ ἢ Σημειώσιων τινῶν ἀναγκαίων.

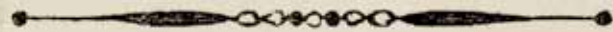
Ἀφιερωθέντες δὲ τῇ κλεινῇ Ἀδελφότητι τῆς Κυρίας

ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ.

Ἐκδοσις Πρώτη.

ΕΝΕΤΙΉΣΙ α ω α. 1801.

Παρά Πάνω Θεοδοσίῳ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων.

CON LICENZA DE' SUPERIORI.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

νης, ἔτε πόνων, ἔτε φροντίδων διὰ τὴν
τῆ Γένους ἐπίδοσιν ἢ ὠφέλειαν, χρειαν δὲν
ἔχετε προτροπῆς, ἵνα εὐτολμότερον δια-
νύσητε τῆς δόξης ἢ ἀθανασίας τὴν ὁδόν,
εἰς τὴν ὁποίαν μέχρι τῶδε τοσῶτον ἐπρο-
χωρήσατε.

Δὲν προσηνέχθησαν ἔν τῇ Ὑμετέρᾳ
κλεινῇ Ἀδελφότητι τὰ δύο ταῦτα Ὑπο-
μνήματα μὲ τοῖστον εἰς πρός Αὐτὴν ἀνα-
φελῆ σκοπόν· ἀλλὰ μᾶλλον ἵνα λάβεν ἐκ
τούτων οἱ Ἐντυγχάνοντες ἀφορμὴν νὰ
ἐξετάσων πόσῃ ἀναφορὰν ἔχει ὁ Ὑμέτε-
ρος ὑπὲρ τῆ Γένους διακαῆς ζῆλος, μὲ
τὰ ἔργα τῶν ἐξόχων ἐκαίνων Ἀνδρῶν.
Ἐγὼ

Φαγοῦσαν ἄγριόν τι;
 Τανῶν ἔδω μὲν ἄστον,
 Ἄφαρπάσσα χερσῶν
 Ἀνακρέοντος αὐτοῦ·
 Πιεῖν δὲ μοι δίδωσι
 Τὸν οἶνον, ὃν προπίνει.
 Πιῶσα δ' ἂν χορεύσω,
 Καὶ δεσποτὴν ἐμοῖσι
 Πτεροῖσι συγκαλυψῶ
 Κοιμωμένη δ' ἐπ' αὐτῷ
 Τῷ βασιτεῖ καδεύδω.
 Ἔχεις ἅπαντ', ἄπελθε·
 Λαλιότεραν μὲν ἔδηκας,
 Ἄνδρα πε, καὶ κορώνης.

ΕΙΣ ΕΡΩΤΑ ΚΗΡΙΝΟΝ. Ι.

Ἔρωτα κηρινόν τις
 Νεηνίης ἐπόλει·
 Ἐγὼ δὲ οἱ παραστάς,
 Πόσου δέλεις, ἔφη, σοί

κειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέ-
γει τῷ παραλυτικῷ· ἴσθον, ἀφέωνταί σου αἱ
ἁμαρτίαι. Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ
καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐ-
τῶν· Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύ-
ναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἰς ὁ θεός; Καὶ
εὐθέως ἐπιγινούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ,
ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν
αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις
ὑμῶν; Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον; εἰπεῖν τῷ παρα-
λυτικῷ· Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι; ἢ εἰπεῖν·
Ἐγειρε, ἄρον σου τὸν κρᾶββατον, καὶ περιπάτει;
Ἴνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας· λέγει τῷ
παραλυτικῷ· Κοὶ λέγω· Ἐγειρε, ἄρον τὸν κρᾶβ-
βατόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ
ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κρᾶββατον, ἐξῆλ-
θεν ἐναντίον πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας,

5. κγ. ἀφίονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι — κ. Ἐγειραι, καὶ ἄρον
σου.

β. κγ. οὗτος διαλογίζονται 12. δ. ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάν-
9. κ. Ἀφίονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι; τας·

καὶ δοξάζειν τὸν θεόν, λέγοντας· Ὅτι οὐδέποτε
οὕτως εἶδομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐδίδασκεν
14 αὐτούς. Καὶ παράγων εἶδε λευῖν τὸν τοῦ Ἀλ-
φαιίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει
αὐτῷ· Ἀπολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολού-
15 θησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι
αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελωνῶν
καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ, καὶ ἠκολού-
16 θησαν αὐτῷ. Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φари-
σαῖοι, ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν
καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει
17 καὶ πίνει; Καὶ ἀνούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς·
Οὐ χρειαν ἔχουσιν οἱ ἰσχυρόντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ
κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἦλθον καλεῖσθαι δικαίους,
ἀλλὰ ἁμαρτωλοῦς.

14. δ. εἶδε Ἰακωβον τὸν τοῦ

16. δ. Διατὶ μετὰ

— ἀλλ. δ. Ὅτι μετὰ

17. κ. ἁμαρτωλοῦς εἰς μετάνοιαν.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,

ΠΕΡΙΕΧΩΝ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΔΙΑΝΟΥ ΤΗΝ ΒΟΙΚΙΑΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑΝ,
ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΚΟΥ, } ΤΑ ΣΥΖΟΜΕΝΑ.
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ, }

Οίς προσετέθησαν και βραχίλια σημειώσεις, και Στοιχηματώσεις αὐτοεπιχειρήματα περί τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης.

Φιλοτίμη δαπάνη τῶν ΔΑΔΕΦΩΝ ΣΩΣΙΜΑΔΩΝ, παιδείας
ἱνικα τῶν τῆν Ἑλλάδα φρονῶν διδασκομένων Ἑλλήνων.

Ἄνθρωπος, παιδείας μὲν ἀρκῆς τυχὼν, καὶ φύσεως εὐταχέως
θεύκτων, ἐμμετάστον τα ἴσως γίγνεται βολεῖ μὴ ἰκανῶς
δὲ, ἢ μὴ καλῶς τραφῆν, ἀγνώστων τῶν ὅσα γὰρ γὰρ
Πλάτων, Περὶ νόμ. τ. σελ. 265.

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΦΙΡΜΙΝΟΥ ΔΙΔΟΤΟΥ.

ΑΔΕ.

270 ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

κωνωνῶν εἶχε τῆς βασιλείας, εἰς ἧσει Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός.
(Ὡς τὸ αἶτόν, Πηλ. II, σελ. 593.)

Προσθεῖται δ' ἂν τις τούτοις καὶ τὰ παρὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ
Νικόλαου. Φησὶ γὰρ ὁ αὐτὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ ἐπὶ Δάφνῃ παρα-
ταγεῖν τοῖς Ἰνδῶν πρέσβειν, ἀργυρίους παρὰ Καίσαρα τὸν
Σεβαστόν. Ὅσος ἐκ μὲν τῆς ἐπιτολῆς πλείους διηλοδοθεῖ, σωθῆναι
δὲ τρεῖς μόνους, ὡς ἰδεῖν φησὶ, τοὺς δ' ἄλλους ὑπὸ μάκρας
τῶν ὁδῶν διασπαρῆναι τὸ πλεόν. Τὴν δ' ἐπιτολὴν Ἰλιανί-
ζων ἐν διεστέρα γεγραμμένη, δηλοῦσκει, ὅτι Πῆρος εἰς γρά-
ψαι Ἰζακασίων δι' ἄρχων βασιλέων, ὅμοις περὶ πολλοῦ ποι-
οῦτο φίλος εἶναι Καίσαρα καὶ Ἰσοκράτους εἰς διόδον τε παρέχων
ἅπῃ βουλεται, καὶ συμπεράττων ὅσα καλῶς ἔχει. Ταῦτα μὲν
ἔφη λέγειν τὴν ἐπιτολὴν, τὰ δὲ κομισθέντα δῶρα προσενέγ-
και ὁ αὐτὸς οὐδέ τις γυμνῶν ἐν περιζώματι, κατακτετασμένων
ἀρώμασιν· εἶναι δὲ τὰ δῶρα τὸν τε Ἑρμῆν ἀπὸ τῶν ἁμῶν
ἀφρημένον ἐκ νηπίου τοῦ βραχίονος, ὃν καὶ ἡμεῖς εἶδομεν,
καὶ ἔχιδνας μεγάλας, καὶ ἕρην πηγῶν δέκα, καὶ γελάντα
ποταμίων τρίπυλον, πέρδικα δὲ μαῖζω γυμνῶν. Συνὴν δὲ, ὡς
φησὶ, καὶ ὁ Ἀθήνησι κατακαύσας ἑαυτὴν. Ποιεῖν δὲ τοῦτο
τοὺς μὲν ἐπὶ κακοπραγίᾳ, ζητούντας ἀπαλλαγὴν τῶν παρόν-
των, τοὺς δ' ἐπ' εὐπραγίᾳ, καθάπερ τοῦτοις· ἅπαντα γὰρ
κατὰ γνώμην πράξαντα μέχρι νῦν, ἀπείναι δὲ, μὴ τι τῶν
ἀβουλήτων χρονίζοντι συμπίπτει· καὶ δὲ καὶ γελάντα ἀλα-
σθαι γυμνῶν ἰπελελειμμένων ἐν περιζώματι ἐπὶ τὴν πορῶν.
Ἐπιγραφεῖται δὲ τῷ τάρφῃ·

ΖΑΡΜΑΝΟΣ ΧΗΓΑΝ
ΙΝΔΟΣ ΑΠΟ ΒΑΡΤΟΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ ΙΝΔΩΝ ΕΘΝ
ΕΑΥΤΩΝ ΑΠΑΘΑΝΑΤΙΣΑΣ ΚΕΙΤΑΙ.

(Ὡς τὸ Σπράβονος, Γεωγρ. Β.Θ. II, σελ. 719.)

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΩΝ ΕΘΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗΣ,

ΤΑ ΠΑΡΑ ΤΟ ΣΤΟΒΑΙΟ.

ΑΕΙΨΑΝΑ.

ΘΥΝΟΙ.

ΘΥΝΟΙ τοὺς ναυαγίους φιλανθρώπως δεγόμενοι φίλους ποι-
οῦνται. Τῶν δὲ ζῆνων τοὺς μὲν ἰουσαίως Ἰθόντας σρόδρα
τιμίαι, τοὺς δὲ ἀκουσίως καλῶσιν.

ΑΡΙΤΟΝΟΙ.

Αρίτωνοι τῶν ἐμφύγων ὠδῶν ἀπεκτείνουσι, τὰ δὲ κερῶ-
μα τῶν χρηστικῶν ἐν χρυσαῖς εὐστραῖς φυλάττουσι.

ΔΑΡΔΑΝΟΙ.

Δαρδανεῖς, Ἰλλυρικῶν ἔθνος, τρεῖς ἐν τῇ βίῃ λούοντες
μόνον, ὅταν γενῶνται, καὶ ἐπὶ γάμοις, καὶ τελευτώντας.

ΓΑΛΑΚΤΟΦΑΓΟΙ.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικῶν ἔθνος, αἰκίαι εἶναι, ὡστερ
καὶ οἱ πλείους Σκυθῶν. Τροφὴν δ' ἔχουσι γάλα μόνον ἵπ-
πων, ἐξ οὗ τυροποιούντας ἰσθίουσι καὶ πίνοσι. Καὶ εἰσι
διὰ τοῦτο δυσμαχώτατοι, σὺν αὐτοῖς πάντα τὴν τροφὴν
ἔχοντες. Οὕτοι καὶ Δαρδανῶν ἐτρέψαντο.

Εἰσι δὲ καὶ δικαιοτάτοι, κοινὰ ἔχοντες τὰ τε κτήματα
καὶ τὰς γυναῖκας, ὡς τοὺς μὲν πρεσβυτέρους αὐτῶν πατέ-
ρας ὀνομάζουσι, τοὺς δὲ νέους παῖδας, τοὺς δ' ἑλικας ἀδελφοὺς.
Ἦν ἂν καὶ Ἀνάχρασις, εἰς τῶν ἐπιτῶν σαρῶν νομισθεῖς, ὡς ἄλλων

1805 Αδαμαντίου Κοραή, *Πρόδρομος Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης*. Firmin Didot, Παρίσι. Από τις πρώτες εκδόσεις όπου χρησιμοποιήθηκαν τα νέα τυπογραφικά στοιχεία Didot (Απλά) που ἐμελλε να κυριαρχήσουν ἐκτοτε στις ἑλληνικές εκδόσεις ἕως τις ἡμέρες μας. Η μόνη γραμματοσειρά που μπόρεσε να καθιερωθεῖ ὡς «αντίπαλο δέος» ἐμφανίστηκε στις αρχές του 20οῦ αἰῶνα, μάλλον ἀπὸ τη Γερμανία, κυρίως για χρήση στις εφημερίδες καὶ σήμερα ὀνομάζεται Times.

Ι Π Τ Ι Λ Α

Κ Ε Λ Α Μ Ι
Τ Ζ Α Ν Α Κ Ι Φ Α Ε Τ Λ Ο Υ

Χελασλῆ Χρισὸς ἐΦῶντιμιζῆν, ἰσχεντζελερῶ ἰτζῆν,
βῆ ἀζιμετλῆ ἀνάσασσι ἰτζῆν, Ἰησὺς
Χρισὸζῆν.

Κηριττλι Ἀθανάσιος Βαρῶχα, Ἱερομοναχοσῆν να-
σαατλαριντᾶν, ῥῶμτζαταν, τρετζε τιλινῆ
τευσιῆ, ἀτάλ γιαλῶ.

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣΤΑΝ.

Ἰμανλῆ μωμῆν Ὁρθόδοξος Χριστιανλαρῆν κεΦαε-
τλιγῆ ἰτζῆν, σῆμτι ἰκιντζῆ κερῆτ πασμαγιαῖ
βερίλτῶ.

Ἀσιτανετῆ Πατριαχανετῆ ὀλᾶν Πασμα-
χανετῆ, 1807 ΣΕΝΕΤΙΝΤῆ.

ΚΙΟΥΛΛΟΥΓΕΤΙ

Νιὰζ ἰτῆπ, μωμῆν χριστιανλαρᾶ, σιῆ Φελῆκ,
ἔγλικ βῆ σαλιχ κεΦαετλερ, τζῶμνεσινε.

Ζιμετλῆ μωμῆν χριστιανλᾶρ, ἔρ κῆμ μπῶ γετῆ
νασαατλαρῶ καπῆλ ἰτέρσε, νιὰζ ἰτέρῆμ σιζλε-
ρῆ καπῆλ ἑτέσις, βῆ ἔρ τερλῶ ἰχτικᾶτιλαν, βῆ
Ἰμαχιγῆτ ἰζετλε ἀζῆμ Χρισὸς ἐΦῶντινεν τζα-
Φαλαρινῶ, τζεκτιγῶ ἑζιετλερῶ μπιζῆμ ἰτζῆν ἑσιτέσις. βῆ
γιωρεῖνιζῆν ἰτζῆν ἑζιζιτιρέσις, νίτζε Χρισὸς ἐΦῶντιμιζ τευ-
νῶν ἔσνε τζιζιτιρετῶ, βῆ ἰτζῆν ἑζιζιτιρέσις καπῆλ ἔγλετῆ, μπι-
ζῆμ κῆναχλαριμιζῆ ἀΦ ἔγλεσῆν ντεῖ, βῆ μπιζῆ μελχιετινῆ
ναῖλ ἔγλεσῆν ντεῖ. ἔγε ἰζῆρσενεζ, χοσνεζᾶ κελῆρσε ὀχωγιαῖ-
σις, ὀλ Φεργιατλε, ἀτζιλῶ κῆντε, ἀζῆμ μ.πογιῆκ τζεμαῖτᾶ,
κερέκτερ μπεᾶν ἰτῆγιμιζε κιορῆ ἔρπιε νασαατῶ, βακτιντᾶ
ὀχωγιαῖσις. Ἰλκ ἐβελκῆ, ὀνκῆ Εὐαγγέλιος κετζεσῆ ἀλτιντζῆ εὐ-
αγγέλιοζτᾶ ὀχωγιαῖσις βῆ ἰκιντζῆ νασαατῶ ἰπτιτα κῆ ὠρα-
τα, ἔτζ Φαλμῶς ὀχεντκῆτᾶ, εὐαγγέλιοζ τᾶν σογρᾶ, κεζᾶ-
λιε ὀτεκιννερῶ ταχῆ ἔρπιε ὠρατα ὀχωγιαῖσις. βῆ σῆζ παπαζ-
λᾶρ, κερέκτερ τζεμαετῆ ἐββελτῶν χεπᾶρ βερέσις, ἑκῆλι-
σαγῆ πιρικῆσῆν, Χρισὸς ἐΦῶντινῆν τζεκτιγῆ τζαΦαλαρῶ ἑσιτ-

Α

1807 Αθανασίου Βαρούχα, ιερομονάχου, *Ιπιλά κελαμί τζανά κιφαετλού*... Πατριαρχικόν Τυπογραφείον, Κωνσταντινούπολη.
Ἐκδοση στα καραμανλίδικα, δηλαδή στην τουρκική γλώσσα αλλά με ελληνικά τυπογραφικά στοιχεία, για τους τουρκόφωνους χριστιανούς της Μικράς
Ασίας.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ

ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΜΟΥ.

Σύγγραμμα

I. N. Βουίλλου,

Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

ὑπὸ E. N. τῆς ἐξ Ἄνδρου.

αποκ.

ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ.

1820.

Ἐν τῷ Τυπογραφίῳ τῆς τῶν Κυδωνίων Σχολῆς,
παρὰ Κωνσταντίνου Τόμπρα Κυδωνίας.

)(κ')(

ἔσαι κἂν διὰ τῆς μεταφράσεως καὶ εἰς τῶν Γάλλων τὴν
γλώσσαν καὶ εἰς τὴν μητρικὴν σου. Ἐὰν ὁμως ἐπιτύχη
νὰ κάμῃς τὴν μετάφρασιν τοιαύτην, ὅποια καὶ νὰ ἀνα-
γνωσκαται μὲ εὐαρέστησιν, τότε θέλεις λάβειν ἀμοιβὴν
τῶν κόπων σου τὸν ἔπαινον τῶν ὁμογενῶν, καὶ τὰς εὐ-
λογίας ἐμοῦ τοῦ γέροντος, ὃς τις ἀποθνήσκω πλέον εὐ-
χαριστημένος, ἂν οὐ ἴδω ὅτι ἡ παιδεία ἐπροχώρησε καὶ
εἰς αὐτὰς τοῦ γένους μου τὰς γυναῖκας. Υἱαίνει καὶ
πρόκοπτε εἰς τὴν ΤΕΧΝΗΝ ΤΟῦ ΒΙΟΥ!

Ὁ εὐχέτης τῆς προκοπῆς σου

Κοραῖς.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΜΟΥ.

Τὰ πτηνὰ τῆς γυναικὸς τοῦ Ἑλβετίου.

Η ἄξιογάπητος σύζυγος αὐτοῦ τοῦ ἐνδόξου Συγγρα-
φίως, ὃς τις ἐδυνήθη νὰ περιγράψῃ μὲ τόσῃν εὐφράδειαν
καὶ τὰς πλάνας, καὶ τὰς ὠφελείας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύ-
ματος, ἡ κυρία Ἑλβετία, τῆς ὁποίας αἱ χάριτες καὶ τὰ
σπάνια προτερήματα ἐπέπνευσαν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς τό-
περι Εὐδαιμονίας θελητικώτατον πνεῦμα, εἶχε μεγάλην
εἰς τὰ πτηνὰ κλίσιν.

Ἐγνώριζεν αὐτὴ ὅλα τὰ εἶδη, ὅλας αὐτῶν τὰς γενε-
ὰς, καὶ τὰ συνήθειζεν εἰς τὸν καλὸν τοῦ Ἰησοῦ οἶκόν
της, εἰς εὐρύχωρον καὶ πολυέσδοον ὄρνιθωνα, τὸν ὅποιον
ἔλλειε μόνον τὴν νύκτα, διὰ νὰ φυλάττῃ τὰ πολυάρθμα
πτηνὰ τῆς ἀπὸ τὰ κακοποιὰ ζῶα τὴν δὲ ἡμέραν, ἂν οὐ

A

1820 J.N. Wuille, *Συμβουλαί προς την θυγατέρα μου*. Τυπογραφείο της Σχολής των Κυδωνιών, Κυδωνίες. Το πρώτο τυπογραφείο που εγκαταστάθηκε στις Κυδωνίες από τον Κωνσταντίνο Τόμπρα λίγο πριν την Επανάσταση και καταστράφηκε κατά τη δήωση της πόλης από τους Τούρκους.

ΥΜΝΟΣ (α)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

ἔγραψε

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

ΖΑΚΥΝΘΙΟΣ

Τὸν Μάϊον Μῆνα

1823.

INNO

ALLA LIBERTÀ

DIONISIO SOLOMOS

DA ZACINTO

scrise

Il Mese di Maggio

1823.

Volgarizzato in Prosa Italiana

DA G. GRASSETTI

Prof. di Lettere Italiane e Latine in Zante.

Edizione III

ΕΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΩ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Δ. ΜΕΣΘΕΝΕΩΣ.

1825.

ΥΜΝΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ.

Libertà vo cantando , ch' è sì cara .
Come sa chi per lei vita rifiuta .
DANTE .

1. Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τῆν κίψι
Τῷ σπαταίῳ τῆν ἰσομερῆ ,
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τῆν ἔψι ,
Ποῦ μὲ βία μετράει τῆν γῆ .
2. Ἀπὸ τὰ κίκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά ,
Καὶ σὺν πρώτῳ ἀνδρειωμένη ,
Χαῖρε , ὦ χαῖρε , Ἐλευθεριά !
3. Ἐκεῖ μέσα ἰκατομοῦσες ,
Πικραμένη , ἐτροπαλή ,
Κ' ἐνα στίμα ἀκαρτεροῦσες ,
Ἐλα πάλι , νὰ σοῦ πῆ .
4. Ἄργιε νᾶλθη ἐκεῖνῃ ἡ μέρα ,
Καὶ ἦταν ὅλα σιωπηλά ,
Γιατὶ τὰ κιαζε ἡ φοβέρα ,
Καὶ τὰ πλάκονε ἡ σκλαβιά .

INNO

ALLA LIBERTÀ.

Libertà vo cantando , ch' è sì cara .
Come sa chi per lei vita rifiuta .
DANTE .

1. Τί conosco al taglio tremendo della spada , Τί conosco allo sguardo che rapidissimo misura la Terra .
2. Uscita dalle sacre Ossa degli Ellenj , e qual già un tempo Valorosa , salve , o salve Libertà !
3. Collà dentro ti stavi seconsolata e vergognosa , ed aspettavi una voce , che piena di Te ti dicesse : Sorgi di nuovo ! (b)
4. Tardava a venire quel giorno , e le voci erano tutte mute : perchè la Minaccia le atterrava , e le opprimeva la Sorvità .

1825 Διονυσίου Σολωμού, Ὑμνος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν (Inno alla Libertà), G. Grassetti (μτφρ. στὴν ἰταλική). Τυπογράφος ὁ Δημήτριος Μεσθενέας, Μεσολόγγι.

Ἡ ἱστορική 1η ἐκδοση τοῦ ποιήματος ποὺ ἐκδόθηκε στὴν πολιορκημένη ἀπὸ τοὺς Τούρκους πόλη.

HOMERI ODYSSEIA.

NOVA
EDITIO STEREOTYPA

ITERATIS CURIS
CASTIGATA ET EXPOLITA.

TOMUS I.
RHAPSODIA I—XII.

LIPSIÆ
SUMTIBUS ET TYPIS CAROLI TAUCHNITZ.
1828.

SUMMARIVM.

Invocata Musa, ut Ulysses canat ab eversa Troia errantem, et amissis omnibus sociis, domum redeuntem (1-10), narratio ducitur ab eo tempore, quo Calypso insulam ille relictus est. Absente enim Neptuno, cuius ira virum iam dudum redita arcebat, decretum fit in concilio deorum, ut Calypso eum ab Ogygia insula discedere domumque reverti sinat (11-95): Minerva autem, quae id maxime agit, in Ithacam ad filium ipsius pubescentem festinat, ubi magna turba procorum, nuptiis Penelopes imminentium, Ulyssis copias quotidianis conviviis absumit (96-112). Apud eos aeger animi Telemachus assidens reverenter excipit deam, Mentae, Taphiorum regis, specie insatam, quae ipsum variis sermonibus ad spem patris propediem reduci videndi excitat, hortaturque ad concionem Ithacensium agendam, in qua procorum iniurias palam accusat, et ut ipse statim, de patre sciscitatum, ad Nestorem ac Menelaum proficiat, recens ab erroribus regressus (113-318) Mox, ubi ex oculis evanuit dea, non sine indicio numinis, Phemius, procorum epulis adhibitus, canere orditur de infelici navigatione Aithyrorum; quo argumento offensa Penelope cantorem ad alia revocare conatur: sed a filio libere reprehenditur, qui nunc primum etiam cum proci contumacias generosa simplicitate expostulat, et in crastinum indicit concionem, haud dissimulato consilio suo (319-419). Interim flexo in vespertinam die proci a cantu et saltatione cubitum discedunt domos, ipsaque Telemachus dormi-

tit: it (420-444)

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Θεῶν ἀγορά. Ἀθηναῖς παραινεῖς
πρὸς Τηλέμαχον.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολὺτροπον, ὄσμάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολιθρον ἔπεσον·
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω·
πολλὰ δ' ὄγ' ἐν πότινι πάθεν ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν,
ἀργύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων. 5
ἀλλ' οὐδ' ὧς ἐτάρους ἐξήύσατο, ἰέμενός περ·
αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν αἰτιοθαλίησιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ἐπειότορος Ἥελλιοιο
ἦσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
τῶν ἀμόθεν γε, θεᾶ, θύγατερ Διός, εἰπέ καὶ ἡμῖν. 10
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
οἴκοι ἔσαν, πόλιμόν τε πεφηνγότες ἠδὲ θάλασσαν·
τὸν δ' οἶον, νόστον κερσημένον ἠδὲ γυναικός,
Νέμφῃ πότινι ἔρκε Καλυψὸς, δια θεάων,
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι. 15
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν.

Α 2

ΣΟΦΟΚΛΗΣ
ΠΑΡΑΦΡΑΣΘΕΙΣ, ΣΧΟΛΙΑΣΘΕΙΣΤΕ,
ΚΑΙ ΕΚΔΟΘΕΙΣ

ὑπό
ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΔΟΥΚΑ.
ΕΙΣ ΤΟΜΟΥΣ ΔΥΟ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

« Εἰ μὲν ἀνάσσειν δεῖται τὸ πόνημα, τὸ θεῶ χάρις, δι' οὗπερ πᾶν
→ κατορθοῦται καλὸν εἶδ' ἀσυντάλις, εἴη ἂν ἡμέτερον τὸ αἰτίημα·
→ καὶ ἐπαύεται πρὸς με τὸν τεκόντα τὸ κόπημα ἰσομανόν μοι μνη-
→ μας ἡμπύρευμα. » Ζώναρ.

ΕΝ ΑΙΓΙΝῃ,
ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ.

1834.

Τῷ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤῷ ΒΑΣΙΛΕΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΘΩΝΙ Τῷ Δ'.

ΕΥΧΑΙΜΟΝΕΙΝ.

Πτυκτοῖς ἐν πινακῆσσι βιβλίου πυκινῆς Σοφοκλῆος
Ἀμπύξας εἶδος, περιβείς τε οἱ εὐλαλον ἀνδάν,
Πιερίδων προπόλοις, τοὺς πατρῶων πόθος αἰρεῖ,
Ἄνθετο τήνδε θεμισσοσύνης μεδέοντι ΟΘΩΝΙ
Ἀμφρότερον, Βασιλεῖτ' ἀγαθῷ, κρατερῷτ' αἰχμητῇ
Νεόφυτος Δούκας
Ὁπαδὸς εὐρχος.

M E D E A

OF

EURIPIDES,

FROM THE TEXT, AND WITH A TRANSLATION OF THE NOTES OF PORSON;

CRITICAL AND EXPLANATORY REMARKS, ORIGINAL AND SELECTED;

ILLUSTRATIONS OF IDIOMS FROM MATTHIÆ, DAWES, VIGER, &c. &c.

EXAMINATION QUESTIONS, AND COPIOUS INDEXES.

BY THE

REV. J. R. MAJOR, M.A.

MASTER OF KING'S COLLEGE SCHOOL, LONDON.

FOR THE USE OF SCHOOLS AND COLLEGES,

THIRD EDITION,

LONDON:

SOLD BY LONGMAN; WHITTAKER; BALDWIN;

AND ALL OTHER BOOKSELLERS.

λήξουσ' αἰδαῖν,
τὰν ἑμὰν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύνας.
οὐ γὰρ ἐν ἀμείτερα γνάμα λύρας
ἅπασε θέσπιν αἰδαῖν

425

Φοῖβος ἀγῆτωρ μελίων' ἐπιὶ ἀντ-
άχρῳ' ἂν ὕμνος
ἀρσίων γίνα. μακρὸς δ' αἰὼν ἔχει
πολλὰ μὲν ἀμείτεραν
ἀνδρῶν τε μοῖραν ἱπτιῖν.

430

οὐ δ' ἐκ μὲν οἴκων πατρῶν ἰπλευσας στροφῆ β'.
μαιομένη κραδίᾳ,
διδύμους ὀρίσασα πόντου

422. λήξουσ' αἰδαῖν: Horace has imitated this construction: Od. ii. 9, 17. desine nullum Tandem querere rursus: iii. 27, 69. obsequio iterum.

423. ὑμνεῖσαι, the Ionic form for ὑμνεῖσαι, denoting ὕμνος: this verb is used in a periphrastical sense in Æsch. S. c. Th. 6. εἰ ἔ' αἰδ' ἢ μὴ γένοιντο, συμφορὰ τέλει. Ἐπεὶ οὐκ ἔστι κατὰ ἐκτὴν ἑσπέρην ἢ ἐπὶ ἀπὸ τοῦ φρονίμου καλεῖσθαι. Soph. El. 381. γὰρ ἔ' ἐν κτηρεφί Στόγγ, χροὸν τῶσ' ἀρῶν, ἀμύθηται κατὰ. In Æsch. Prom. 122. 666. Blomf. has edited ελεγχέσθαι and πολεμέσθαι for ελεγχέσθαι and πολεμέσθαι. Monk also Hipp. 168. ἀδων for ἀδων. Elmsl. retains ἀμύθηται, but with hesitation. See v. 458.

425. τὰν ἑμ. ἄρ. The Schol. cites Hesiod 373. ἢ δὲ γινώσκῃ τίκαυτε, τίκαυτ' ὄγε φολήγρον. Od. A. 455. ἐνὶ ἀνέκτι πύρρῳ γινώσκῃ.

425. "B. C. D. L. foveos, which is good in itself, but detrimental to the metre. Hom. Od. 6. 498. ἴδῃς ὄναρ δέσπιν δαῖδῃ." Porson. On the const. of ὄναρ with ἐν, see Porson's note on v. 629.

426. "ἀγῆτωρ L. Φοῖβος ἀγῆτωρ μελίων Eust. II. A. p. 10, 28=8, 45. Hence, observes Bentley, is confirmed

the various reading in Horace Carm. iv. 6, 25. Ductor Argos edices Thebe, Phæbe. Next, ἀντάχρῳ ἕμῳ is the common reading: ἀντάχρῳ ἕμῳ Eust. II. Z. p. 634, 13=401, 8. ἀντάχρῳ ἕμῳ C. Critics vie with each other in correcting, ἀντάχρῳ ἑμῳ." Porson.

427. ἀντάχρῳ ἑμῳ for ἀντάχρῳ, but ἀντάχρῳ: the elision of ε before ἑμ being, as Elmsl. remarks, when compared with that of α, in the ratio of one to ten. Translate thus: I would have chanted a strain responsive to the male sex: for the annals of time can furnish many subjects on our side as well as that of men. On εἰσὼν with an accus., see Eur. Hec. 972.

431. "Thus AM. κερῶν L. κερῶν Bruck, from his membræ; but I cannot believe that this shortens the penultima." Porson. See the note on Hec. 80.

433. ὀρίσασα, Schol. ἀντὶ τοῦ διασείσασα καὶ διακρίσασα τὰς Σομολογίας. ἔστι διακρίσασα καὶ διαλέσασα κερῶν εἰς τῶν ὀνομασίων, ὃ μένος γαστήρος ἐπέταρσεν ὀρίσει. Eur. Suppl. 654. ἄχρ' ἔ' ἀντίπορος γαῖαν ἐν ἀλεῖ διακρίσασα πόρον κερῶν ὀρίσει: "i. e. perturbatis Borporum ad terram oppositam, Asiam pervenit:

πίτρας' ἐπὶ δὲ ξίνα
καίεις χθονί, τὰς ἀνάνδρου
κοίτας ὀλίσασα λίκτρον,
τάλαινα, Φυγὰς δὲ χάρας
ἄτιμος ἱλαυνῖ.

435

βίβανι δ' ὄρκον χάρης, οὐδ' ἔτ' αἰδῶς ἀπιστ. β'.
Ἐλλάδι τὰ μεγάλα

440

μῖνοι, αἰθερία δ' ἀέπτα.
σοὶ δ' οὐτε πατρὸς δομοί,
δύστανι, μεθορμίσασθαι

μόχθων πάρα, τῶν δὲ λίκτρον
ἄλλα βασιλῖα κρείσσει
δομοῖσιν ἱτίστα.

445

ΙΑΣΩΝ.

οὐ γὰρ κατεῖδον πρότον, ἀλλὰ πολλὰκίς,
τραχίλια ὄρη, ὡς ἀμύχανον κακόν.
σοὶ γὰρ παρὼν γῆν τήδε καὶ δόμους ἔχειν,

δοῦναι τὸν κ. κ. ὁ γ. ἄρ. ἰgitur ὄρη γαῖαν, ad terram accedere: ἔδοξεν γαῖαν, terram desecare: Eur. Hæccl. 16. Ἄλλῃ δὲ ἑλπίς ἐπιβόηται τὸν κ. κ. ὁ γ. ἄρ. a loco in locum movetur: Hel. 401. Ἐπέταρσεν αἰὼν ἀμύχανον τῶν κ. κ. Stanley.

436. κοίτας λίκτρον. Porson on Hec. 298, has noticed that such pleonisms are not rare in the Tragedians. Blomf. in the Gloss. on Æsch. Pers. 425, has collected numerous instances: those most analogous to this passage are λίκτρον κοίτας Alc. 946. λίκτρον εἶναι Æsch. Pers. 549. εὐνὴς λέχος Soph. Ant. 422.

441. "μῖνοι edd. Mss. The reading of the Ms. D., μένοι, suits the metre better. The first syllable in ἑμῶν is short in Bacch. 72, as Musgr. remarks." Porson.

"αἰθερία ἔ' ἀέπτα. i. e. 3' αἰθερία: [see also αἰθερία:] Iph. T. 1424. παρὰ τας ἀμύχανον. Thuc. viii. 39. ἐλίονσαι κελύγαι. Hec. 791. ἀρῶν ἐπίστα.

Adde μέγιστος Alc. 986." Class. J. 66, p. 319.

442. "ὄρη edd. Mss. αἰθὶ Bruck. Next, for ἀλλὰ Bruck has embraced ἐνὶ, the conjecture of Musgr., which Beck has not ventured to do. No one will be surprised at Bruck's emendation of οὐδὲ, who has read his note on Orest. 295. I have altered nothing in the text but accents and stops; but I think that the whole passage ought to be read thus: σοὶ ἔ' οὐτε πατρὸς ἑμῶν, ἀέπτα, μεθορμίσασθαι μοχθῶν πάρα, εἰς τὴν λίκτρον ἄλλα βασιλῖα κρείσσει, ὡς ἀμύχανον κακόν. Alc. st. 869. Ἄλλα θεῶν." Porson. Cf. 692.

444. κέραι is for κερῶν: τῶν λίκτρον κρείσσει, surpassing his marriage, i. e. you his wife.

448. τῶν ὄρη, ὡς ἑμ. κ. for ὡς τῶν ὄρη (ὄρη) ἑμ. κ.: see 453. 449. κερῶν, if doing in your power: see 372.

1837 Ευριπίδου, Μήδεια, John Richardson Major (επιμ.). A.J. Valpy, Λονδίνο

Η ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΤΗΣ
ΤΡΙΤΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΙΣ
ΦΥΛΛΑΔΙΑ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ.

Δουράκιον γάρ, ἀνάστων ελευθεριζάντας
ἐν τειχεῖς ἀρίστους, δόλος ἦεν.
(ΕΠΙΜΕΝΙΔΗΣ.)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣ

Χ. Νικολαΐδου Φιλαδελφείως.

1844.

Καὶ τῆς ἡγίας, πλὴν κερὰν Βουλῆν σου ὕψιστος;
Προσπίθου μὲ μᾶλλον τὸν νοῦν σου τὸ κατὰ μέρος·
Παιδείας ἔκρινες λάος, κ' ἀλαθέρως, βουλεύσθαι·
Αἰεὶ εἰ βούλοιο, παιδείᾳ, ἄρ' ἔσαντο λυτρώσει.

— Πανταχοῦ προβαίνουσι αἱ ἐκλογαί, ἡ ἐναρξὶς δὲ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἐπιπέσει τὴν 5 Νοεμβρίου. Εὐχριστῶς βλέπομεν οὗτοι λόγοι καὶ νέαι πλήρεις εὐγενῶν αἰσθημάτων φηρίζονται πληρεξούσιοι.

— Ἐξελέγη πληρεξούσιος τῆς Ἐπαρχίας Ζυγοῦ καὶ Αἰτωλικοῦ ὁ στρατηγὸς Ἐργάριος Γωστότης, ὅστις καθ' ἑλλην τὴν περίοδον τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας εἰς ὅλας τὰς ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας συζητήσεις τῶν νομοσχεδίων μίαν φωνὴν ἔσπινε μόνον « εἶμαι ἐναντίος ». Οἱ Αἰτωλοὶ καὶ οἱ Ἀκαρῶνες ἐνθυμήθησαν οὗτοι, ὅποτε ὀθωμανικὰ στρατεύματα ἐπλημμύρισαν τὴν γῆν των, μόνος δὲ ὁ Δημοστέλιος ἀνίστατο κλισθεὶς εἰς τὸ Νησίδιον τοῦ Λεσίου μετ' ὀλίγων στρατιωτῶν, αὐτὸς ὁ Γωστότης ἔρμηξας εἰς Δραγαμέστον συνειρότησε στρατοπέδον τρισχιλίων Ἑλλήνων ἐνθυμήθησαν οὗτοι νικήσας ἐκατὶ τοῦς ἐχθρούς εἰς δύο μάχαις, διαλύσας τὴν πολιτορχίαν τοῦ Ἀνατολικοῦ, κυριεύσας ἐξ ἐφόδου τὴν πόλιν Βόνιτσαν καὶ πορθήσας τὰ φρούριά της, καταλαβὼν τὴν καλουμένην Μηνίδιον ὄχυσαν θέσιν τοῦ Μακρονόρου καὶ ζωγρήσας ὑπὲρ τὰς πάντα χιλιάδας Ἀλβανῶν κατὰ τὸν Καρδαράκην, ὑπὲρ τὸν ὅσον τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

— Ἐβρετέ τοι ποῖος ὁ διοικητὴς τῆς πρωτευούσης ἐν καιρῷ ἑθνικῆς Συνελεύσεως καὶ παρουσίας δύο στόλων; . . Ὅχι, ἀδύνατον νὰ τὸ μαντεύσεται καὶ ἂν εἴκοι χρόνους σκέπτεσθε... Ὁ ἔντιμος καὶ καλὸς ἀγωνιστὴς Ἀνδρέας Χ. Ἀναργύρου ἐκ Σπαιτσῶν. Κἀπὲν ἐπὶ ζωῆς του Διάταγμα δὲν ἀνέγνωτε πρὸς εὐτυχίαν του ἴσως ἔστι ἀξιὸς ὑπολήψεως φίλος μου. Ἄλλ' ἐπι-

δὴ ὁ εἰς ὑποβρύχιον διορισμὸς ἐμυρῶν καὶ ἄξιον πνεῦμα μαθήσεως περὶ τὴν ὑπερρείαν, ὁ Κύριος Ἀνδρέας Χ. Ἀναργύρου ἀνεπακτίσθη καὶ ἐμυρῶν παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν διοικητῆς καταλληλίστατος τῶν Ἀθηνῶν. Δύο χιλιάδας ὑπαλλήλων ἔφερον εἰς κίνησιν οἱ ὑπουργοί, καὶ ἐν ᾧ, χάρις εἰς τὸν στρατὸν καὶ εἰς τὸν λαὸν τῆς πρωτευούσης, χάρις εἰς τὸ ἔθνος ὅλον, δὲν ἐγένιν ἐπανάστασις ἀληθῶς, ἀλλὰ διὰ πανηγύρεως, οὕτως εἰπεῖν, ἀλλαγὴ κυβερνητικοῦ συστήματος, ἀνεστάτωσαν τὴν Ἑλλάδα διὰ τῶν ἀκαίρων μεταβάσεων καὶ τῶν ἀνόμων φουραδύσεων. Προλέγω εἰς τινὰς αὐτῶν οὗτοι ἐγένιν ἤδη ἀπόμαχοι πολιτικοὶ κατὰ τὸ ἐργάμενον συνταγματικὸν σύστημα. Ὁ Θεὸς νὰ εὖρῃ ἐν τάξει τὴν Συνέλευσιν καὶ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ ὑπουργοῦ ἀνευθύνου!

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

— Ὡς ἀπέκρισιν πρὸς τὰς βασιλικὰς ἐφημερίδας, αἱ ὁποῖαι ἐβρίθουν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ τὴν συνταγματικὴν ἐπανάστασιν του, ἐκδόθημεν τὸ ἀκλόνονον εὐσεβάστως καὶ ταπεινῶς ἀδεία τῶν προϊσταμένων (con ordine dei superiori).

Βιβλίον ἦτον πειρασμὸς τοῦ διαβόλου, δάκτυλος τοῦ σατανᾶ, καὶ ὄχι ἄλλο. Τώρα, δεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ ἥλιος τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου διαλύει τὸν παγετὸν τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας, τώρα μὲν ἦλθε νὰ ἴδω καὶ ἐγὼ τὰ τεμάχια της καὶ ἠροῖα τὰ Πρωτόκολλα τοῦ 1832. Τί μὲ συνίθη; Ἐν ᾧ εἶχα δόγμα πίστεως οἱ ὅλοι τῆς γῆς

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ
ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΝΕΩΤΕΡΟΙΣ

ΥΠΟ
ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΦΙΓΙΕΡΟΥ.

Όπως χρησιμίζοντες δι' βιβλίων αναγωγίως εις τὰ δημοτικά Σχολεία.

Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

ἑστὶ

Α. ΦΑΤΣΕΛ, Καθηγητοῦ.

(Ἐγκωδιὸν συναινέσει τοῦ ἰδιοκτῆτος τοῦ πρωτοτύπου.)

ΑΘΗΝΑΙ,

ΤΥΠΟΙΣ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ,
(Παρὰ τῆ Πύλῃ τῆς Ἀγορᾶς, Ἀριθ. 120.)

1860.

νον τοῦτο συνίσταται εἰς μεταλλικὸν κανόνα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρῆξει εἶδος γνόμωνος ἐφαπτομένου ἐνδὲ τῶν χειλῶν τοῦ κανόνα. Τὸ γέλιος τοῦτο διαπερᾶται ὑπὸ ὀπῶν εἰς ἰσὰς ἀποστάσεις, δι' ἧν δύνανται νὰ στοιχθῇ ὁ γνόμων διὰ γεωμετρικῶν ὕψων ὁ ἐργάτης ἐπιτόχη τὴν ἀπαιτούμενην ἀπομάκρυνσιν, ἢ τὸ ἀρμόδιον μῆκος τοῦ στίχου. Ἄφ' οὗ συντεθῆ ὁ πρῶτος στίχος προσκομίζεται εἰς αὐτὸν πίταλον ἢ χαλκικὸν λίθον διάσειτρον, ἐφ' ᾧ τίθενται τὰ γράμματα τοῦ δευτέρου στίχου κτλ.

Σχῆμα 2.

Τὸ σχῆμα 2 παριστᾷ τὸν στοιχειοθέτην ἐργάτην ἐνασχολούμενον εἰς τὸ ἔργον του.

Ὁ στοιχειοθέτης δύνανται νὰ σηκώσῃ δεκάκις γλιὰς γράμματα καὶ ἑκάστην, καὶ ὑπολογίζεται ὅτι κατὰ τὰς 300 ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ ἔτους ἡ δεξιὰ τοῦ στοιχειοθέτου διατρέχει κατὰ μέσον ὄρον 1300 λέξεις.

Ἄφ' οὗ πληρωθῆ τὸ συνθέτηριον, σκάνονται οἱ στίχοι θλιβόμενοι μεταξὺ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ λυγανοῦ καὶ τίθενται ἐπὶ τοῦ σελιδιοθέτου (σχῆμα 3) μικρᾶς δε-

θωγανίου σκιδῶς τῆς ὁποίας ἡ κατωτέρα γωνία περι-

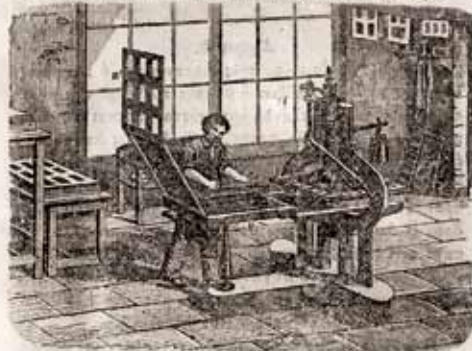

Σχῆμα 3.

κλείεται ὑπὸ καθέτου χειλέως.

Ἄφ' οὗ στοιχειοθετηθῶσι πολλοὶ στίχοι, ὥστε νὰ σχηματισθῶσι φύλλοι ἢ σελίδες, συνενώνονται, δίνονται διὰ σπάγου καὶ τίθεται ὁ φύλλο, ἐπὶ μαρμαρινῆς πλακῆς.

Τέτοιον. Ἄφ' οὗ ἐτοιμασθῶσι τὰ πλαίσια, μένει ἡ τέχνη ἢ ἡ ἐξαγωγή ἐπὶ τοῦ χαρτίου. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνακαλύψεως τῆς τυπογραφίας μέχρι τοῦ ἡμετέρου αἵωνος, ἡ τέχνη ἐξετελείθη διὰ τοῦ διὰ βραχίστων πιαστήριου. Ἀλλὰ τὴν σήμερον, εἰς τὰς περισσοτέρας τυπογραφίας ἡ τέχνη ἐτελείται μηχανικῶς τουτέστι διὰ καταλλήλων μηχανῶν. Ἄς ἐπιλήσωμεν κατὰ πρῶτον περὶ τῶν παλαιῶν πιαστήριων τῶν διὰ βρα-

Σχῆμα 4.

χίονος. Τὸ σχῆμα 4 παριστᾷ τὸ διὰ βραχίστων πιαστήριον τὸ ἐν χρῆσει ἐστὶ καὶ νῦν.

1860 Louis Figuier, *Αι μεγάλοι επιστημονικαί και βιομηχανικαί ανακαλύψεις...* Χ. Νικολαΐδης Φιλαδελφεύς, Αθήνα.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ.

ΕΠΙ ΤΗΣ
ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ
ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΤΗΣ ΒΑΛΔΑΟΥ.

ΜΕΤ' ΕΠΙΘΕΡΗΕΙΣ

ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

ΥΠΟ

ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ Γ. ΚΑΡΑΤΖΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΞ ΠΑΤΡΑΣ ΔΙΚΑΙΩΤΗΡΙΟΙΣ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ

ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

ΕΚΜΙΑΕΤΑΙ ΔΑΦΑΝΑΙΣ

Α ΓΑΠΗΤΟΥ Σ. ΑΓΑΠΗΤΟΥ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α. Σ. ΑΓΑΠΗΤΟΥ.
(ΟΔΟΣ ΜΑΙΖΩΝΟΣ)

1870.

νιάτα συντάττονται τὰς ποινικὰς ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας εἰ ἀνάγκη συντάττονται οἱ κατὰ τὴν συνεδρίασιν γραμματεῖς ἢ ἄλλοι ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ γραφείου γίνονται δ' αἱ πλείους ἀτελέστατοι καὶ ἐν αὐτοῖς ἕνεκα τούτου παρακαλοῦνται οἱ Κύριοι Πρόεδροι καὶ Προεδρεύοντες νὰ μὴ βαρύνονται περὶ τὴν σύνταξιν τῶν ὁποίων ἀπλήρειον ποινικῶν ἀποφάσεων, διότι αὐταὶ προσάγονται πολλάκις εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον (ἀναρίστωσις γιγνομένης) χρησιμεύουσι εἰς ὑποστήριξιν ἰδικτηρίων πολιτικῶν ἀγωγῶν, καὶ εἰς ἀπειροῦς ἄλλας περιστάσεις ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν τῶν καταδικασθέντων, ὡς πρὸς τὴν ἀνοικανότητα αὐτῶν, καὶ ἕξ περιστάσεις στεροῦνται τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἢ δὲν εἶναι θεατοὶ ὡς μάρτυρες κλπ.

Τὰ πρακτικὰ καὶ αἱ ἀποφάσεις συντάττονται καὶ ὑπογράφονται ἐντὸς 24 ὡρῶν παρὰ πάντων τῶν δικαστῶν καὶ τοῦ γραμματέως ἐπὶ ποσῆτι 100—200 δραχμῶν κατὰ τοῦ γραμματέως καὶ ἐπὶ παιδαγωγικῆ ποινῇ κατὰ τῶν δικαστῶν (ἀρ. 88).

Τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ Νόμου οὐδέ ποτε ἐξεπλήρωσαν οἱ γραμματεῖς καὶ δικασταί, διότι ἐπὶ πολὺν χρόνον μένουσι ἀσύντακτα καὶ ἀυπόγραφα τὰ πρακτικὰ καὶ αἱ ἀποφάσεις, ἐκ δὲ τῆς πολυκαρίας συμβάνουσι πολλάκις καὶ ἀθάκι πλαστογραφία τοῦ νὰ γράφεται ὡς ἀθωοθεῖς ἢ καταδικασθεῖς καὶ τάνηπαλι.

Οἱ ἐπιτετραμένον τὴν ἐπαγγέλλουσι περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ Νόμου ταύτου εὐσεγγελεῖς γνωρίζουσι μόνον νὰ καταδικάσῃ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀθλίους γενομένους διὰ παράλειψιν δολώσεως ἑνὸς ὄνου, δύο αἰγυδίων, ἑνὸς ἢ δύο χοίρων καὶ δι' ἄλλα ποταπὰ πράγματα καὶ ἀπὸ δυσμένειαν πρὸς τὸν γραμματεῖα ἐνεργούσιν ἕνωσι ἐπίσκεψιν τῶν γραφείων, ἀρῶν δ' ὁ γραμματεὺς κλίθῃ γίνῃ καὶ εἴπῃ εἰς τὰς προσαγὰς σὰς τότε ἅλα εἶναι συγχωρημένα.

Ἄν γίνῃ παρατήρησις εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἀποφάσεις Πρωτοδικῶν καὶ Πλημμελειοδικῶν οἰουδήποτε ἑλληνικοῦ δικαστηρίου, τοῦ τρέχοντος ὡς καὶ τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ 1844 καὶ ἔμπροσ, θέλει ἀποδεδειχθῆ ὅτι πάμπολλαι ἀποφάσεις, πλείστα πρακτικὰ καὶ ἑκκὰ βουλευματα στεροῦνται τῶν ὑπογραφῶν τῶν προέδρων, δικαστῶν καὶ γραμματέων, ἦτοι εἰς ἄλλα μὲν λείπει μὴ ὑπογραφή, εἰς ἄλλα δύο καὶ εἰς ἄλλα τρεῖς, καὶ ὅμως αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ καὶ ἰδίως αἱ ποινικαὶ ἐξετελέσθησαν καὶ συνεπείρ ἀποσκευαστοὶ ἐρωλακίσθησαν ἄνθρωποι, ἐπλήρωσαν ἔξοδα καὶ τέλη.—Ἄν οὗτοι ζητήσωσι ἀποζημιώσεις ἕνεκα παρκνήμου φυλακίσεως καὶ ἐπιστροφῆν πληρωθέντων ἐξόδων καὶ τελῶν, ἀμυριβάλλομεν, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἂν δύναται τις νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτοὺς ὅτι ὑπέκυραν εἰς τὴν φυλάκισιν καὶ εἰς πληρωμὴν ἐξόδων συνεπείρ ἐγκύριον ἀποφάσεως

(ἀπόφ. Ἐρ. Ναυπλίας 334 τοῦ 1844 καὶ Ἄρ. Πάγου 42 τοῦ 1850, δι' ἣν κινεῖσθαι ἀνοπόγραφοι ἀποφάσεις καὶ ἐθωορήθῃ ἢ καταδικασθῆς ὡς μὴ δικασθεῖς.

Σεκοθῆτι, ὁ Δικασταὶ καὶ ὑπάλληλοι, τὰς δικτυώσεις τοῦ Νόμου, διότι δὲν ζητεῖ μεγάλα πράγματα ἀπὸ σὰς, καὶ σκερῆται ὅτι ἐν τῇ ἐκπλήρωσι τοῦ καθήκοντος σὰς εἰρίσκατε τὴν ἀνάπαυσιν τῆς συνειδήσεώς σὰς καὶ ἀπαλλάττεσθε ἐκ τῶν ἐνδεχομένων προστίμων καὶ ποινῶν, διότι ἂν εὐερεθῆ εὐσεγγελεῖς δικαστῆρος νὰ σὰς καταδικάσῃ διὰ τὰς παραλείψεις σὰς, οὔτε ἡ μισθοδοσία σὰς ἀρκεῖ, οὔτε αἱ φυλακαὶ θὰ σὰς χορήγησιν.

Κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 6, 65 καὶ 119 ἀποφάσεις τοῦ Ἄρ. Πάγου δὲν βλάπται ἂν τὰ πρακτικὰ γίνωσιν ἐντυπα καὶ λιθογραφημένα, ἀρκεῖ νὰ περιέχῃσι τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρ. 80 τῆς Ποιν. Δικονομίας ἀπαιτούμενα.

Ἐπιθετήματα πρακτικῶν συνεδριάσεως Πλημμελειοδικῶν.

Πρακτικὰ συνεδριάσεως τοῦ ἐν . . . Δικαστηρίου τῶν Πλημμελειοδικῶν.

Συνεδρίασις τῆς . . . τοῦ μηνὸς . . . ἔτους . . .

Δικασταὶ Εὐσεγγελεῖς καὶ Γραμματεῖς	Κατηγορούμενος καὶ συνήγορος	Ἀντικειμενὸν κατηγορίας
.	κάτοικος . . .	ε . . . ε
.	. . . Δικαστῆρος	
.	Συνήγορος αὐτοῦ	
Εὐσεγγελεῖς		
Γραμματεῖς		

Ἐκθεσίς συζητήσεως.

Ἡ συνεδρίασις ἐγένετο δημοσίως εἰς τὸ ἀκροατήριον.
Ἐκρινεῖσθαι τοῦ ὄνοματος τοῦ κατηγορουμένου προσήλθεν οὗτος εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἐρωτηθεῖς δ' ὑπὸ τοῦ προέδρου περὶ τῆς ταυτότητός του εἶπεν ὅτι ὀνομαζέται . . . ἐγεννήθη εἰς . . . κατοικεῖ εἰς . . . ἐτῶν . . . ἔργων . . . καὶ χριστιανὸς ὄν.

(ΔΙΚ. ΠΡΑΚΤ. ΠΟΙΝ. ΔΙΚΟΝ.) 22

1870 Νεοκλέους Γ. Καρατζά, Δικαστική πρακτική. Α.Σ. Αγαπητός, Πάτρα.

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ
ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΤΑ ΠΟΛΛΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

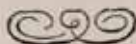
ΥΠΟ

Α. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΣΧΟΛΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΒΑΡΒΑΚΗΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α-N.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ ΠΑΡΑ ΤΗ ΠΑΛΑΤΙΑΙ ΥΠΕ ΟΜΟΝΟΙΑΣ ΑΡΙΘ. 26

1882

ἢ ἀκύνταξον παντοχοῦ πρὸς τὸν ζοφερὸν βράχον.
Ἡμεῖς δὲ θρηνοῦντες ἀνεπλόμαεν τὸν στενὸν πόρον τῆς

Η ΣΚΥΛΛΑ

θαλάσσης· ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ἦτο ἡ Σκύλλα, ἀπὸ τὸ ἄλλο
δ' ἡ Χάρυβδις μετὰ φοβεροῦ κρότου ἀνερρόρησε τὸ ἄμυ-
ρον ὕδωρ τῆς θαλάσσης. Καὶ ὅτε μὲν τὸ εἴδον, δλόκλη-
ρος αὐτὴ συνεταχράσαστο καὶ ἀνέβραζεν ὡς λίθος ἐπάνω
εἰς πολλὴν φωτιάν· ὕψηλά δ' ἔως εἰς τὰς κορυφὰς καὶ τῶν

δύο σκοπέλων ὁ ἀγὼς τῶν ὑδάτων ἐπιπτεν. Ὅτε δὲ πάλιν
ἤθελεν ἀνερρόρησι τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, δλόκληρος μὲν
ἐφάνιστο ὅτι συνεταχράσαστο, περίξ δ' ὁ βράχος μετὰ φο-
βεροῦ κρότου ἐβρυγάτο, ὑποκάτω δ' ἡ γῆ ἐφάνιστο κυκνῆ
ἐκ τῆς ἄμμου· παγετώδης δὲ ρόθος τότε τοὺς συντρό-
φους μου κατέλαβεν. Ἡμεῖς μὲν λοιπὸν ταρχχθέντες διὰ
τὴν ἐπικειμένην καταστροφὴν μας ἐστρέψαμεν τοὺς ὀ-
φθαλμούς μας πρὸς τὴν Χάρυβδι.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἤρπασεν ἡ Σκύλλα ἐκ τοῦ
πλοίου ἔξ, τοὺς ἀνδρειότερους τῶν συντρόφων μου. Ὅτε
δ' ἐστρέψα τὸ βλέμμα εἰς τὸ πλοῖον καὶ πρὸς τοὺς συντρό-
φους καὶ εἶδα ἤδη τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας τῶν
ὑπερῶν ὕψηλά νὰ σηκώνωνται, μοῦ ἐφώναζον ἐκείτοι καὶ
μὲ ἐκάλουν ὀνομαστί διὰ τελευταίαν ταύτην φορὴν, ἔ-
πειτα δ' ἐρίπτοντο εἰς τοὺς βράχους· ἡ δὲ Σκύλ-
λα αὐτοῦ εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ σπηλαίου τῆς τοὺς κα-
τέτριγεν, ἐν ᾧ φοβερὰς κραυγὰς ἐξεβαλλον. Οἰκτρότατον
δὲ πάντων ἦτο ταῦτο τὸ δυστύχημα, τὸ ὅποιον εἶδα μὲ
τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἐξ ὧν ὑπεφερα, περιπλανώμενος
εἰς τὴν θάλασσαν.

Αἱ ἀγελάδες τοῦ Ἥλιου.

Ἄρ' οὐ δὲ διεφύγαμεν τὰς Πλαγκτὰς πέτρας καὶ τὴν
φοβερὰν Χάρυβδι καὶ τὴν Σκύλλα, ἐφθάρκαμεν ἀμέσως
εἰς τὴν ὠρικήν νῆσον τοῦ θεοῦ Ἥλιου, ἐπὶ τῆς ὁποίας
ἦσαν αἱ ὠραῖαι ἀγελάδες καὶ τὰ πολὺ παχέα πρόβατά
του. Ἐν ᾧ δ' ἀκόμη ἤμεθα εἰς τὴν θάλασσαν, ἤκουσα
τὸν μινθημὴν τῶν ἀγελάδων, αἵτινες συνηθοῖζοντο εἰς
τὴν μάνδρην, καὶ τὸ βέλασμα τῶν προβάτων. Τότε ἐνε-
θυμήθην τοὺς λόγους τοῦ μάντεως Τειρεσίου καὶ τὴν συμ-
βουλήν τῆς Κίρκης, καὶ εἶπα εἰς τοὺς συντρόφους μου·

Ἐ'Ακούσατε, σύντροφοι, ἂν καὶ ὑποφέρητε ταλαιπωρίας,
νὰ σὲ εἶπω τὴν πρόρρησιν τοῦ Τειρεσίου καὶ τῆς Κίρκης.
Αὐτοὶ πολὺ θερμῶς μοῦ περηγγεῖλαν νὰ μὴ πιάσωμεν εἰς

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ
ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

ΥΠΟ

Δ. Η. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΑ ΒΕΛΤΙΩΝ
ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΑΠΑΝΗ
ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΕΤΗΜΑΤΩΝ
ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1887

Ὡσαύτως καὶ τῶν ἄλλων σπονδυλωτῶν ὁ σκελετὸς εἶναι ὁμοίος πρὸς τὸν σκελετὸν τοῦ ἀνθρώπου μὲ μικρὰς διαφορὰς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Τὸ σῶμα εἰς τινὰ μέρη ἔχει κοιλώματα, ἐντὸς τῶν ὁποίων κεῖνται προφυλαγμένα διάφορα ὄργανα, χρησιμεύοντα εἰς τὰς διαφόρους ἐργασίας τῆς ζωῆς.

Ἐντὸς τοῦ κρανίου εἶναι ὁ ἐγκέφαλος, καὶ εἰς τὸν σπλῆνα τῆς ῥάχews εἶναι ὁ ῥαχίτης ἢ νωτιαῖος μυελός.

Εἰς τὸ πρόσωπον εἶναι οἱ ὀφθαλμοί, ἡ ρίς, καὶ εἰς τὸ στόμα ἡ γλῶσσα.

Ἐντὸς τοῦ κορμοῦ εἶναι μεγάλη κοιλότης, ἡ ὁποία διαιρεῖται διὰ τοῦ διαζώματος ἢ διαφράγματος εἰς δύο μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἄνω λέγεται θώραξ, τὸ δὲ κάτω λέγεται κοιλία.

Εἰς τὸν θώρακα εἶναι οἱ πνεύμονες καὶ ἡ καρδιά. Εἰς δὲ τὴν κοιλίαν εἶναι ὁ στόμαχος, τὰ ἔντερα, τὸ ἥπαρ, ὁ σπλῆν, τὸ πάγκρεας, οἱ νεφροί, ἡ οὐροδόχος κύστις, κλπ. (Πίν. Γ').

Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσιν εἰς ὅλον τὸ σῶμα πολλαὶ ἄρτηραι καὶ φλέβες καὶ ἄλλα ἀγγεῖα διάφορα.

Πίν. Σ!

Λέων

Τίγρις.

ΤΡ. Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς μέχρι τῆς σήμερον
(1281 - 1894)

ΜΕΤ' ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Συγγραμμάτων

ΔΗΜ. ΚΑΝΔΕΜΠ, ΣΑΜΜΕΡ, ΤΖΙΓΚΑ-Ι-ΖΕΝ, ΑΔΙΣ,
ΔΕΛΑΖΟΓΚΙΕΡ, ΖΟΥΑΝΙΝ, ΛΑΒΕΛΛΕ
ΤΖΕΒΑΤ-ΠΑΣΑ ΚΑΠ.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΥΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Δ. ΦΕΞΗΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗΣ
1894

μεις καὶ οὐ μόνον ἀνεξαρτήτως καὶ ἀπολύτως ἄρχοντα, ἀλλὰ καὶ παντὶ σθένει ἐπιδιώκοντα τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Εἰς τὴν Συρίαν ἰδίως εἰς διηκτικῶς ἰσχυρομένους τοὺς ὀφθαλμούς του, καθότι ἡ ἰσχυρία αὐτῆ σπαρτασομένη ὑπὸ διαφόρων ἰσωτερικῶν ταραχῶν δὲν συνείχετο εἰμὴ δι' ἐκλεισμαίων δισμῶν μετὰ τοῦ Κράτους, ἦτο δ' ἀνεγκλίκα τῇ Αἰγύπτῳ, πλουσία οὖσα εἰς ξυλείαν, ἥ: ἐκείνη ἰσπερὶ τοῦ Πρώτου λοιπὸν ἔργου τοῦ Μεχμίτ' Ἀλῆ ἦν ὑπόπλος νὰ ὑποβάλλῃ τὰς ταραχὰς καὶ νὰ προσοικειωθῇ τὸν πανίσχυρον ἐμπερὶ Βασίλ. ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ἦσαν τεταγμένοι οἱ κατοικοῦντες τὸν Λιβανὸν ἰσχυροὶ Δρούσοι καὶ οἱ Μαρωνίται. Οὕτω τῷ 1831, ὁ Μεχμίτ' Ἀλῆς ἐνόμισε καταλλήλου τὴν εὐκαιρίαν ἵνα ἐκτελέσῃ τὰ σχέδιά του.

Ὁ διοικητὴς τῆς Ἀκρῆς Ἀδαλλάχ-πασὰς φίλος καὶ προστατευόμενος τοῦ Μεχμίτ' Ἀλῆ, μεταβλὼν αἰφνης φρόνημα ἐδέχθη καὶ ἐφιλοξένησε τοὺς ἐξ Αἰγύπτου φεγάδας ἐχθροὺς τοῦ Ἀλῆ καὶ ἤρνήθη νὰ δεχθῇ τὸ ὄν' αὐτοῦ προτεινόμενον μονοπώλιον· ὁ Ἰβρὰμ ἀποσταλαίς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κατέλαβε τὴν Ἀκρην (27 Μαΐου 1832) καὶ ἀγχελωτίσας τὸν Ἀδαλλάχ πασὰν ἐπέμφεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον. Ἐκ τούτων ὁ Σουλτάνος ἐφόδρα ἀγκυρακτῆσας οὐ μόνον ἐκήρυξε τὸν Μεχμίτ' Ἀλῆν καὶ τὸν υἱὸν του ἀντάρτας καὶ ἐχθροὺς τοῦ Κράτους (φερμανλῆ), ἀλλ' ἀμείσως ἐπέμφε στρατὸν κατὰ τῶν Αἰγυπτίων ὑπὸ τὸν Χουσεϊν πασὰν· ἀλλ' ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἠττήθη παρὰ τὴν Δαμασκὸν (14 Ἰουνίου) καὶ μετὰ πεντάμηνον ἀνγκωχὴν ὁ Μαχμούτ ἀνέβηκε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κατὰ τῶν Αἰγυπτίων στρατοῦ τῷ μεγάλῳ Βελῶν Ρεσίτ-πασὰ, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἠττήθη καὶ ἰτραυματίσθη κατὰ τὴν παρὰ τὸ Ἰκόνιον μάχην (21 Δεκεμβρίου.) ἐν ἣ ἔπεσαν 30,000 Τούρκων.

Μετὰ τὰς νίκας ταύτας ὁ στρατὸς τοῦ Μεχμίτ' Ἀλῆ προέλασεν εἰς Μικρὰν Ἀσίαν, σκοπῶν νὰ εἰσελάσῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔρθεσαν ἤδη εἰς Προῦσαν καὶ ἐμελίτα νὰ καταλάβῃ τὴν Χρυσούπολιν, ὅτε ἡ Πύλη ἐδέχθη τὴν ἐπικουρίαν, ἢ ἐπιπέ-

ΟΜΕΡ ΒΡΩΝΗΣ

1894 Τριανταφύλλου Ε. Ευαγγελίδου, Ιστορία της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Εκδοτικός οίκος του Αναστασίου Φέξη, Αθήνα.

SOPHOCLES

TRAGOEDIAE

EDITED BY

ROBERT YELVERTON TYRRELL

Fellow of Trinity College and Regius Professor of Greek Dublin
Hon. Litt.D. Cantab., D.C.L. Oxon., LL.D. Edin.

London

MACMILLAN AND CO., LIMITED
NEW YORK: THE MACMILLAN COMPANY

1897

All rights reserved

56

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

μαντεί' ἀκούσας κυνησῶν τε τὰς ἐμοῦ
παλαίφας' ἄμοι Φοῖβος ἵνυσέν ποτε.
πρὸς ταῦτα καὶ Κρέοντα πεμπόντων ἐμοῦ
μαστήρα, κεί τις ἄλλος ἐν πόλει σθένει.
ἐὼν γὰρ ὑμεῖς, ὦ πέποι, ὀλίνο' ἄμοι
προστάται τοῖς σεμναῖα δημοῦχοις σεῖς
ἀλκίην ποιεῖσαι, τίθει τῆ πόλει μέγαν
σωτήρ' ἀρείσσει, τοῖς δὲ γιῖς ἔχουσις πόνουσ.
450
ΧΟ. ἐπάσις μὲν, Οἰδίπους, κατοικίτιςαι,
αὐτὰς τε παῖδες ο' αἰδ'· ἐπεὶ δὲ τίθει γῆς
σωτήρα σωτὴν τῶνδ' ἐπαγγέλλαι λόγῳι,
παρημέσαι σοι βούλομαι τὸ σύμφορα.
ΟΙ. ὦ φίλτασ', ὡς νῦν πᾶν τελοῦνται προσέχει.
ΧΟ. σοῦ νῦν κασαρμῶν τῶνδε δαιμόνων, ἐφ' ἃς
τὸ πρῶτον ἴκου καὶ κατέστησας πέδον.
ΟΙ. τρόποισα ποῖος; ὦ πέποι, διδάσκατε.
ΧΟ. πρῶτον μὲν ἱερὰς ἐξ ἀαρύτου χοῶς
κρήνης ἐνεγκάυ, δι' ὀκίαν χειρῶν σιγῶν.
470
ΟΙ. ὅταν δὲ τοῦτο χεῦμ' ἀκίρατον λάβῳι;
ΧΟ. κρατήρες εἰσιν, ἀνδρὸς εὐχεῖρος τέχνη,
ὡν κράτ' ἔρεφον καὶ λαβῶς ἀμφοτάμοις.
ΟΙ. σιλλοῖσιν ἢ κρέασιςιν, ἢ ποῖαις τρώποις;
ΧΟ. οἷός γε νεαρὸς νεοπέκοιςι μαλλῶι λαβῶν.
ΟΙ. εἰεν' τὸ δ' ἐνησιν ποῖ τελευτήσαι με χρεῖ;
ΧΟ. χοῶς χέασαι στάντα πρὸς πρῶτην ἔω.
ΟΙ. ἢ τοῖσδε κρωσσοῖς οἷς λέγεις χεῶ τῶδε;
ΧΟ. τριστάς γε πηγὰς· τὸν τελευτάσιν δ' ἄλον.
480
ΟΙ. τοῦ τόνδε πλίσις οἶ; διδάσκατε καὶ τῶδε.
ΧΟ. ὕδατος, μελίσις· μινδὲ προσφέρειν μέου.
ΟΙ. ὅταν δὲ τούτων γῆ μελάμφυλλος τύχηι;
ΧΟ. τρεῖς ἐννε' αὐτῆν κλῶνας ἐξ ἀμφοῖν χειροῖν
πυεῖς ἐλασις τῶνδ' ἐπεύχεσθαι λιτάς.
ΟΙ. τούτων ἀκούσαι βούλομαι; μέγιστα γάρ.
ΧΟ. ὡς σφας καλοῦμεν Εὐμενῶδης, ἐξ εὐμενῶν
στέρνων δέχεσθαι τὸν ἱκέτην σωτήρα.
αἰτοῦ σύ γ' αὐτὸς κεί τις ἄλλος ἀπὶ σοῦ,
ἄπυστα φωνῶν μινδὲ μικύων βοῆν·
ἐπετ' ἀφέρπειν ἀστροφος· καὶ ταῦτά σοι
ἀράσαντι σαρῶν ἦν παραστῆσιν ἐγῶ,
490
ἀλλως δὲ δειμαῖνομ' ἄν, ὦ πέπ', ἀμφὶ σοῖ.
ΟΙ. ὦ παῖδε, κλύετον τῶνδε προχωρῶν πέπων;
ΑΝ. ἀκούσασθαι τε χῶ τι θεῖ πρόστασσε δρᾶν.
ΟΙ. ἐμοὶ μὲν οὐχ ὀσῶτά· λείπομαι γὰρ ἐν
τῶι μῖτε σωκείν μῖσ' ὄρᾶν, θυσῖν κακοῖν·
σφῶν δ' ἀτέρα μολοῦσα πρακότω τῶδε.
ὄρκειν γὰρ οἶμαι κάπτι μυρίων μῶν

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΟΙ

57

ψυχῆν τῶνδ' ἐκτίνοισαν, ἦν εὔνοος παρῆ.
ἀλλ' ἐν τάχει τι πρόσσετον· μόνον δὲ με
μὴ λείπει· οὐ γὰρ ἦν σθένει τοῦμιν δέμας
500
ἔρμιον ἔρπειν οὐδ' ὕφηντοῦ δίχα.
ΙC. ἀλλ' εἰμ' ἐγῶ τελοῦσα· τὸν τάπον δ' ἴνα
χρήσται μ' ἐφευρεῖν, τοῦτο βούλομαι μασεῖν.
ΧΟ. τοῦκείθεν ἄλσους, ὦ πέποι, τοῦδ'· ἦν δὲ του
σπάση τιν' ἴσχυις, ἔστ' ἐποικος δε φράσει.
ΙC. χωροῖμ' ἂν ἐς τῶνδ'· Ἀντιγόνη, σὺ δ' ἐνωάδε
φύλασσε πατέρα τόνδε· τοῖς τεκοῦσι γὰρ
οὐδ' εἰ ποιοῖ τις, θεῖ πόνοῦ μινέμνη ἔχειν.

στρ. α'

ΧΟ. θεινὸν μὲν τὸ πόλει κείμενον ἦδη κακόν, ὦ πέπ',
ἐπεγείρειν· 510
ἔμωσ δ' ὄρα με πυθέσσαι
ΟΙ. τί τοῦτο;
ΧΟ. τὰς θαλαῖας ἀπόρου φανείσας
ἀλγηθῶδης, δι ζυνέστας.
ΟΙ. μὴ πρὸς πεκίσις ἀνοικίσις
τὰς σῶς ἢ πέπονη' ἀνοαῖθ.
ΧΟ. τό τοι πολὺ καὶ μινδαμᾶ ἄλιγον
χρήτω, πέπ', ὄρθον ἔκουσαι' ἀκούσαι.
ΟΙ. ὡμοι.
ΧΟ. στέρμων, ἱκετεύω.
ΟΙ. φεῦ φεῦ.
ΧΟ. πέθευ'· κἀγῶ γὰρ ὄσον σὺ προχρήσιςαι. 520

ἀντ. α'

ΟΙ. ἦνεγκ' οὖν κακότατ', ὦ πέποι, ἦνεγκ' ὀέκων μὲν,
θεῶε ἴστω,
τούτων δ' αὐσαίρετον οὐδέην.
ΧΟ. ἀλλ' ἐς τί;
ΟΙ. κακῶι μ' εὐνῆι πόλις οὐδὲν ἴθριν
γάμων ἐνέθνησεν ὅταν.
ΧΟ. ἢ ματρώων, ὡς ἀκούω,
δυκῶνιμα λέκτρ' ἐπλίσις;
ΟΙ. ὡμοι, σθῆνατος μὲν τῶνδ' ἀκούειν,
ὦ πέπ'· αὐτῶι δὲ δ' ἐξ ἐμοῦ μὲν 530
ΧΟ. πῶς φησι;
ΟΙ. παῖδε, δύο δ' ἄτα
ΧΟ. ὦ Ζεῦ.
ΟΙ. ματρός κοινῶς ἀπέβλαστον ὠθήσις.

1897 Σοφοκλέους, *Τραγωδία*, Robert Yelverton Tyrell (επιμ.). Εκδοτικός οἶκος Macmillan & Co, Λονδίνο.